

El paper dels delegats i les delegades d'execució en la supervisió de dones penades: més enllà del control penal.

Autora: Nicole Ruiz Hernández
Tutora: Ester Blay
Treball Final de Grau en Criminologia
Universitat de Girona
Curs 2021 - 2022

*Abstract**

En la present investigació es pretén analitzar l'experiència dels delegats i delegades d'execució de mesures penals alternatives amb les dones penades. Per això, s'ha realitzat una investigació qualitativa, consistent en entrevistes semiestructurades a una mostra de cinc delegats i delegades encarregades d'executar les mesures penals a l'Àrea de Girona. Els resultats obtinguts es divideixen en dos blocs. El primer bloc de resultats subratlla que la funció dels delegats i delegades no es limita al control penal de la mesura, adquirint especial importància, la relació professional que estableixen amb les persones penades. El segon bloc de resultats exposa tot un seguit de situacions, problemàtiques i necessitats que presenten les dones amb les quals han treballat els/les professionals.

Paraules clau: *mesures penals alternatives, delegats/des d'execució penal, dones penades, perspectiva de gènere.*

En la presente investigación se pretende analizar la experiencia de los delegados y delegadas de ejecución de medidas penales alternativas con las mujeres penadas. Para ello, se ha realizado una investigación cualitativa, consistente en entrevistas semiestructuradas a una muestra de cinco delegados encargados de ejecutar las medidas penales en el área de Girona. Los resultados obtenidos se dividen en dos bloques. El primer bloque de resultados subraya que la función de los delegados y delegadas no se limita al control penal de la medida, adquiriendo especial importancia, la relación profesional que se establece con las personas penadas. El segundo bloque de resultados expone toda una serie de situaciones, problemáticas y necesidades que presentan las mujeres con las cuales han trabajado los/las profesionales.

Palabras clave: *medidas penales alternativas, delegados/das de ejecución penal, mujeres penadas, perspectiva de genero.*

The aim of this research is to analyze the experience of the delegates in charge of the execution of alternative penal measures with convicted women. For this purpose, a qualitative research has been carried out, consisting of semi-structured interviews with a sample of five delegates in charge of executing penal measures in the area of Girona. The results obtained are divided into two blocks. The first block of results underlines that the function of the delegates is not limited to the penal control of the measure, acquiring special importance, the professional relationship that is established with the convicted persons. The second block of results exposes a whole series of situations, problems and needs presented by the women with whom the professionals have worked.

Keywords: *alternative penal measures, penal execution delegates, convicted women, gender perspective.*

---

* Gràcies a l'Ester, a la Raluca i a la Natàlia, tres grans dones que han estat un pilar fonamental per la realització de la investigació. A l'Ester, per la paciència i dedicació que ha tingut amb mi. A la Raluca, per ajudar-me i resoldre tots els meus dubtes. A la Natàlia, per cadascuna de les revisions i aclariments que m'has fet. També vull agrair especialment als delegats i delegades que han acceptat ser entrevistats, m'heu ensenyat lo maca que és aquesta professió i la gran tasca que desenvolupeu amb les persones penades. Gràcies a l'Alba, per aquesta portada tan bonica i inspiradora que has fet. I no m'oblido de tu, Àlex, gràcies per animar-me constantment que lluiti pels meus objectius i arribi a cadascuna de les meves metes.

ÍNDEX

1.	<i>Introducció</i>	3
2.	<i>Les Mesures Penals Alternatives</i>	4
2.1.	<i>Els organismes competents del compliment de les penes comunitàries</i>	4
2.2.	<i>Formes d'imposició i tipus de penes comunitàries</i>	7
3.	<i>Els/Les Delegats/des d'Execució Penal en Comunitat</i>	8
4.	<i>Dones i l'execució penal en comunitat</i>	9
5.	<i>Objectius</i>	12
6.	<i>Metodologia</i>	12
7.	<i>Anàlisi dels resultats</i>	13
7.1.	<i>El/la DEM i els trets característics de la seva professió</i>	13
a)	<i>La formació i el bagatge professional dels delegats i delegades</i>	13
b)	<i>La figura d'acompanyament en relació amb la figura d'autoritat</i>	14
c)	<i>El vincle amb la persona penada</i>	15
7.2.	<i>La situació de les dones que compleixen una pena comunitària</i>	16
a)	<i>Les característiques individuals de les dones penades i la influència en el compliment de la mesura.</i>	16
b)	<i>L'experiència amb les dones i el vincle professional</i>	19
c)	<i>El Sistema de Mesures Penals Alternatives i les propostes per a una bona intervenció amb les usuàries</i>	21
8.	<i>Conclusions</i>	25
9.	<i>Bibliografia</i>	28
10.	<i>Annexos</i>	32
10.1.	<i>Annex 1. Entrevista DEM 1</i>	32
10.2.	<i>Annex 2. Entrevista DEM 2</i>	45
10.3.	<i>Annex 3. Entrevista DEM 3</i>	55
10.4.	<i>Annex 4. Entrevista DEM 4</i>	63
10.5.	<i>Annex 5. Entrevista DEM 5</i>	73

1. Introducció

Les Mesures Penals Alternatives (en endavant, MPA) o penes comunitàries, són un conjunt de sancions que permeten que la persona infractora es mantingui en la comunitat, restringint en certa manera la seva llibertat a través de la imposició d'alguna condició o obligació (Vasilescu, 2019). L'any 2020, un total de 12.715 persones es trobaven en seguiment d'una MPA. D'aquesta xifra, 11.517 eren homes, i 1.198 eren dones (Institut d'Estadística de Catalunya, 2022).

En relació amb el percentatge de persones que estaven en seguiment d'una MPA, crida l'atenció que les dones representin un 9,43% de la població total, mentre que els homes representen un 90,57% (Institut d'Estadística de Catalunya, 2022). Aquestes dades fan que sorgeixi el dubte de com és el tractament que reben les dones, així com el seu compliment. La gran majoria d'estudis i investigacions que giren entorn de les experiències de les dones penades dins del sistema de justícia penal es centren en les penes privatives de llibertat, prestant una menor atenció al tractament que reben en l'execució de les MPA, on tornen a adquirir un paper perifèric i marginal (Vasilescu i López-Riba, 2021).

En l'àmbit espanyol i català no existeix una gran proliferació d'estudis que tinguin com a objecte analitzar l'execució de les penes comunitàries, especialment en relació amb les dones infractores. Cristina Vasilescu, Doctora en Dret i Criminologia, ha estat pionera en el camp de la investigació relacionada amb l'execució penal en comunitat a Catalunya. Els seus estudis han proporcionat informació sobre la situació de la dona en aquest àmbit. Les principals aportacions que fa l'autora es poden englobar en tres grans esferes: les diferències per sexe entre la població penada a MPA, l'execució penal amb perspectiva de gènere i un recull de bones pràctiques amb dones penades a MPA.

Un dels aspectes que cal tenir en compte quan s'estudia a les dones que compleixen penes comunitàries és el paper que desenvolupen els/les Delegats/des d'Execució Penal (en endavant, DEM), que són els/les professionals encarregats de supervisar i acompanyar a la persona que ha de complir la MPA. La importància d'estudiar aquesta figura radica en el fet que un dels elements centrals de les MPA és la relació de supervisió que s'estableix entre el/la DEM i la persona penada. No obstant això, novament es tracta d'una figura poc estudiada en l'àmbit català (Blay, 2019).

L'escassetat d'estudis i investigacions sobre les MPA, els/les DEM i la situació de les dones en aquest procés, serveix com a principal motivació de la present investigació. En aquest sentit, pretén contribuir en ampliar la xarxa de recerques, a través de la realització d'entrevistes semiestructurades a diversos professionals amb l'objectiu de conèixer com és la intervenció amb les dones infractores.

L'article es divideix de la següent manera: en primer lloc, es detallen tots aquells aspectes que són necessaris per entendre què són les MPA, quins tipus hi ha i qui té la competència per assegurar-ne el compliment. En segon i tercer lloc, es fa una revisió de la literatura sobre la figura del/de la DEM i sobre les dones penades a MPA, respectivament. En quart lloc, s'estableixen les finalitats que es pretenen assolir amb la realització de les entrevistes

semiestructurades. I, seguint aquesta línia, la cinquena secció exposa com és la metodologia que s'ha utilitzat, així com els detalls més importants de la realització de la tècnica. La sisena secció, referent a l'anàlisi de les entrevistes, es divideix en dos apartats: per una banda, s'exposen els principals resultats relacionats amb la figura del/ de la DEM i, per una altra banda, s'agrupen les experiències de les persones professionals en relació amb les dones. Finalment, es determinen quines han estat les conclusions principals de l'estudi en general.

2. *Les Mesures Penals Alternatives*

Les MPA són un conjunt de penes i mesures que s'imposen judicialment davant la comissió d'uns determinats delictes amb la finalitat de donar una reacció menys restrictiva que les penes privatives de llibertat, al no desvincular a la persona infractora del seu entorn social. En altres paraules, es fa una intervenció en la comunitat fent possible que la persona pugui seguir amb la seva vida quotidiana, sense que necessàriament se la desplaci de la societat.

En aquest sentit, partint de la definició general, s'identifiquen quatre elements que són característics de les MPA: el *control de l'execució de la mesura*, el *suport socioeducatiu*, el *compliment d'obligacions* i la *participació comunitària*.

A grans trets, el que venen a reflectir aquests elements és que l'execució de les MPA es troba sotmesa al control que deriva de l'obligació d'informar, de manera periòdica, a l'òrgan judicial sobre l'evolució de la persona i el compliment de la mesura. Aquest control ha d'incorporar un seguiment socioeducatiu potenciant els elements de responsabilització personal i d'integració social, tenint en compte les capacitats i possibilitats individuals. D'aquest seguiment es deriven dos aspectes rellevants: per una banda, cal que hi hagi un compliment i un compromís d'acceptació i participació per part de la persona penada en les activitats o tractaments. I, per una altra banda, s'ha de disposar dels recursos socials, institucionals i familiars en els processos d'integració social.

A Europa, les mesures penals que les persones infractores compleixen en el medi comunitari s'engloben sota el concepte de *probation*, que sol combinar dos aspectes importants: per una banda, la protecció de la ciutadania i, per l'altra banda, la imposició de mesures a la comunitat que permeten la reinserció dels infractors (Guasch García *et al*, 2016). En aquest sentit, els sistemes penals orientats a la reinserció a Europa, presenten com a element clau el desenvolupament de sistemes de *probation* (Guasch García *et al*, 2016).

2.1. *Els organismes competents del compliment de les penes comunitàries*

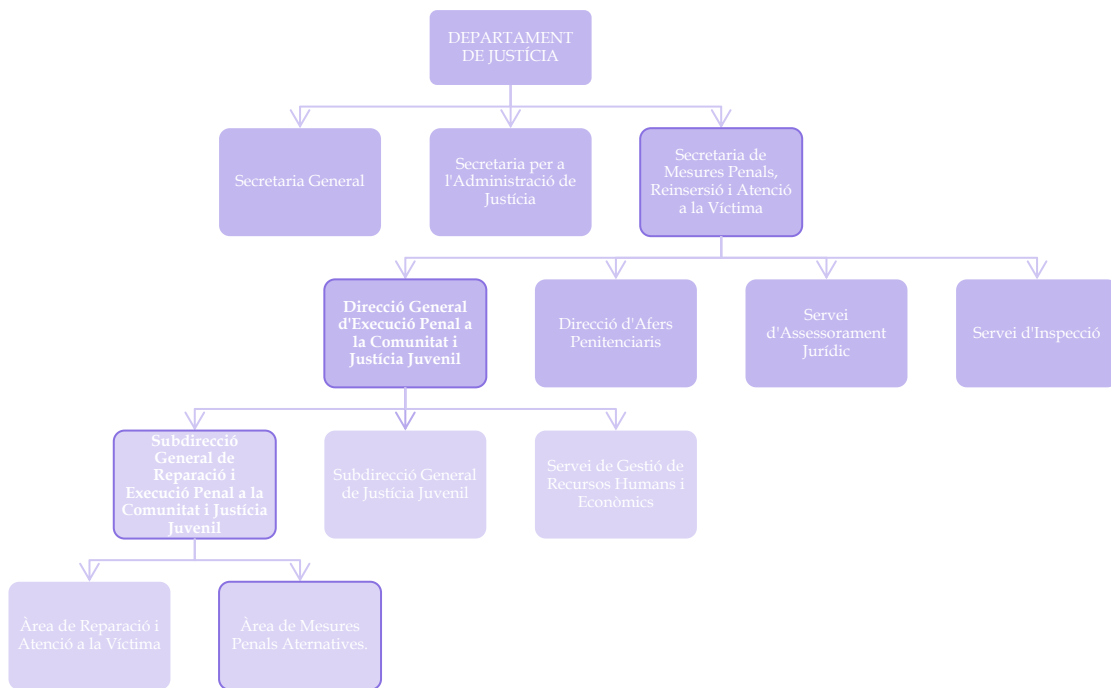
Malgrat l'existència d'un marc jurídic comú, hi ha tres administracions penitenciàries i responsables de l'execució de penes a Espanya: El País Basc, Catalunya i la resta del territori espanyol².

---

² Les Mesures Penals Alternatives a la resta de l'Estat Espanyol depenen de la Secretaria General d'Institucions Penitenciàries, el Ministeri d'Interior. En aquests sentit, cadascuna de les comunitats autònomes té una Direcció General de Coordinació Territorial i Medi Obert que es troba integrada a la Subdirecció General de Medi Obert i Mesures Penals Alternatives.

El Departament de Justícia de Catalunya, àmbit en el qual es centra aquest treball, s'estructura en diversos òrgans. L'òrgan que s'encarrega del sistema d'execució penal és la *Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Victima*, dins del qual hi ha la *Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i Justícia Juvenil*. Aquest últim organisme es desglossa en tres institucions, una de les quals és la *Subdirecció General de Reparació i Execució Penal a la Comunitat* que té com a principal funció coordinar i supervisar l'execució de les MPA i de la qual depèn l'*Àrea de Mesures Penals Alternatives*, que és l'organisme competent de l'execució de les MPA.

Gràfic 1. Organigrama Departament de Justícia

Font: Elaboració pròpia a partir del Decret 47/2022.

L'art. 82 del Decret 47/2022, de 15 de març, de reestructuració del Departament de Justícia, especifica les funcions de l'Àrea de MPA, entre les quals, destaquen les següents: recercar els diversos recursos i programes que poden ser de gran utilitat o aplicació en l'àmbit de les mesures; gestionar l'execució de les diverses formes de MPA; i mantenir un contacte regular amb els jutjats i tribunals en relació amb l'execució de mesures.

Tot i que la supervisió i el seguiment de la gestió de les MPA que han estat imposades la fa l'Àrea de MPA, aquest servei el té externalitzat a escala territorial des de 2010³. Actualment, són tres les entitats externes que tenen un contracte de gestió de servei públic les que s'encarreguen de la intervenció i la gestió de les MPA: IRES, APIP-ACAM i INTRESS.

³ Abans del 2010, la competència la tenien els Delegats de Medi Obert de la Direcció General de Justícia Juvenil i posteriorment els professionals de les comissions d'assistència social penitenciària.

A Barcelona Ciutat i Província trobem les dues primeres⁴: IRES, Fundació Institut de Reinserció Social, és una associació privada sense ànim de lucre que entre altres objectius, realitza una intervenció comunitària en l'àmbit judicial a través del servei de MPA. La Fundació APIP-ACAM és un organisme privat que entre els seus àmbits d'actuació, s'ubica la gestió del servei d'implementació i desenvolupament de MPA.

A Girona, Lleida i Tarragona, s'encarrega INTRESS (Institut de Treball Social i Serveis Socials) que és una institució de caire social, que gestiona diversos serveis i recursos en diferents àrees i sectors de la població com, per exemple, Infància i Família, Salut Mental, Inclusió Sociolaboral, etc. Una de les altres àrees que té és la de Justícia i Comunitat, on es gestionen les MPA, el Servei PostPenitenciari, el Servei d'Atenció a les Víctimes del Delicte i el PrevenSI⁵.

En cada una de les entitats hi ha diversos equips territorialitzats de professionals que es troben al servei dels òrgans judicials de Catalunya i que són els encarregats de l'assessorament tècnic i d'execució de les MPA. Aquests equips es componen pels/per les DEM, també coneguts com a Tècnics dels Serveis de Gestió de Penes i Mesures Alternatives⁶. Pel que fa a Girona, àrea d'estudi de la present investigació, els/les DEM es reparteixen per comarques. El número de professionals en cada àrea varia segons el volum de casos.

El/La DEM és "el/la professional que s'encarrega del control i l'acompanyament socioeducatiu de la persona penada i es coordina amb l'entitat on està vinculada, amb l'objecte de fer el seguiment de la mesura imposada i d'informar a l'òrgan judicial del seu compliment" (Departament de Justícia, 2019, s.p.). Per tant, les seves principals funcions es donen a tres nivells:

Gràfic 2. Les principals funcions dels/de les DEM.

Font: Elaboració pròpia a partir de Generalitat de Catalunya, 2009.

⁴ Cal tenir en compte que ambdues treballen al mateix territori, no obstant això, desenvolupen tasques diferents: IRES gestiona els programes d'execució de MPA referits a les obligacions i a les mesures de seguretat així com els programes de treball en benefici de la comunitat que són imposats conjuntament amb mesures o obligacions de tractament o programes formatius. APIP-ACAM coordina la resta de programes de treball en benefici de la comunitat.

⁵ El PrevenSI és un projecte impulsat per INTRESS, la Fundació IRES i l'Institut de Psicologia Forense amb l'objectiu de col·laborar en la prevenció dels abusos sexuals sobre la infància

⁶ La Secretaria General d'Institucions Penitenciàries els hi assigna aquest nom.

Tenint en compte això, la gestió de les MPA passa per tot un recorregut: el procés s'inicia quan el jutjat fa arribar la sentència condemnatòria a l'Àrea de MPA, que aquest l'assigna, seguint un criteri territorial i funcional en relació amb el lloc de residència de la persona penada i del tipus de pena o mesura, a una entitat o un altre. Un cop passa a estar a disposició de l'entitat, el/la coordinador/a d'aquesta, li trasllada el cas a un/a DEM seguint els criteris de càrrega de treball i d'especialitat (Blay, 2019).

El/La DEM, rebut el cas, fa una recopilació de dades sobre l'usuari a través de la resolució judicial i la possible informació que aparegui en la base de dades de MPA. Tot seguit, el que farà és citar a la persona penada per a començar amb tot el procediment penal. És en aquest últim estadi on comença la relació del/la professional amb la persona penada (Blay, 2019).

2.2. Formes d'imposició i tipus de penes comunitàries

Seguint la lògica del Departament de Justícia, les MPA poden ser imposades de tres formes: com a pena directa, com a resultat de la suspensió⁷ de penes privatives de llibertat o com a substitució⁸ de les penes privatives de llibertat. En aquest sentit, dins de l'esfera de les MPA trobem les següents tipologies: els treballs en benefici de la comunitat (en endavant, TBC), les mesures de seguretat d'internament (en endavant, MS⁹), les obligacions de programes formatius (en endavant, PF) i les obligacions de tractament de drogodependències o salut mental¹⁰.

Tenint en compte que els TBC i els PF són les mesures que impliquen una major supervisió i intervenció dels/les DEM, (Vasilescu i Lopéz-Riba, 2021), aquest subapartat se centra a exposar les seves característiques principals.

Els TBC "consisteixen en l'obligació de la persona penada d'exercir una activitat no retribuïda d'utilitat pública o interès social amb la finalitat de servir de reparació a la comunitat per la infracció comesa" (Generalitat de Catalunya, 2009, s.p).

El procés que porta a terme la persona, consistent en la responsabilització dels actes negatius que ha comès, així com de realitzar accions positives en la comunitat que l'ajudin a donar valor a la seva imatge, es tracta d'una acció real i reparadora per tots els agents involucrats. Les institucions públiques i les entitats d'iniciativa social, en formar part d'aquest procés, no només fan possible el procés de reinserció de la persona, sinó que també minimitzen els estereotips sobre la delinqüència i els responsables d'aquests (INTRESS, 2022).

---

⁷ La substitució es tracta d'una decisió consistent en canviar la pena de presó inferior a un any per la realització d'un TBC o per una multa, a més de la possible imposició d'alguna de les obligacions que preveu l'art. 83 CP. Actualment només existeixen les substitucions obligatòries de les penes curtes de presó.

⁸ La suspensió amb obligacions consisteix en deixar sense efecte el compliment d'una pena de presó durant un temps amb la condició del compliment de determinats deures o obligacions com pot ser seguir un tractament de deshabitació, de salut mental, de programes formatius, etc.

⁹ Per una explicació més detallada, vegeu la pàgina web:

http://justicia.gencat.cat/ca/ambits/mesures_penals_alternativ/programes/mesures_seguretat/

¹⁰ Per una explicació més detallada, vegeu la pàgina web:

https://justicia.gencat.cat/ca/ambits/mesures_penals_alternativ/programes/formes_substitutives/

Els PF són cursos, grupals o individuals, amb un contingut terapèutic centrat en les necessitats concretes que presenta la persona penada i que es relaciona directament amb el fet delictiu. Els principals objectius dels PF van des de facilitar habilitats i coneixements, fins a fomentar l'empatia amb la víctima i oferir eines que permetin la reinserció.

Existeixen dues modalitats de PF: els *genèrics*, que tenen com a propòsit compensar les necessitats individuals i entre els quals en podem trobar de formació ocupacional, de llengua per a estrangers, d'alfabetització per a adults, etc. I els *específics*, que es relacionen directament amb els tipus de delictes comesos, amb les necessitats criminògenes. Dins d'aquesta tipologia els PF poden ser: violència de gènere i intrafamiliar, delictes sexuals, delictes violents, per a dones agressores, delictes d'odi i discriminació i de seguretat viària (INTRESS, 2022).

3. *Els/Les Delegats/des d'Execució Penal en Comunitat*

Les diverses penes i mesures que es desenvolupen en la comunitat, tot i ser diferents entre elles quant a forma i objectius, presenten un element comú: totes són supervisades per professionals, els/les DEM, mitjançant entrevistes individuals. El principal requisit per a ser DEM és tenir una formació acadèmica, entre les quals destaquen Treball Social, Educació Social, Psicologia i Criminologia (Blay, 2019).

Sobre la figura del/la DEM existeixen pocs estudis, especialment sobre aquesta supervisió individual. Per tant, no existeixen suficients coneixements sobre què fan realment a la pràctica aquests professionals. En aquest sentit, hi ha estudis que evidencien que existeix una distància entre la teoria (el que han de fer per mandat institucional), la pràctica (el que realment fan) i la visió subjectiva que tenen els mateixos professionals de si mateixos (és a dir, el que diuen que fan) (Blay, 2019).

La relació dels/les DEM amb les persones penades es basa en la realització d'entrevistes individuals de forma periòdica. Aquestes esdevenen un element clau perquè permeten que el compliment de la pena sigui gestionada de manera eficient, per una banda, i sigui assolida de la millora manera possible, per l'altra (Blay, 2019).

Tot i que no hi ha una gran producció científica sobre la relació entre els tècnics i els usuaris, en els últims anys ha anat creixent l'interès per aquesta interacció. Els estudis desenvolupats en aquest context assenyalen que aquests professionals utilitzen una sèrie d'habilitats que faciliten el procés de desistiment de les persones penades en llibertat (Blay, 2019).

A Catalunya, l'estudi més recent sobre la figura dels/les DEM és el que va realitzar Ester Blay l'any 2019. L'objectiu de la investigació és "esbrinar el contingut de la relació de supervisió i intentar detectar, mitjançant l'observació de les pràctiques professionals, quines són les habilitats que poden facilitar en major mesura, processos d'abandonament de la delinqüència dels penats en llibertat" (Blay 2019:6).

Les habilitats a les que fa menció la investigació es defineixen com el "conjunt de competències, aptituds i altres atributs que contribueixen a resultats positius com la

implicació activa de l'usuari amb els objectius de la supervisió, la rehabilitació i el desistiment" (Blay, 2019:9)

Seguint aquesta línia, el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (en endavant, CEJFE), a través de la Comunitat de Pràctica Mesures penals alternatives (en endavant, CoP) va elaborar un manual de bones pràctiques en l'entrevista inicial. Una de les aportacions que fa la recerca és la creació d'un document en el qual consten una sèrie de recomanacions que serveixen com a guia quan els/les professionals duen a terme la primera entrevista (Departament de Justícia, 2014). Moltes d'aquestes recomanacions es relacionen amb les habilitats professionals anteriorment esmentades.

En conjunt, les habilitats professionals que són clau a l'hora de desenvolupar una correcta relació de supervisió i que contribueixen en un millor compliment de la pena i a disminuir el risc de reincidència són: comunicació no verbal, llenguatge verbal i parallenguatge, ús efectiu de l'autoritat, tècniques d'entrevista motivacional, modelatge prosocial, resolució de problemes, estructuració cognitiva (Blay, 2019 i Generalitat de Catalunya, 2016).

4. Dones i l'execució penal en comunitat

La delinqüència femenina ha estat tot un repte en la Criminologia, les dones han estat excloses com a subjectes d'investigació en ser una ciència dominada per l'androcentrisme. Tan sols calia fer una anàlisi a una de les seves grans aportacions, les teories criminològiques, les quals han estat dissenyades per homes, aplicades a homes, sent, en aquest sentit, implementades i generalitzades en dones (Vasilescu, 2020).

Davant aquesta situació, van anar sorgint manifestacions que impulsaven el reconeixement que mereixien les dones penades. Durant la dècada dels seixanta, les dones van començar a ser visibles dins de la criminologia gràcies a que el moviment feminista i les teories de gènere van desafiar els postulats de la criminologia tradicional. A finals de la dècada dels vuitanta, van començar a sorgir treballs més empírics que es preocupaven i s'interessaven a estudiar a la dona com a víctima i com a infractora, parant atenció a les seves vides i a les seves experiències (Almeda, 2017).

A partir d'aquests fenòmens, entre altres, van ser diversos els estudis que es van centrar a reconèixer la situació que experimentaven les dones en els processos judicials i l'execució de les penes. No obstant això, no és fins al segle XXI que es comença a estudiar el sistema d'execució penal femenina, on la gran majoria d'estudis versen sobre la situació de les dones en els centres penitenciaris (Vasilescu, 2020).

És en aquest context on sorgeix la discussió *gender-responsive approach* (enfocament sensible al gènere) que ve a assenyalar la necessitat de què el sistema penal tingui en compte també les característiques, les necessitats i les problemàtiques que presenten les dones penades, i que en moltes ocasions són diferents de les dels homes penats (Vasilescu, 2020).

Aquesta discussió es va complementar amb els diversos estudis que arribaven a la conclusió de què les dones van ser introduïdes dins d'un sistema que estava pensat per a homes i, en

conseqüència, patien diverses situacions de discriminació. Aquestes investigacions també evidenciaven que el que semblava funcionar en homes, no tenia els mateixos resultats en les dones (Vasilescu, 2020).

Una de les qüestions claus en les recerques que versen sobre la situació de la dona en el procés d'execució de les penes és la *paradoxa penal*, que reflecteix el continu creixement de la població femenina en els centres penitenciaris a escala internacional, que no respon ni a una major gravetat de comissió delictiva, ni a un major índex de criminalitat (Vasilescu, 2019).

Aquest fenomen, juntament amb el fet que les dones han estat discriminades en ser introduïdes obligatòriament dins d'un sistema creat per homes, genera la necessitat no només de millorar la situació introduint la perspectiva de gènere en el sistema penal, sinó, també de reduir el nombre de dones empresonades a través de la promoció de les penes comunitàries, és a dir, de les MPA (Vasilescu, 2019).

Seguint aquesta línia, la necessitat de promoure l'ús de les MPA per dones penades es justifica per tres raons. En primer lloc, les dones empresonades pateixen una situació discriminatòria al ser introduïdes en un sistema andocèntric, que ha estat creat per i per a les necessitats d'un subjecte masculí, nacional i heterosexual (Vasilescu, 2019).

En segon lloc, en relació amb la *paradoxa penal*, s'ha fet un ús inapropiat de la presó per a les dones donat que presenten un perfil de risc molt baix per la comunitat en el sentit de què la majoria de delictes que cometen són de menor gravetat, així com delinqueixen i reincideixen menys (Vasilescu, 2019).

En tercer lloc, les dones penades en el sistema penal presenten una sèrie de circumstàncies específiques que originen noves discriminacions. Un exemple d'aquestes característiques és que tenen més probabilitats d'haver patit o patir algun tipus de violència, element que es relaciona amb la iniciació en les actituds delictives i el consum de drogues. Un altre exemple és que les dones presenten més necessitats de benestar emocional i salut psíquica dins del sistema, en aquest sentit, tenen més probabilitat de patir ansietat o depressió (Vasilescu, 2019).

En aquest context, les Regles de Bangkok¹¹ suposen un abans i un després en el reconeixement de les característiques i necessitats de les dones penades (Vasilescu, 2020). Aquesta normativa va donar suport a l'argument de què el sistema de justícia penal estava pensat per complir les expectatives d'un subjecte masculí. La principal preocupació d'aquest document és fer que aquest sistema sigui just i equitatiu, al tenir en consideració a les dones penades (Vasilescu, 2019).

Tot i que són diversos els arguments que utilitza la literatura per proposar que s'opti per incrementar l'ús de les penes alternatives a la presó i que es redueixi, en aquest sentit,

---

¹¹ Les Regles de les Nacions Unides pel Tractament de les Recluses i Mesures no privatives de llibertat per a dones delinqüents (2011), conegudes com a Regles Bangkok, són un conjunt de normes "dirigides a les autoritats penitenciàries i als organismes de justícia penal que s'encarreguen de l'administració de les sancions privatives de llibertat i aquelles que es compleixen en comunitat" (Vasilescu, 2019:6).

l'empresonament (Vasilescu i López-Riba, 2021), també són diverses les investigacions que evidencien que les dones tornen a adquirir un paper perifèric i marginal en l'execució penal de les MPA. La literatura internacional ha reconegut que el gènere delimita diferències en l'execució de les MPA i que aquest sistema ha estat construït tenint de referent a un subjecte masculí (Vasilescu, 2020).

Les diferències entre homes i dones penats es donen en dos nivells: el primer nivell es donen en relació amb les característiques sociodemogràfiques i, el segon nivell, es refereix a les característiques processal-penals i referents al compliment de les MPA (Vasilescu i López-Riba, 2021).

Taula 1. Les característiques que presenten les dones en el sistema de MPA.

Característiques sociodemogràfiques i personals				
Estan solteres.	Es troben al càrrec dels seus fills o altres familiars.	Sense suport familiar o social.	Han estat víctimes de violència.	Presenten algun tipus de malaltia física o mental.
Característiques i execució de les MPA				
Cometen menys delictes, sent relativament lleus i no violents.	Presenten un risc de reincidència baix.	Presenten un incompliment més irregular de les mesures.	Incompleixen les mesures per diferents raons.	El tipus de treball que realitzen, reproduïxen les seves responsabilitats domèstiques.

Font: Elaboració pròpia a partir de Vasilescu i López-Riba, 2021.

Davant l'escassetat d'estudis que versen sobre les experiències de les dones en el sistema de MPA, la investigació feta per Cristina Vasilescu (2019) recull tota una sèrie de bones pràctiques per un compliment amb èxit, que els/les professionals i les mateixes dones penades han identificat. La principal conclusió a la qual arriba, és que aquelles bones pràctiques que assenyalen les dones penades, coincideixen amb la dels delegats i delegades. Entre aquestes, destaquen les següents: relació positiva amb els professionals, entorn amigable i no autoritari, percepció que el TBC és útil, no sentir-se jutjades, entre altres (Vasilescu, 2020).

5. Objectius

La present investigació tracta de contribuir en la investigació sobre les Mesures Penals Alternatives, la qual és escassa a Catalunya i la resta d'Europa, quan es compara amb la recerca existent sobre l'execució penal als centres penitenciaris (Blay, 2019).

La part empírica de la investigació té com a objectiu conèixer la realitat de l'execució de les MPA de les dones, des de la perspectiva i l'experiència dels delegats i les delegades. En aquest sentit, pretén conèixer quines són les dificultats, problemàtiques i necessitats que presenten les dones a l'hora de portar a terme les mesures imposades, així com saber quina és la gestió que porten els/les DEM en aquest sentit.

Els objectius més específics de la recerca es divideixen en dos blocs: Per una banda, els que es centren a entendre la figura professional dels/les DEM: conèixer les influències del seu bagatge professional i acadèmic a l'hora de realitzar les seves funcions, com entenen i donen sentit ells mateixos a la seva professió, com gestionen el fet de ser una figura de control i d'acompanyament a l'hora, què fan per establir un vincle amb la persona penada, etc.

Per una altra banda, trobem els objectius que es relacionen amb la situació de les dones penades, en el sentit de conèixer quin tipus de perfil tenen les dones amb les quals han treballat, quines problemàtiques tenen i quin efecte tenen en el compliment de la mesura, com perceben els professionals el sistema en relació amb el tractament de les dones, etc.

6. Metodologia

Per la realització de la investigació científica s'ha utilitzat una *metodologia qualitativa* atenent a l'objectiu de conèixer l'experiència dels/les DEM en la intervenció amb dones penades. La tècnica escollida ha estat la realització d'entrevistes semiestructurades, la qual "*és considerada la tècnica per excel·lència en gran part de la literatura feminista per conèixer l'experiència de les persones investigades*" (Vasilescu, 2020:31). Les entrevistes en profunditat "*parteixen del pressupòsit que els subjectes són capaços de reflexionar sobre les seves pròpies accions i d'oferir una explicació sobre aquestes*" (Garcia, 2007:1). Aquestes són les principals dues raons per les quals s'ha escollit realitzar entrevistes i s'han descartat altres mètodes d'investigació com podrien ser l'observació¹².

Les entrevistes estaven pensades per durar entre 30-45 minuts i estaven estructurades en quatre blocs: dades sociodemogràfiques de la persona entrevistada, la professió dels/les DEM, la intervenció amb dones penades a MPA i propostes de millorar en el funcionament del sistema.

En aquest sentit, la població d'estudi ha estat els/les delegats/des encarregats de la supervisió i la intervenció de les MPA de l'àrea de Girona, i que treballen a INTRESS. El criteri pel qual s'ha seleccionat l'àrea de Girona ha estat per motius de proximitat i accés als contactes.

---

¹² L'observació és una tècnica que permet descriure esdeveniments, comportaments i elements. En el nostre àmbit d'estudi, es podria plantejar l'observació de les entrevistes que realitzen els/les DEM amb les dones penades amb la finalitat de veure quines actituds tenen ambdós. No obstant, la descripció i l'anàlisi del comportament d'aquests dos objectes d'estudi no és la finalitat de la present investigació.

Es va realitzar una petició a la directora del servei i al coordinador mitjançant un correu electrònic en què hi constava la descripció del treball i un guió orientatiu de les preguntes. Prèviament a això, una de les delegades entrevistades va proporcionar el contacte dels altres companys que van accedir a ser entrevistats.

S'han realitzat un total de 5 entrevistes: tres delegades i dos delegats. El lloc on es van portar a terme quatre d'elles va ser a la Seu INTRESS de la Ciutat de Girona, i una va ser realitzada al Jutjat de Primera Instància de Santa Coloma de Farners. Es va demanar permís a cadascun dels entrevistats per poder enregistrar les entrevistes. La mitjana de durada de les entrevistes va ser de 47' 32". Totes elles han estat transcrites amb la finalitat de fer una anàlisi correcte sobre els temes que es van tractar. Abans de començar l'entrevista, se'ls hi va explicar als entrevistats el tema sobre el qual tracta la investigació, així com la dinàmica i l'estructura orientativa que seguiria la conversa.

Taula 2. Dades bàsiques de les entrevistes.

Dades bàsiques de les entrevistes		
	Lloc de l'entrevista	Temps de duració
DEM 1 ♀	Jutjat de Primera Instància I Instrucció núm.3 de Santa Coloma de Farners.	56' 41"
DEM 2 ♀	Seu INTRESS Girona	49' 57"
DEM 3 ♀	Seu INTRESS Girona	31' 05"
DEM 4 ♂	Seu INTRESS Girona	62' 22"
DEM 5 ♂	Seu INTRESS Girona	37' 37"

Font: Elaboració pròpia.

7. Anàlisi dels resultats

7.1. El/la DEM i els trets característics de la seva professió

a) La formació i el bagatge professional dels delegats i delegades

Un dels trets característics de l'equip que conformen els/les DEM és que entre ells es diferencien segons la professió, les experiències, els esquemes de pensament, la forma de treballar, etc. Aquesta diversitat es reflecteix en la mostra entrevistada. Una particularitat d'aquesta professió és que no requereix un perfil únic i especial, més aviat vindria a ser una xarxa multidisciplinària en el sentit que trobem que cadascun dels professionals s'ha especialitzat en una branca o altra del sector social.

En la formació de les persones entrevistades hi han principalment tres àmbits d'estudi: Educació Social, Criminologia i Psicologia. La mitjana de temps que porten a càrrec d'aquesta professió és de 6,8 anys. Per la majoria d'elles es tracta de la primera etapa laboral en el sector, al qual han accedit gràcies a la realització de les pràctiques universitàries o de màsters, excepte el DEM 4, que prèviament a exercir la professió era educador de la mateixa entitat.

En relació amb la rellevància dels seus estudis, consideraven que en gran mesura els hi aportava eines per gestionar determinats aspectes de la feina, però és l'experiència adquirida la que els ajuda a saber com fer la feina de delegat.

“És clau tenir aquesta carrera (Criminologia) perquè et dona una visió molt generalitzada tant en l'àmbit penal, com en l'àmbit de la intervenció. I potser altres carreres no tenen aquestes visions, a més que som experts en el delictes i la delinqüència i llavors sí que tenim molt que aportar.” – DEM 2.

“Tot el teu bagatge o la teva motxilla d'experiències, que et conforma com a persona, és al final el que tu vas creant, vas creant les teves creences, la teva manera de parlar, la teva manera de funcionar, la teva manera d'entendre la vida, pues tot això al final en les teves relacions ordinàries ja apareix, i en aquest tipus de relació professional, doncs també” – DEM 4.

---

b) La figura d'acompanyament en relació amb la figura d'autoritat

Al principi de l'article s'ha definit de manera més teòrica el que són els professionals encarregats de fer complir les penes comunitàries. No obstant això, els mateixos professionals entrevistats donen una definició de les característiques que els defineixen i que ajuden a entendre la figura així com l'encàrrec que tenen.

La característica principal amb la qual tots coincideixen és que es tracta d'una figura d'acompanyament i de suport, que posa una mica de llum en tot el procés judicial que de vegades els mateixos penats no entenen o no accepten. A aquest tret, va lligada la capacitat d'entendre la situació de la persona penada. Per aquest motiu, part de la seva feina consisteix en explorar el perfil de la persona, la seva situació actual, amb l'objectiu de fer que la seva situació millori i, sobretot, que acabin complint la pena de la manera més satisfactòria possible.

“És com una miqueta, una figura com d'acompanyament i d'autoritat alhora. O sigui, hem de tenir una miqueta aquesta part social perquè no ens vegin com a enemics i es deixin una miqueta aconsellar, però sense oblidar-nos del context judicial en el que estem.” – DEM 3.

“El primer que diria és que un delegat o delegada és una figura que està infravalorada. Jo crec que som o hauríem de ser agents de canvi en les persones, i crec que les competències que hauríem d'exercir o tenir, tenen a veure amb això, amb intentar que la persona, amb l'excusa de complir una sèrie de programes, doncs tingui l'oportunitat de canviar, no com tu vols que canviï, des del meu prisma, sinó que fessin un procés reflexiu i intenti arribar en un lloc diferent d'on estar ara” – DEM 4.

La figura d'acompanyament, que totes ells i elles mencionen com a element característic dels/les delegats/des, de vegades, va lligada amb la figura d'autoritat que no deixen de ser, al tractar-se d'un context judicial i on la seva principal tasca és la d'informar al jutge

periòdicament de l'evolució de la persona, cosa que inclou, lògicament, informar quan les coses van malament.

Els/les DEMs consideren que hi ha d'haver un equilibri entre ser una persona que acompanyarà als penats en tot aquest procés, i que a la mínima que sorgeixi qualsevol incidència, ells estaran allà per ajudar-los, amb ser una persona limitadora, autoritària i controladora.

Tanmateix, mantenir aquest equilibri entre la figura de suport i la figura d'autoritat és difícil. Ells i elles consideren que costa molt a l'hora d'intervenir amb la persona que et deixi de veure com una figura de càstig, com un "enemic", però també s'han trobat amb casos en què la persona penada excedeix els límits de figura d'intervenció, en el sentit de què creuen que l'ajuda que els/les DEM els hi proporcionen, és més personal.

En aquest sentit, quan se'ls hi ha va preguntar com gestionen aquesta doble condició que presenten, consideraven que el més important és deixar clar que són figures de control, però que també estan allà per ser un suport per a la persona i que ambdós elements, són compatibles.

"És important que quan tu facis aquest tipus d'entrevista sempre remarquis que tu ets un agent judicial i que hi ha una mesura penal i que s'ha de complir, i que sobretot tu no pots canviar la sentència, és el que hi ha. I de fet, ells s'han de responsabilitzar d'aquest delictes i el que hem de mirar és que això no torni a passar més"- DEM 1.

"Si que és veritat que et trobes una miqueta en aquesta doble vessant de dir, per una banda, haig de ser una persona que vegin que si passa algo, em puguin trucar, o sigui, que "no sea el malo de la pel lícula" com aquell qui diu, però per l'altre dir-li que bueno, que si li dono el dit, no m'agafin la màniga, per dir-ho així." - DEM 5

---

c) El vincle amb la persona penada

Els/les DEMs, com a figura d'acompanyament i de suport, tenen una tasca essencial a l'hora d'establir una relació, un vincle amb la persona penada. Els/Les entrevistats/des reconeixen la importància d'aquest vincle, com fa també la literatura criminològica (Blay, 2019).

Cadascun/a té la seva forma d'establir aquest vincle atenent als seus objectius i al perfil de la persona. En general, tots coincideixen que les persones penades arriben amb por, tancats i desorientats, amb la idea de que tornaran a ser jutjats i que es troben davant un "enemic" que no els escoltarà. Aquesta és una barrera que han de trencar, desmuntar aquesta idea de què els tornaran a jutjar, per poder intervenir i fer que la persona es senti còmode, comparteixi informació i es deixi ajudar.

Tota la mostra entrevistada coincideix que el punt de partida per crear aquest vincle és explicar-los i deixar-los clar quines són les seves funcions, el seu paper dins d'aquest procés. La feina dels professionals és explorar el perfil de la persona, la situació actual, sense deixar que això influeixi en el compliment. Per aquest motiu, ells i elles prioritzen el contacte directe mitjançant entrevistes individuals per anar teixint aquest vincle que ajuda a fer que compleixin la mesura, i que inicialment costa molt perquè depèn de les barreres que tingui la persona. A més a més, se li afegeix la percepció amb la qual venen molts penats: de què es tracta d'una figura extremadament autoritària.

Són diverses les eines que tenen els/les DEM per anar creant aquest vincle que els permet treballar de la millor manera possible. El que més els funciona és fer que no es tracti

merament de fer complir una pena, d'un tema purament judicial, sinó que la mesura s'adapti a la persona, que la persona tingui veu en aquest procés i exposi les seves inquietuds i cap a on vol encaminar la seva pena. D'aquí es deriva la necessitat de saber escoltar-los, així com fer-los sentir escoltats, que vegin que hi ha una persona al darrera que les està entenent i donant suport.

Hi ha determinades persones amb què és més difícil intervenir, crear aquesta relació de confiança, ja sigui perquè presenten problemàtiques relacionades amb temes familiars, de salut mental, de drogodependències, etc. Els/Les DEMS consideren que en aquests casos el que s'ha de fer és anar "picant pedra".

La DEM 2 va exposar tota una sèrie de pautes que utilitza per establir la relació professional que l'ajuda a fer una intervenció correcta amb les persones. A ella li funciona molt el fet d'adaptar el discurs, de fer servir l'assertivitat, fer una gestió emocional, fer que la persona no es senti jutjada i, sobretot, ser flexible i tenir en compte les necessitats pròpies de cada usuari/ària.

"En certa manera et veuen una mica com autoritat i ha de ser així eh, llavors el primer dia costa molt això, és anar entrant perquè moltes vegades quan hi ha un tema conductual també, conductual o de salut mental, vol dir que està una mica en el límit, et venen molt tancats. Que no et volen explicar res, que no entenen de vegades el tipus de preguntes que fem perquè ho necessitem, per explorar aquesta situació i tal, a vegades no t'ho volen explicar i tal. Llavors aquí, és anar entrant i anant-ho treballant"- DEM 1.

"Comences a interessar-te, no només escoltes sinó que reflexiones l'entorn de la seva vida. I això va teixint com un vincle que has d'anar equilibrant, és un vincle professional, [...] que et permeti treballar professionalment, i al mateix temps intentar ser de veritat, que hi hagi un interès real en aquella persona perquè hi hagi un procés de canvi" -DEM 4.

7.2. La situació de les dones que compleixen una pena comunitària

a) Les característiques individuals de les dones penades i la influència en el compliment de la mesura.

El nombre de dones que compleixen una pena comunitària és relativament escàs, en comparació amb el volum d'homes penats. Aquesta és una dada que es reflecteix en la percepció dels professionals quan se'ls hi va preguntar sobre el nombre de dones amb les quals havien treballat durant les seves trajectòries com a DEM, essent entre el 15% i 20% dels casos, o no més de 10 dones. La DEM 2 és amb la que més dones havia treballat, al voltant de 30 dones durant els cinc anys que porta exercint la professió.

Pel que fa al perfil de les usuàries, a les característiques que presenten i les vivències personals, tots coincideixen que és difícil determinar un perfil concret, però en general es poden desglossar en dos: per una banda, noies joves que s'han trobat en una situació que no han sabut controlar i han acabat en un procés judicial, com podria ser conduir sota les begudes alcohòliques. I, per una altra banda, dones que presenten diverses problemàtiques més complexes.

“En general, jo potser les puc classificar en dos tipus de perfil. Una part noies molt joves, noies de 20 anys una cosa així, amb un delictes de conducció [...], he begut i s’ha m’ha anat i he marcat. [...]. I llavors, una altra part de tipus de dones, són dones amb problemàtiques familiars, normalment amb separacions que això, clar, acaba generant un tema més fisiològic.” DEM 1.

“En proporció sí que he tingut més dones en situacions vulnerables, que no pas com aquell qui diu, perfils normalitzats, entre cometes perquè tampoc m’agrada dir-ho així, però he tingut de tot”- DEM 5

Cadascun dels/ les DEM han destacat diverses problemàtiques, que es poden agrupar de la següent manera: consum de tòxics (especialment alcohol o cocaïna), dinàmiques familiars molt desgastades (cura dels fills, separació per motius econòmics, etc.), en situació d’atur permanent (que porten molt de temps sense treballar o que directament no han pogut treballar mai), sense estudis o amb un nivell baix de formació acadèmica, amb un escàs suport familiar i social, que suposen una càrrega per les seves figures cuidadores, etc.

Un dels aspectes que cal destacar en aquest sentit, és que la DEM 3 expressa que si ha treballat amb 10 dones, 9 d’elles han patit un tema de maltractament psicològic per part de parelles o exparelles, un element que la professional relaciona amb una situació psicosocial pobre. Aquest és un fenomen que el DEM 4 reforça, en expressar que un tret comú que presenten les seves usuàries és que han estat víctimes d’alguns tipus de violència, tot i que elles estiguin complint un programa per haver-la exercit també. I, segons el mateix professional, és difícil treballar un fets amb una persona que realment ha estat víctima dels mateixos fets, sobretot, l’assumpció de responsabilitat dels fets.

“I si a lo millor he portat 10, et diré que 9, et diré que hi havia un tema de maltractament psicològic per part de parelles o exparelles. Llavors és un element que suposo que és rellevant perquè estava present en tots els casos, i suposo que va relacionat una miqueta amb la situació psicosocial pobre, de barris marginals, pocs recursos, i totes més o menys estaven per aquí.” - DEM 3.

“Si haig de dir alguna cosa que tinguin en comú, és que han patit violència, tot i que elles tinguin un programa perquè han exercit violència també, sempre que tu revises la història de vida, sempre hi havia present la violència.”- DEM 4

Un altre fenomen que s’ha mencionat en totes les entrevistes és que moltes de les usuàries presenten una problemàtica de salut mental, ja sigui per patir depressió, ansietat, esquizofrènia, trastorns afectius, conductuals o altres. En aquest sentit, la DEM 1 i la DEM 3 destaquen que la fibromiàlgia¹³, que és un dolor crònic muscular que té un component

---

¹³ La Fibromiàlgia, segons el Ministeri de Sanitat, és una afecció crònica en la que es produeix un dolor muscular en el cos i que coexisteix amb altres símptomes com l’ansietat, la depressió, rígides articular, etc. Segons la DEM 3, sol ser present en dones de 50 anys que generalment han tingut un rol de vida que ha quedat desocupat com podria ser que els fills

psicosomàtic molt fort i que deriva d'un patiment psicològic, és molt present entre les dones a les quals han realitzat una intervenció.

“En molts del casos també hi ha associat també la fibromiàlgia que és un dolor crònic, muscular [...] té un component psicosomàtic molt fort, els perfils de les persones que pateixen fibromiàlgia, solen ser dones, més de 50 anys i generalment han tingut un rol a la vida que ha quedat desocupat - DEM 3.

Quan van exposar les diverses problemàtiques i necessitats que presentaven les dones penades, se'ls hi va plantejar si aquestes tenien algun tipus d'impacte en la mesura que havien d'executar.

Exposen que quan hi són presents totes aquestes problemàtiques acumulades, i a més hi ha una mesura judicial pel mig, és complicat establir un procés de compliment eficient. És a dir, les dones que tenen cura de la llar, que han de cuidar dels seus fills, presenten limitacions per establir una disponibilitat horària i acaben tenint dificultats de compliment o complint molt poques hores. A això se li afegeix el ventall limitat de recursos disponibles (places on les penades poden complir els TBC) que deriva en què hagin de complir executant tasques que reproduïxen les seves responsabilitats domèstiques, com són les tasques de neteja i de bugaderia, per exemple.

Per la DEM 1, aquesta és una situació que li genera frustració, en el sentit de què no els hi pot oferir altres opcions que suposin un creixement personal. Tot i que són les mateixes usuàries les que prefereixen fer aquest tipus de feina, possiblement, per no sortir de la seva zona de confort, la professional considera que segurament tenen altres habilitats que poden enfortir.

En el cas de les dones que presenten fibromiàlgia, la DEM 3 exposa que prioritàriament intenta treballar amb ella i adaptar-se quan no pot acudir a les jornades perquè li fa mal el cos, en aquest sentit sol demanar justificant mèdic. També intenta derivar-les a una atenció més especialitzada com seria anar al Centre de Salut Mental, però no sempre té resultats perquè el servei considera que és una malaltia menys greu en comparació a l'esquizofrènia, per exemple. En un dels casos, va vincular a la usuària a una teràpia grupal de persones que es trobaven en la mateixa situació.

Un pensament comú que tenen els professionals és que és molt important conèixer i tenir en compte les vivències individuals, sobretot a l'hora de vincular les dones penades a una entitat. Consideren que aquest és un aspecte molt rellevant, tant per crear aquest vincle de responsabilitat amb la mesura imposada, com per evitar la reincidència, tenint en compte també que de vegades aquestes problemàtiques es relacionen amb el fet delictiu. Per aquest

---

marxen de casa quan ja son grans, o perquè no han gestionat correctament un dol i ha passat a ser crònic, com per exemple, no van poder enterrar a un familiar molt proper.

motiu, és necessari, en un primer estadi, tractar la problemàtica, centrar-se en l'estabilitat i en la recuperació de la usuària, així com de dotar-la dels recursos suficients pel seu benestar.

Pel que fa a la vinculació de la usuària amb l'entitat o el servei, és molt valuós que aquesta sigui l'adient. Els professionals tenen molta cura en fer aquesta vinculació, especialment per no generar desmotivació. En el moment en què la persona penada exposi incomoditat amb l'entitat en la què ha de complir la pena o mesura, s'intenta, en la mesura del possible, fer un canvi.

En aquest context també se'ls hi planteja si s'han trobat en la situació en què una usuària fes un incompliment de la mesura, sigui per no assistir o per tenir una actitud conflictiva. La DEM 1 només recorda haver-se trobat en aquesta situació un cop, mentre que la DEM 2 exposa que amb les dones que ha portat, és usual que hi hagi incompliments irregulars, de faltes d'assistència o d'estar il·localitzables. No obstant això, considera que l'incompliment com a tal, d'informar al jutge de la situació i que esdevinguin conseqüències greus, és la ultima ratio, sempre intenta reconduir a la persona, avisant-la de les oportunitats que té i dels resultats que pot arribar a tenir.

b) L'experiència amb les dones i el vincle professional

L'experiència dels professionals és una de les grans qüestions que pretenia tractar aquesta investigació, especialment perquè les dones suposen un percentatge mínim de la població penada a MPA i, per tant, la intervenció pot ser més puntual. En aquest sentit, entre la mostra entrevistada es pot percebre que existeixen diferents percepcions.

Tot i que amb la DEM 1 no va sorgir la qüestió de forma directa en l'entrevista, va exposar diversos casos de dones amb les quals havia treballat entre els quals es va poder percebre que tant les dones penades com la professional generaven un vincle sa, que no es quedaven amb la idea de que era una figura judicial, sinó que la veien com un suport amb la que podien parlar obertament.

La DEM 2, tenint en compte que les seves usuàries solen tenir incompliments irregulars, expressa que les intervencions que ha realitzat són molt més exhaustives i hi dedica molts esforços per tal d'abordar les necessitats abans de complir la mesura. No obstant això, sempre té present que ha d'haver-hi un equilibri entre la flexibilitat davant la situació individual i la necessitat del compliment de la mesura. El DEM 5 també comparteix l'argument que el més important és l'estat de salut de la usuària, un cop solucionada aquesta problemàtica, es pot començar a executar la mesura.

“Requereix més intervenció, estar més a sobre i en molts casos, requereix que estiguin, que s'abordin les seves necessitats primer i després la mesura. És a dir, si té algun problema de salut mental i no està medicada, no està vinculada, és un gran problema. Si té un tema de consum, si té problemes per a desplaçar-se a l'entitat, etc.” - DEM 2.

La DEM 3 afirma que amb la majoria de dones ha pogut treballar bé perquè solen tenir moltes ganes de ser escoltades, solen demanar ajuda quan ho necessiten, estan més receptives, etc. En general, treballar amb dones li ha semblat agradable, tanmateix, també s'ha trobat amb casos en què la relació ha estat insatisfactòria i inclús, ha arribat a tenir problemes relacionats amb amenaces i insults.

Que les professionals siguin dones també pot ser rellevant. Així, l'entrevistada creu que el fet de ser dona, també li facilita tractar amb elles perquè no existeix cap barrera com sí que passa amb els homes, especialment els que han exercit violència de gènere.

Professionalment, com a psicòloga, considera que l'ha ajudat molt treballar diversos aspectes. En aquest sentit, de vegades sent frustració quan acaba la mesura i les usuàries li demanen mantenir la relació.

“El que passa és que és això, quan s'acaba la mesura, sí que moltes m'han dit, “ai, no em podries seguir veient-me fora?” doncs no puc, i a part, no puc oblidar que jo estic aquí com a delegada judicial, no com a psicòloga, ni estic fent teràpia. Llavors és frustrant perquè arriba el punt que quan s'acaba, s'ha acabat. I penses ostres, ara aquesta persona es queda penjada.” – DEM 3

El DEM 4 prefereix mantenir una situació de seguretat, això deriva en què el vincle que crea és a una distància major i no en la mateixa intensitat. Ell assenyala que els homes tenen un potencial de causar dolor a les dones, sigui de manera conscient o inconscient. Per aquest motiu, és molt curós i respectuós amb les seves accions i els seus actes, sempre busca que la usuària es senti el més còmode possible, sense generar-li cap situació conflictiva.

“Amb les dones, una cosa que sí que faig, és mantenir una distància de seguretat [...], el vincle es crea a una distància major i potser, no es crea amb la mateixa intensitat, no sé si això és políticament correcte el que t'estic dient, però sí que intento, perquè tinc molt clar que els homes són, tenim un potencial de fer, causar dolors a les dones, de manera conscient i inconscient amb els nostres actes, i llavors intento ser molt curos i molt respectuós.” – DEM 4.

El DEM 5 exposa que les dones amb les quals ha treballat li agafen molta confiança, i considera que pot influir el fet que sigui un noi jove i que, per aquest motiu, el vegin com figura de fill. A més a més, també s'afegeix el fet que les dones en tenir una motxilla carregada de problemàtiques, quan senten que una persona els hi escolta i les intenta ajudar, ho agraeixen molt.

Quan ha tractat amb dones amb problemàtiques de salut mental sí que ha tingut com aquesta barrera en què el vincle no ha estat fàcil crear, és tot un repte per ell aconseguir generar confiança, tant com mantenir-la.

“T’agafen com més confiança ràpid, [...] quan tenen bastantes coses a casa, que són difícils de solucionar i veuen que hi ha una persona que els hi pot donar un cop de mà ni que sigui per ordenar una miqueta tot el seu esquema de problemes, t’escolten. I són molt agraïdes.” – DEM 5

Així, doncs, les entrevistes realitzades mostren diverses estratègies per establir un bon vincle professional amb les dones penades. Com s’ha evidenciat, el gènere i l’edat dels professionals incideixen en com adrecen aquest vincle professional i la distància o proximitat que estableixen amb les dones penades. No obstant això, seria adient realitzar una investigació per conèixer si existeix una relació directa o causal entre ambdues variables.

c) El Sistema de Mesures Penals Alternatives i les propostes per a una bona intervenció amb les usuàries

En el Sistema de Mesures Penals Alternatives intervenen una multiplicitat d’actors: jutjats, entitats, comunitats terapèutiques, psicòlegs, treballadors socials, etc. Aquests actors tenen formacions, obligacions legals i cultures professionals diferents entre si, malgrat que tots ells treballin conjuntament al sistema penal.

Es va convidar als entrevistats a reflexionar sobre en quina mesura els diferents actors del sistema, són conscients i prenen en consideració les necessitats i problemàtiques individuals de les dones. Entre les diverses reflexions, destaquen les que versen sobre els jutjats, el funcionament de les entitats amb les quals col·laboren en relació amb els TBC i sobre el sistema de MPA en general.

Sembla existir entre els delegats i delegades la percepció que durant el procediment judicial, les problemàtiques individuals dels processats i processades no sempre es detecten i es tenen en compte. La DEM 1 considera que no es para atenció a les situacions personals de les dones, sempre se les relaciona com una figura de cura de la llar. Aquest és un argument que es relaciona amb el que exposa la DEM 2, explicitant que els jutjats, abans d’imposar una pena, no explora molt el perfil de la persona i, com a conseqüència, es solen imposar mesures que no són adients.

“Més que mesures penals alternatives, a nivell de jutjat, potser. Jo penso que va més enllà, segurament hi ha com aquest sistema més patriarcal” – DEM 1

Pel que fa a les entitats¹⁴, en general, totes les persones entrevistades arriben a la conclusió de què existeixen equipaments en els quals és més difícil accedir si es tracta d’una dona la que s’ha d’encarregar. Aquest és un fenomen que s’intensifica quan són entitats que es troben

---

¹⁴ Les entitats col·laboradores en l’execució dels TBC són sense ànim de lucre i ofereixen un ventall d’equipaments i places amb la finalitat de que les persones que han de complir aquest tipus de mesura o pena, puguin fer-ho. Són exemples: Creu Roja, Fundació Salut i Comunitat, Consell Comarcal de l’Alt Empordà, etc.

en zones rurals, on hi ha més una visió patriarcal de la dona i solen oferir tasques de neteja. Aquí, la DEM 1 el que sol fer és plantejar a l'entitat altres opcions, altres habilitats que té la usuària amb la finalitat d'obrir el ventall d'opcions.

Tanmateix, existeixen entitats que, tot i estar acostumades a tractar més amb perfils masculins, solen adaptar-se molt bé quan els hi ve una dona. La DEM 2 expressa que les entitats no solen posar cap mena de barrera quan han de treballar amb dones. Solen adaptar-se a la disponibilitat de la persona i a les seves circumstàncies. De vegades, les entitats prefereixen tenir dones perquè saben que seran més responsables i tindran més cura.

“Depèn de cas, i les particularitats que tinguin. També hi ha casos en què és més fàcil posar si és una dona, doncs que funciona bé i tal, és molt més fàcil proposar una dona perquè des de l'entitat tenen com la percepció de què funcionarà millor que si és un home.” – DEM 2

Així doncs, el gènere de les persones penades depenent de la situació, facilita o dificulta trobar entitats que responguin i s'adaptin a les seves necessitats. Seguint aquesta línia, es pot veure que si l'entitat es localitza en una zona rural, com és l'exemple que exposa la DEM 1, existeixen més limitacions, en canvi, si l'entitat es situa en una zona més cèntrica, de ciutat, on treballa la DEM 2, és més accessible que les dones puguin complir determinades tasques.

En relació amb el sistema de MPA, els mateixos professionals revisen, al llarg de la seva trajectòria i arran de treballar amb dones penades, els seus estereotips de gènere. Així, la DEM 3 explica que el sistema no fa un tracte diferenciat, més aviat creu que els delegats i delegades solen vincular a les dones en llocs on seran cuidades, com podria ser una biblioteca, perquè els hi costa pensar que poden fer una tasca de brigada. En aquest sentit, la DEM 3 expressa que és un aspecte que treballa amb ella mateixa i sempre reflexiona que les tasques s'han d'adaptar a les habilitats i preferències de les usuàries, que són capaces de portar qualsevol tipus de tasca. Aquesta és una visió que el DEM 4 ha anat canviant al llarg del temps, trencant amb aquests esquemes patriarcal i intenta no fer distincions.

“Una cosa que sí he incorporat, bueno no és per posar-me medalles, però al principi no feia i ara he canviat, és que quan jo proposava una entitat a una dona, sempre era per netejar, i ara per exemple, ja no” – DEM 4

Finalment, respecte al sistema de MPA, cal fer esment sobre la reflexió que han aportat dues de les persones entrevistades. En aquest sentit, el DEM 4 afirma que el sistema no té perspectiva de gènere, tot i que s'han fet formacions, per exemple, sobre llenguatge inclusiu, manquen sobre una formació que tracti la perspectiva de gènere dins el sistema. Com bé afirma la DEM 1, el sistema s'inspira en unes idees i estereotips patriarcal, però aleshores passa pel filtre dels professionals que, amb les seves actuacions, poden compensar aquesta situació.

Relacionat amb aquests aspectes del sistema que destaquen els/les DEM, es va considerar adient plantejar-los si proposarien algun canvi per tal de pal·liar aquestes dificultats. Les propostes es poden agrupar en dos blocs:

Un primer bloc de propostes parteixen d'un qüestionament dels rols de gènere tradicionals per part de les professionals, i de com aquest qüestionament es pot reflectir en les seves pràctiques envers les penades (tipus d'entitat i tasca assignada, etc.).

Així, la DEM 1 expressa que, en general, canviaria la mentalitat en el sentit de deixar de pensar en la dona com una figura dèbil que s'ha d'encarregar de la cura dels fills i de les tasques de neteja. Especialment, recalca que hi ha entitats en que la dinàmica amb homes està molt adaptada, i això suposa una barrera per posar a una dona.

La DEM 3 planteja que es treballi des de la perspectiva feminista, d'aquesta manera es podria tenir més consciència en treballar amb dones i saber gestionar les diverses problemàtiques que poden presentar pel simple fet de ser dones. També és important saber com gestionar el fet de què les dones, alhora que són delinqüents, poden haver estat víctimes.

"Trobo molt important treballar des de la perspectiva feminista, per tenir consciència al treballar amb les dones, per tenir també un punt de vista de com podem gestionar les coses amb les dones."
- DEM 3

Seguint aquesta línia, el DEM 4 afirma que això ajudaria a fer intervencions més respectuoses, dignes i acurades amb les dones, perquè en general, treballar amb elles implica fer-ho d'una manera sensible. El DEM 4 planteja que s'hauria de fer una reflexió sobre com s'està intervenint amb les dones, en el sentit de què els homes possiblement desconeixen les necessitats que tenen elles. Per aquest motiu, considera que en un futur, s'hauria de valorar l'opció de què les dones penades siguin ateses per delegades i no per delegats. I si no fos possible, s'hauria de revisar les competències que tenen a l'hora de tractar amb les usuàries.

"No sé si seria convenient que totes les dones fossin ateses per dones. Per no haver de mirar la porta, i potser m'estic tirant pedres a la meua teulada, però és una reflexió que caldria fer-se i si més no, revisar les competències que tenim homes i dones per atendre a dones, o tenir molt clar que hi ha certes coses que s'han de fer de manera diferent" - DEM 4

Un segon bloc de propostes parteix de la necessitat de fer una revisió dels aprenentatges que calen assolir per tal de tractar correctament amb tota la població penada, especialment amb les dones que presenten problemàtiques i necessitats específiques.

Concretament, la DEM 2 proposa que es faci més formació i s'informi més sobre la salut mental, especialment pels casos que no reconeixen que tenen una problemàtica, d'aquesta

manera podrien detectar-la i sabrien quins passos donar a l'hora d'intervenir. També suggereix que es faci un pla d'igualtat, que hi hagi una formació per a tots en què es proporcionin habilitats per saber com tractar a les dones que es troben en determinades situacions. La professional recalca la importància de rebre una bona formació per tractar amb les dones, especialment per fer un correcte acompanyament i evitar la reincidència.

“Si, per exemple no tenim pla d'igualtat, potser estaria bé fer alguna formació obligatòria, per tothom, que tinguem indicacions de com hem de tractar aquests casos en què ens trobem dones en aquesta situació”- DEM 2.

Relacionat amb aquesta última proposta, un dels aspectes que reforçaria la DEM 3 és poder accedir més a programes de salut mental, sobretot per aquestes problemàtiques que no són considerades com a greus. Per ella, si es treballen, poden tenir un impacte molt positiu en la reincidència. Així mateix, el DEM 5 considera que cal fer formacions en problemàtiques de salut mental tant per homes com per dones, sobretot per conèixer les situacions individuals que dificulten una bona intervenció.

“Jo el que reforçaria, m'agradaria és poder tenir més accés a programes de salut mental per tots aquests tipus de perfil, que no arriben a ser greus, però bueno, hi ha molta cosa a treballar, que si treballes, tindrà un impacte positiu en la reinserció.” - DEM 3

“No és el mateix tractar amb homes que amb dones, quan t'arriben perquè és el que dèiem, totes aquestes problemàtiques darrere tenen altres problemàtiques, valgui la redundància, que si no les coneixes o no ets capaç de rascar una miqueta perquè aflorin, te les perds i al final també dificulten una miqueta la teva intervenció, i si les descobreixes, al revés, te les faciliten.” - DEM 5

Cal fer una especial referència als esforços que fa el sistema per oferir formació més especialitzada en aquestes demandes dels professionals i les professionals. Com a exemple, INTRESS cada any demana als delegats i delegades que elaborin un llistat de les formacions que volen rebre, i sempre que sigui possible ho tenen en compte. Un bon exemple també és l'eina que va crear la CoP, Comunitat de Pràctiques de MPA, consistent en detectar en les entrevistes els casos en què hi ha problemes de salut mental.

Així doncs, les propostes apunten que és necessari partir d'una reflexió sobre com es troba actualment el sistema i quins aspectes vol millorar per tal d'incorporar perspectives que incloguin, entenguin i atenguin les necessitats i problemàtiques de les dones penades. En aquest sentit, és necessària una formació especialitzada en aquells aspectes que dificulten la intervenció. En conjunt, les propostes mostren que els professionals són relativament crítics i reflexius amb les mateixes pràctiques i els recursos a la seva disposició.

8. *Conclusions*

Una de les principals motivacions que ha portat a realitzar la investigació, ha estat l'escassetat d'estudis i investigacions en relació amb els delegats i delegades d'execució penal, així com l'experiència de les dones penades a MPA. D'aquesta manera, el que es pretén amb aquest estudi és contribuir a ampliar aquesta xarxa de coneixements.

Els estudis evidencien que la figura del DEM no és (re)coneguda com ho són, per exemple, els agents policials o els jutges (Blay, 2019). Tanmateix, desenvolupen una funció única, la qual requereix un esforç especial, en el sentit de que alhora que són una figura judicial i autoritària, també són una figura d'acompanyament, d'intervenció. És a dir, al mateix temps que han de vetllar per l'íntegrament socioeducatiu de la persona penada, també han de vetllar perquè hi hagi un bon compliment, sent necessari informar el jutge quan es presenten alguns inconvenients.

Seguint aquesta línia, la literatura criminològica evidencia que la relació individual entre els/les professionals i les persones penades és un element clau per un bon compliment. Per aquest motiu les investigacions existents es centren a analitzar aquelles habilitats que utilitzen els encarregats de fer executar les penes que faciliten una bona intervenció i un desistiment de la conducta delictiva en la persona penada.

Sobre l'experiència de les dones en l'execució de les MPA, la recerca criminològica ha demostrat que tornen a adquirir un paper perifèric i marginal, com també passa als centres penitenciaris. Les investigacions realitzades en aquest sentit, mostren que les dones que han de complir una pena comunitària presenten problemàtiques i necessitats que difereixen de les dels homes, i que aquestes s'intensifiquen en aquest context judicial. Així mateix, aquestes investigacions constaten que el què funciona amb homes penats, no té el mateix efecte en les dones penades.

Les entrevistes semiestructurades van ser plantejades en relació amb les conclusions que s'havien extret de totes les investigacions analitzades pel present estudi, així com dels dubtes que sorgien sobre l'estat de la qüestió. Cada una d'elles, en menor o major mesura, aporta una visió diferent atenent a les percepcions que tenen els/les professionals entrevistats.

El contingut que es va poder extreure, gràcies a la gravació i transcripció de cada una d'elles, és bastant ric, on els arguments de cada una de les persones entrevistades s'entrellacen amb els dels altres, configurant, en el seu conjunt, una possible realitat de la forma que tenen de treballar els/les DEM de la província de Girona. No obstant això, l'equip està configurat per molts més professionals, per tant, els resultats i les conclusions extretes de les entrevistes no es podrien generalitzar sense ampliar la mostra d'entrevistes.

Els aspectes comuns de les entrevistes són diversos. Els/Les DEM són professionals que s'han format, acadèmicament, en branques d'estudis que provenen de les Ciències Socials com són la Criminologia, la Psicologia o l'Educació Social, entre altres.

Tot i que tenen una finalitat comuna i un guió pautat sobre les funcions que han de realitzar, com és per exemple, fer possible que la persona penada compleixi la mesura imposada pels jutjats, cadascun ho porta al seu terreny i ho gestiona a la seva manera: les entrevistes han permès copsar pràctiques i estratègies professionals diverses, així com un marge de discrecionalitat professional considerable. Això pot estar relacionat amb què presenten habilitats diferents, apreses per la seva formació acadèmica o l'experiència professional.

En l'anàlisi de les entrevistes es pot veure que tots/es treballen seguint un camí: fer tot el possible perquè la persona penada no torni a reincidir, que no torni a entrar al sistema de justícia. Per aquest motiu, posen esforços per abordar les necessitats i les problemàtiques individuals, abans de complir qualsevol mesura. Ells i elles consideren que si no es realitza una bona intervenció des d'un principi, això pot tenir com a conseqüència que les persones penades no es responsabilitzin amb la realització de la mesura.

En aquest sentit, cal remarcar el grau en què les/els professionals tenen en compte les particularitats i les característiques de la persona infractora i el grau en què fan que el compliment de la mesura sigui el menys lesiu possible, tenint en compte que es tracta d'un context judicial, en què la persona ha comès un acte il·lícit.

El vincle amb la persona penada és un dels elements més importants de la pràctica professional dels delegats i les delegades i al qual li dediquen molt de temps. D'acord amb els i les professionals entrevistats, sense aquesta relació de confiança, la pena comunitària no arriba a aconseguir els seus objectius: que la persona es responsabilitzi dels seus actes, repari el dany ocasionat en la comunitat i surti el més estable possible. En el vincle que han d'establir, el fet de que siguin un actor judicial, una figura de control i autoritat, actua inicialment com a barrera per obtenir que la persona s'obri. El que a ells i elles els hi funciona bé és deixar clar a usuaris i usuàries des del primer moment que, tot i que són una figura d'autoritat, sempre estaran allà pel que necessitin, acompanyant-los i vetllant pel seu benestar.

Pel que fa a la intervenció amb les dones penades a una MPA, al principi de la investigació s'exposava que les dones representaven menys d'un 10% de la població total penada a una pena comunitària. En realitzar les diverses entrevistes als/les DEM es va constatar aquesta dada. Així, la majoria dels professionals havien treballat amb relativament poques dones, essent només una de les delegades la que havia portat al voltant de 30 casos en la seva trajectòria professional.

En general, el perfil de les dones no és únic o fàcil de definir, trobem des de dones amb nivells socioeconòmics alts fins a dones en situacions vulnerables. Una característica que sí que es repeteix i que evidencien les professionals, és que la gran majoria d'elles presenten problemàtiques i necessitats que, a vegades, les ha portat a tenir una experiència amb la justícia. Les principals problemàtiques que presenten són consum de tòxics, problemes de salut mental, haver estat víctimes d'algun tipus de violència, escàs suport social i familiar, que no han treballat mai o que estan en l'atur durant un període llarg i amb una formació acadèmica escassa.

Aquestes problemàtiques i necessitats són gestionades pels professionals i les professionals. Les persones entrevistades consideren que abans de complir qualsevol mesura, és necessari atendre a les circumstàncies personals i vetllar pel benestar dels usuaris i les usuàries. En cas de no ser així, el compliment de la pena comunitària no serà el correcte, i la intervenció serà més complexa. En aquest sentit, els professionals i les professionals actuen com a agents de canvi, busquen que la persona es transformi en una millor versió de si mateix quan surti del sistema judicial, per tal de no tornar a entrar.

Respecte a la valoració dels/ les DEM pel que fa a l'experiència professional amb dones penades, existeixen diverses reflexions. Les dones delegades descriuen haver tingut vincles més forts i ho expliquen per la seva condició de dones. En això pot influir que les usuàries tenen moltes ganes de ser escoltades i, possiblement per aquest motiu, agreixen que, en el context del compliment d'una pena, les i els delegats generin un espai de confiança i de suport.

De manera paral·lela, els delegats i delegades reflexionen sobre quins aspectes del sistema de MPA millorarien o afegirien, per tal que les intervencions amb dones siguin més favorables. Entre les respostes donades, destaca especialment la de rebre formació, concretament sobre salut mental, una de les problemàtiques que més presenten les dones usuàries amb les quals han treballat.

En definitiva, gràcies a diverses entrevistes realitzades als delegats i delegades s'ha pogut veure que la feina d'aquests professionals no únicament consisteix a fer executar la mesura o pena que ha estat imposada a una persona infractora, sinó que va més enllà. La feina que realitzen aquests/es professionals, especialment la d'acompanyament i la de suport, és digna d'admirar, especialment quan cadascun té habilitats i formacions diferents.

Les dones en el sistema de MPA continuen sent vulnerables, presentant problemàtiques i necessitats que requereixen un esforç addicional per part d'elles, alhora que la intervenció, per part dels professionals, ha de ser major.

La present investigació ofereix una possible línia de treball per tal de fer possible que les dones usuàries a MPA siguin ateses correctament. Aquesta línia és la referent a elaborar formacions diverses en relació amb les problemàtiques i necessitats que presenten les usuàries. Aquestes formacions van des del coneixement de la salut mental per saber detectar i gestionar aquests casos, fins al coneixement de les diverses entitats que són més sensibles a treballar amb dones.

Com a futures investigacions emmarcades en aquest context, podria ser interessant analitzar el vincle de les delegades dones amb els homes penats per un delictes de violència de gènere o violència domèstica en relació amb la intervenció de les delegades dones amb dones que han estat víctimes dels mateixos delictes.

9. Bibliografia

Almeda, E. (2017). Criminologías feministas, investigación y cárceles de mujeres. *Papers, Revista de Sociología*, 102 (2), 151-181.

<https://papers.uab.cat/article/view/v102-n2-almeda-2>

Blay, E. (2019) El papel de los Delegados de Ejecución en la ejecución penal en la comunidad ¿gestores o agentes de rehabilitación? *Indret, Revista Para el Análisis del Derecho* (4), 1-32.

<https://indret.com/el-papel-de-los-delegados-de-ejecucion-en-la-ejecucion-penal-en-la-comunidad-gestores-o-agentes-de-rehabilitacion/>

Capdevila Capdevila, M., Ferrer Puig, M., Framis Ferrer, B., Blanch Serentill, M., Garrigós Bou, A., Batlle Manonelles, A., López Izquierdo, B. i Mora Encinas, J. (2016). La reincidència en mesures penals alternatives, 2015. *Centres d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada*.

https://cejfe.gencat.cat/web/.content/home/recerca/cataleg/crono/2016/reincidencia_mpa_2015/reinc_mesures_penals_alternatives_recerca.pdf

Decret 47/2022, de 15 de març, de reestructuració del Departament de Justícia, (2022).

<https://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/8628/1896406.pdf>

Departament de Justícia. (01 de desembre de 2015). *Entitats prestadores de serveis*.

http://justicia.gencat.cat/ca/departament/transparencia/entitats_prestadores/

De Gracia Palomera, D. *Orientaciones metodológicas para la investigación social: Metodología*. (s.d.). Universitat Oberta de Catalunya.

<http://arts.recursos.uoc.edu/guia-metodologica/es/3-5-1-tipos-de-entrevistas/>

Fuller, N. (2008). La perspectiva de género y la Criminología: Una relación prolífica. *Tabula rasa*, (8), 97-110.

<https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=39600805>

Fundació IRES. (2022). *20 anys de les MPA a la Fundació IRES: Comissions de treball*.

<https://www.fundacioires.org/ca/20-anys-de-les-mpa-a-la-fundacio-ires-comissions-de-treball/>

Garcia Gonzalez, I. (2007). Quins són els aspectes que cal considerar en l'ús de l'entrevista en profunditat com a instrument de recerca?. *Butlletí LaRecerca*, (9).

<https://www.ub.edu/idp/web/sites/default/files/fitxes/ficha9-cat.pdf>

Guasch García, M., Domínguez González, M.J., García Yeste, C., Garreta Muniello, D., Gómez González, A., Gómez Sancho, A. i Torres Borrellas, J.M. (2016). L'execució de les mesures penals alternatives a les comarques de Tarragona: Anàlisi comparativa entre Tarragona, Lleida i Girona. *Centres d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada*.

https://cejfe.gencat.cat/web/.content/home/recerca/cataleg/crono/2016/execucio_mpa_tarragona/execucio_mpa_tgn_cat.pdf

Generalitat de Catalunya. (18 de març de 2022). *Àrea de Mesures Penals Alternatives*.

http://sac.gencat.cat/sacgencat/AppJava/organisme_fitxa.jsp?codi=13340

Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia. (2019). *Àrea de Mesures Penals Alternatives: Programa de treballs en benefici de la comunitat*.

https://cejfe.gencat.cat/web/.content/home/formacio/gestcon/cop/mpa/pc_mpa_2019_imprimible.pdf

Generalitat de Catalunya. (s.d.). *Organigrama: Àrea de Mesures Penals Alternatives*.

<http://sac.gencat.cat/sacgencat/AppJava/organigrama.jsp?codi=13340&jq=200001>

Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia. (15 de març de 2009). *Mesures Penals Alternatives*.

http://justicia.gencat.cat/ca/ambits/mesures_penals_alternativ/

Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia. (2014). *Programa Compartim de gestió del coneixement del Departament de Justícia: Elements de millora en la intervenció dels delegats de mesures penals alternatives.*

https://cejfe.gencat.cat/web/.content/home/formacio/gestcon/cop/mpa/pc_mpa_2014_intervencio_delegats.pdf

Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia. (2016). *Programa Compartim de gestió del coneixement del Departament de Justícia: Elements interns i externs de la intervenció en les MPA.*

https://cejfe.gencat.cat/web/.content/home/formacio/gestcon/cop/mpa/pc_mpa_2016_elementsIntervencio.pdf

Institut d'Estadística de Catalunya. (05/05/2022). Mesures penals alternatives. Persones en seguiment de MPA. Per sexe, grups d'edat i nacionalitat.

<https://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=884>

INTRESS. (11/04/2022). *MPA: L'alternativa a la presó.*

<https://sites.google.com/view/mesurespenalsalternatives/inici?authuser=0>

Ministerio de Sanidad. (s.d.). *Fibromialgia.*

<https://www.sanidad.gob.es/profesionales/prestacionesSanitarias/publicaciones/Fibromialgia.htm>

PrevenSI. (2022). *Neix el projecte PrevenSI per col·laborar en la prevenció dels abusos sexuals sobre la infància.*

<https://prevensi.es/ca/sobre-prevensi/>

Vasilescu, C. (2019). La ejecución penal desde una perspectiva de género: una revisión bibliográfica con especial referencia a las medidas penales alternativas. *Indret, Revista Analisis del Derecho*, (2), 1-31.

<https://indret.com/la-ejecucion-penal-desde-una-perspectiva-de-genero/>

Vasilescu, C. (2020). La ejecución de medidas penales alternativas con perspectiva de género: análisis y recopilación de buenas prácticas con mujeres penadas. *Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada*.

http://ceife.gencat.cat/web/.content/home/recerca/catalog/crono/2020/mesuresPenals_ES.pdf

Vasilescu, C., y López-Riba, J. M. (2021). Diferencias por sexo entre la población penada a medidas penales alternativas en Cataluña: Un análisis con perspectiva de género. *Revista Española De Investigación Criminológica*, 19(1), 1-25.

<https://reic.criminologia.net/index.php/journal/article/view/443>

Vasilescu, C. (2021). Women offenders who served community sentences: A view from Catalonia. *European Journal of Probation*, 13(2), 178 - 198.

<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/20662203211017061?journalCode=ejpa>

10. Annexos

10.1. Annex 1. Entrevista DEM 1

Explicació del treball + organització de l'entrevista.

Com has arribat fins aquí?

Jo sóc la DEM 1, sóc educadora social. Dintre del meu bagatge a nivell professional també he fet algun màster dedicat en termes de justícia. Bàsicament, la meva feina anterior a MPA ha estat amb menors, menor en justícia juvenil, menors en centres d'acollida, CRAES. Llavors sí que és veritat que molts d'aquest menors a vegades ens trobàvem que estaven molt a prop d'aquesta barrera delinqüencial. Llavors, vulguis o no, indirectament hi havia temes relacionats amb justícia.

Llavors, simplement em va cridar l'atenció el tema de complir una MPA a l'exterior perquè pensava que, bueno, que tenien moltes més possibilitats a nivell de reinserció, per dir-ho d'alguna manera, més que no en un règim més tancat. I llavors a través de l'últim màster que vaig fer dedicat a justícia restaurativa, vaig fer les pràctiques a MPA i justament ampliaven l'equip i vaig optar per una de les places.

Llavors jo porto totes les MPA de la Comarca de la Selva Interior, perquè llavors hi ha Selva Marítima que és Blanes, Lloret i Tossa que ho porten uns altres companys. Vaig començar que érem dues persones portant la Selva, i finalment m'he quedat jo només. Bàsicament, a nivell de municipis i tal, des d'Anglès, Sant Julià del Llor i Bonmatí, Bescanó, fins a l'altre banda, passant per aquí per Santa Coloma, fins a l'altre banda a Riells i Viabrea, portant tot el tema de les urbanitzacions de Maçanet, Caldes de Malavella, Sils..., etc.

Volia preguntar-te si, com m'has comentat que has estudiat educació social, i tot el que t'has format fins ara, creus que influeix a l'hora de treballar aquí?

Els estudis que tinc, no? Més que els estudis, l'experiència jo crec que és el que influeix. Llavors, és molt diferent jo penso si has treballat en altres àmbits i coneixes la xarxa, per exemple la xarxa pública de serveis, trobo que és més diferent perquè et situa més a la realitat actual, no? Llavors jo havia estat amb menors, tampoc no tema d'adults la veritat és que no el controlava gaire, però bueno i és diferent evidentment eh. Penso més que tot, que més que els estudis, el bagatge professional que hagi tingut que sí que et condiciona a nivell d'intervenció. De fet el delegat, tot i portar temes judicials, la nostra feina és explorar el perfil de la persona, la situació actual, canvia molt en moments per exemple de lo que ens trobem ara d'una crisi o no, una mica com estigui el context. Llavors sí que és veritat que la teva intervenció una mica, les noies de pràctiques ho diuen, que si troben que, per exemple la DEM 2 té una noia de pràctiques i va rodant amb els diferents professionals a fer entrevistes, i llavors el caire que tu utilitzis a l'entrevista, a la intervenció, tot i tenir els mateixos objectius i la mateixa finalitat de feina, però sí que és molt diferent.

Com tu definiries el Delegat, perquè realment la xarxa, tot el col·lectiu de delegats són diferents i s'han format com de manera diferent, tu a tu mateixa com et definiries com a Delegada?

Clar, jo penso que ets una persona, que és això, no has d'oblidar mai l'objectiu, perquè l'objectiu final és que acabi complint la pena, i tu has de, segons la situació personal que tingui cada persona, que és explorar doncs tot, o sigui des de la situació familiar, laboral, una mica l'anterioritat que hagi viscut aquesta persona, no? Ens trobem amb moltes persones amb un tema de consum de tòxics anterior que actualment esta passant factura, relacionat molt a prop amb el tema del delictes, bueno de la mesura que estan complint ... Llavors jo penso que, dintre d'aquest objectiu del compliment de la mesura, ets una persona que ells moltes vegades, quan tu et trobes amb persones que tu et els hi fas l'entrevista, l'entrevista ells comencen una mica tancats perquè el context és totalment judicial, és una pena que a vegades ells pensen que és injusta o desproporcionada, llavors que acaben sincerant-se i t'acaben abocant tota aquesta situació. Llavors, jo diria que [*interrupció telefònica*].

Era com definiries el Delegat no? Sí, amb les dificultats que es troben les persones, que es van sincerant...

La figura del Delegat, és una figura d'acompanyament jo crec, és això. Tu has de partir que ets una persona que l'encàrrec que tens és que compleixin la mesura judicial, per tant, en aquest sentit has de fer una persona que també limitadora. Perquè sí que és veritat que has de tenir en compte la situació de la persona, però no has de deixar que això influeixi una mica amb l'incompliment de la pena. Llavors, jo penso que has de ser una persona limitadora, és una sentència ferma i aquí no hi ha res a fer, si que facilitadora i acompanyant la situació de la persona en el sentit de dir buscarem la millor manera que tu puguis complir aquesta pena. Llavors penso que dins de les característiques del Delegat ha de ser una persona empàtica, que es pugui entendre si més no, la situació de la persona, i fer l'acompanyament en aquest procés.

Parlant del tema de l'acompanyament, tu consideres que el teu volum de feina, per exemple el que estaves fent abans, és equivalent a la intervenció amb la persona penada? O hi dediques menys temps com a contacte directe?

Jo per exemple penso que el contacte directe és molt important, sóc una persona que intento prioritzar-ho. Si que és veritat que el volum de burocràcia per dir-ho això, o documentació, informes, en aquest cas és molt gran. I a vegades dius ostres, estic plasmant una situació al jutjat, perquè haig d'informar al jutjat constantment, i en canvi m'agradaria veure més, sobretot amb persones que ho necessiten i persones amb diferents tipus de problemàtiques, no? Persones soles, persones amb un tema de salut mental, amb un tema de consum, que ha tingut potser un abandonament familiar, inclús jo intento prioritzar-ho, però si que és veritat que el volum documental per dir-ho així, és molt gran en aquesta feina. I a vegades no podries intervenir tot lo que tu voldries.

Com t'organitzes una setmana?

Jo, per exemple, cada territori té la seva peculiaritat. Llavors, no és el mateix per exemple treballar en un Girona, que tu treballes a Girona i portes la ciutat, i més o menys els serveis els tens a l'abast. Tot i que hagi d'agafar un transport públic per anar depenent de on, més o menys ho tens a l'abast. Clar, jo al portar la Comarca de la Selva, és el que et dic, porto des de Bescanó, Anglès, fins a l'altre banda que és Riells, no? Llavors si que has de ser una persona bastant organitzada i partir-te una mica els territoris per dir-ho així, no? Llavors més o menys a la setmana jo em marco uns dos dies d'intervenció, entrevistes, un dia d'entitats que pot ser anar a vincular, anar a recollir documentació, anar a veure la persona com compleix o inclús fer entrevistes fora, en els ajuntaments o les diferents entitats, i llavors intento lo que em queda fer informes, més o menys m'intento organitzar així. Depèn també, hi ha coses que tu no controles no, per exemple les entrades dels penats, tu no les controles, hi ha causes més urgents perquè tenen una suspensió, que no d'altres.

Llavors jo ara m'he trobat, que porto un mes i mig que porto tres dies almenys fent entrevistes i em poso tres o quatre al dia més o menys, vale? Si que hi ha moments en que les entrades són menys i et pots una mica organitzar diferent, però sempre és això, no oblidar-te de la persona i sobretot això, si tu per exemple a l'entrevista li dius "pues dentro de 15 dies te voy a decir algo", almenys que ell tingui una trucada, perquè si no, al ser una mesura exterior, és molt fàcil que es despengin i que tu facilitis que es despengin, tot i ells tenir la responsabilitat de que han de complir això, que a l'entrevista els hi has de deixar molt clar que l'única responsabilitat la tenen ells a l'hora de complir això, i això s'han de conscienciar, però depèn de com tu facis la feina, doncs això pot calar més o pot calar menys.

Jo si que considero que el meu tarannà, per exemple una mica ja també quan definíem el tema del delegat, i deia el tema de l'acompanyament. És no esta sobre, però estar-hi, perquè es això, la única responsabilitat es seva, però si que ser-hi present en el procés. No dir és una mesura exterior i jo faig un simple tràmit, una simple gestió, no, si que hi ha mesures que per exemple, no ho se, normalment temes de conducció que potser en el seu moment hi havia una problemàtica de consum, però, això sobretot ens hi trobàvem abans, la sentència sortia en el seu moment, i llavors a nosaltres trigava molt en arribar-nos, clar a vegades quan t'arriba a tu, la situació d'ela persona és molt diferent a quan va cometre el delictes. Llavors, et trobes que potser la persona ha estructurat la seva vida, té una feina, té una família en aquest cas si que moltes vegades són penes mínimes, de 30 jornades una cosa així, i que tenen molt clar que han de complir, ja et venen amb consciència no, de, és una cosa passada i tal, que esta repercutint ara i em fa vergonya i dons vull treure-m'ho ja de sobre i continuar la meua vida. En aquest cas, ja la meua intervenció si que es més puntual, en altres casos amb una problemàtica més feixuga, si que has de ser-hi present.

Aquestes problemàtiques més feixugues, quin tipus o com són?

Mira poden venir donades per un tema familiar, per dir-ho així, un tema d'una separació familiar, moltes vegades jo ara en moltes entrevistes em trobo que els temes de divorci per exemple, de separació, problemàtiques amb fills i tal, a nivell de custòdia, moltes vegades les disparen un tema econòmic, de "les coses m'anaven bé, ha vingut una crisi i d'un dia per l'altre, m'he quedat sense feina i estic mirant de subsistir, però mes complicat". També un tema de consum, que a vegades inclús va relacionat, aquest malestar, aquest m'avoco a

això perquè m'ajuda per evadir-me, perquè ho feia abans i m'he tornat a enganxar. Llavors el tema del consum és molt present també. Temes de salut mental inclús no reconeguda per part d'ells, tens dificultats i no ho reconeixes, no em poso en mans d'un servei, no busco ajuda, bàsicament serien els principals.

Quan et trobes amb aquest casos, costa més intervenir? O sigui, tu dones més ajuda? Com ho gestiones?

Costa més crear vincles, no? Llavors en aquest casos, penso que tu has de treballar més. Llavors clar, la mesura penal no és només m'arriba una mesura, la vinculo i ja està. Quan tens tots aquestes parets al mig, aquest obstacles, tu el que no pots fer és desentendre't, vull dir, tirar pel dret. Tot això tu ho has de treballar. Llavors si, costa més intervenir en aquest sentit, per això els has de veure més. Llavors a vegades t'acaben demanant o acabes fent coses que potser no et tocarien en el sentit de que, o no et tocarien o depèn de quin delegat, és el que diem, té les seves maneres de treballar, però per exemple derivació a serveis socials. Si tu tens, aquesta derivació la pots fer de moltes maneres, " escolta'm mira ves a l'ajuntament demana el telèfon i ves a serveis socials" o nosaltres tenim bastant contacte amb serveis socials, llavors més o menys al territori ja saps les persones referents, ports fer tu el contacte i tornar-li la resposta, clar això es una mica depèn de com et vingui la persona, això potser no ho pots fer el primer dia perquè si es una persona que et ve molt tancada de dir tinc problemes, no identifico quins, no em don la gana explicar-t'ho a tu perquè ets una persona, en certa manera et veuen una mica com autoritat i ha de ser així eh, llavors el primer dia costa molt això, albors es anar entrant perquè moltes vegades quan hi ha un tema conductual també, conductual o de salut mental, vol dir que està una mica en el límit, et venen molt tancats. Que no et volen explicar res, que no entenen de vegades el tipus de preguntes que fem perquè ho necessiten, per explorar aquesta situació i tal, a vegades no t'ho volen explicar i tal. Llavors aquí, és anar entrant i anant-ho treballant en certa manera.

Això d'anar entrant a que et refereixes? Com vas aconseguint aquesta relació fins que la persona s'obri?

No fent un tema purament judicial, o sigui, tenim aquesta mesura, però jo, per lo que m'estàs explicant estàs visquent una situació complicada, la mesura saps que l'has de complir però ho podem fer de moltes maneres. Inclús els hi pots deixar temps, no cal que comencen a complir la mesura ja, tens una mesura de treballs, però actualment tu penses que ets una persona, no se, per exemple, que li costa controlar el tema dels impulsos, inclús tu pateixes no, de dir, aquesta persona no la puc posar en una entitat, haig de buscar un altre recurs. Tot això no és tan fàcil per exemple, podries fer un canvi i fer un treball en benefici de la comunitat doncs amb un contingut de salut mental, amb un contingut de tòxics. Però clar tot això, avocar-li al primer moment és difícil, llavors jo penso que lo important és ells veuen que hi ha una persona darrera, que tot i tenir el tema judicial, es preocupa per tu. I a vegades els hi dones una mica de llum, en el sentit d'això de " escolta em dones autorització per parlar amb serveis socials a veure si hi ha alguna cosa que podem fer i tal" els hi fas com aquest primer pas, no?. Això una mica ho vas detectant tu, quan cal que ho facis tu per exemple, quan no. No només per a guanyar-te'ls, sinó per les dificultats una mica que vegis que té la persona que tens al davant. Llavors és això, jo penso que a part de l'autoritat i el límit, ells

han de veure una mica que et preocupes una mica també per la seva situació, no? I això a tu et serveix molt bé per posar una persona, per exemple, alhora de complir els treballs en una entitat adequada, perquè si té, "escolta miri jo li faig una entrevista, veig que te dificultats, però tot i així tira en endavant, i el vinculo en algun lloc, doncs a la llarga tant per ell com per l'entitat, és un problema. És una mica, jo penso bàsicament el tema del que vegin que algú que els escolta, que moltes vegades han passat per un judici i no han ni declarat, conformant que això és una mica el que els hi diu l'advocat. Llavors la necessitat d'explicar això a vegades la tenen, tot i haver-hi una sentència, veuen que hi ha algú físicament a darrera que l'esta escoltant, que a vegades la sentència ens pot moldejar una mica en el sentit de que ells t'expliquin els fets, però que te'ls expliquin una mica diferent. Llavors és com en plan, no, això no ha anat ben bé així, ha anat així. Alhora de treure-ho ells també es senten diferent.

Llavors una mica veure això, de que tu veus que aquest delictes pot anar relacionat amb un tema personal i que ningú els hi ha preguntat. De vegades no coneixen els recursos de la xarxa, vull dir que interessant-te una mica per la seva situació.

Que no et vegi tant com una figura autoritària no?

Si, avia'm és important que quan tu facis aquest tipus d'entrevista sempre remarquis que tu ets un agent judicial i que hi ha una mesura penal i que s'ha de complir, i que sobretot tu no pots canviar la sentència, és el que hi ha. I de fet ells s'han de responsabilitzar d'aquest delictes i el que hem de mirar és que això no torni a passar més. Quan desgranes una mica la seva situació tu pots entendre que aquest delictes ve donat perquè aquestes causes més persones. I a partir d'aquí vas entrant i els hi vas proporcionant una mica el serveis que tu tens a la xarxa i els vas derivant. Llavors clar, a part de tu, s'acaben trobant a altres persones, però una mica tu has sigut el que ha desencallat aquesta situació. Al final jo penso que la persona que vol canviar la seva situació, que té aquest malestar, acaba veient això.

Passant a centrar-nos amb la intervenció amb les dones, m'agradaria saber si has treballat amb dones?

Aquí a mesures penals sí, però no moltes, et diré que un 15%/20% de tota la població que tenim.

Les dones també representen poquet, com passa també a la presó, que són molt poques. M'agradaria saber més o menys quin perfil de dones usuàries has tingut.

En general, jo potser les puc classificar en dos tipus de perfil. Una part noies molt joves, noies de 20 anys una cosa així, amb un delictes de conducció, he sortit, he begut, normalment begudes alcohòliques, he begut i s'ha m'ha anat i he marcat. Normalment son persones que son perfil positiu, que estan estudiant, que s'han trobat amb un tema d'aquests que no han controlat, ha sigut una mica, una mica mala sort en aquest sentit. de que no es que tinguin un problema amb l'alcohol, sinó que han sortit un dia i no han mesurat bé, i han begut, o inconsciència segurament, llavors una part és aquest tipus de dones.

I llavors, un altre part de tipus de dones, són dones amb problemàtiques familiars, normalment amb separacions que això, clar, acaba generant algun tema més fisiològic per

dir-ho així. A vegades et trobes dones que et venen i et diuen que tenen la fibromiàlgia, que normalment això ho relaciones amb un tema de patiment psicològic. Llavors et venen amb dinàmiques familiars bastant desgastades. Dones que potser no han treballat gran part de la seva vida i llavors la relació amb la parella ha anat malament i més que per exemple haver-hi algun tipus d'agressió física, jo em trobo amb dones que psicològicament han aguantat bastant. Dones que no han treballat, que han fet de cura dels fills, que pràcticament no han tingut, no han viscut massa res amb l'home, l'home figura treballadora, i quan esta doncs s'ha anat al bar i pràcticament no hi ha hagut ni vacances familiars, ni un espai familiar més maco per dir-ho així.

Llavors jo bàsicament em trobo amb aquest dos perfils de dones. Clar, dones amb salut mental, jo he tingut molt poques. Recordo un cas d'una noia amb patologia dual, que tenia temes de problemes de consum de tòxics i a més a més un tema de salut mental. Però pràcticament et diré que no n'he viscut gaires més. Bàsicament, són més temes psicològics, que potser poden haver afectat amb un tema més conductual i et trobes amb això, amb dones que moltes vegades et venen amb una malaltia de fibromiàlgia, que ho relaciones estretament amb un tema més psicològic, més nerviós de la dinàmica que han portat anteriorment amb l'home i una dinàmica familiar.

Aquestes problemàtiques, tenen alguna mena efecte negatiu a l'hora de complir les mesures? T'has trobat amb algun cas així?

Aquestes dinàmiques normalment, la dona segueix fent aquesta cura familiar amb els fills, però a més a més s'hi afegeix un tema de supervivència, de treball. Et trobes moltes vegades que clar, la mesura penal que tinguin per complir, és difícil trobar un horari per encaixar, per poder-ho compaginar tot. Llavors, acaben complint molt poques hores a la setmana perquè no tenen més hores, a vegades això repercuteix en dir no tenim un ventall de recursos molt i molt gran, segurament és el que et dic, quan parlem de territoris, de Girona i així, potser tens més entitats. però clar, un tema aquí en pobles, per dir-ho així, el que ens trobem moltes vegades és que acaben fent tasques, o sigui a tu t'agradaria poder-les donar una tasca que les fes sentir més bé, per dir-ho així, i acaben fent tasques de neteja, per exemple. Elles mateixes t'ho diuen no, "a pues el tema limpieza, es lo que yo se hacer" i dius bueno, però segurament tens altres habilitats. Jo em trobo una mica a vegades amb la frustració aquesta de dir, ostres, m'agradaria poder proporcionar un altre tipus de tasca no, i moltes vegades acabes caient doncs en aquesta tasca de cura familiar o de llar o de tal, que no els hi pots donar res més. Jo trobo una mica el handicap aquest.

T'has trobat en algun cas que hi hagi algun incompliment d'alguna mesura?

Sí, però recordo un cas nomes amb dones. Jo recordo nomes un cas. Una noia que aquí al territori era estrangera, aquí al territori estava sola, havia tingut una historia una mica complicada perquè la noia en el seu país havia tingut una parella, havien tingut un fill i llavors havien vingut cap a aquí. Concretament eren de Colòmbia tots dos, havien vingut cap a aquí, i aquí, bueno s'adona que no li agraden els homes, si no que s'enamora d'una dona. Llavors hi ha un trencament familiar, aquesta noia precisament, tenia moltes habilitats i aquí si que a nivell de feina i tal es sap espavilar, però xoca amb tot el malestar familiar de

que no li volen reconèixer doncs que aquesta noia ha tingut una ruptura amb el noi i que dons ara li agraden les noies. Aconsegueix tenir una relació aquí, però per l'altre banda, lo que es la seva parella actual, doncs es troba una mica en lo mateix, amb un rebuig per part de la família. Doncs clar, la relació es complicada, els fills doncs també acaben vivint una situació una mica complicada, perquè no entenen ben bé, a apart, des de l'altre banda doncs ens trobem amb això que de cares al fills hi ha una manipulació, pe deixar en evidencia a la dona.

I finalment aquesta noia l'acabo posant amb un tema d'oficis, perquè es una noia que havia fer arquitectura en el seu país i l'acabo vinculant aquí, la derivo al CIAT, perquè sembla ser que també esta vivint un tema de maltracta per part de la parella actual, tot i que a ella li costa reconèixer-ho, fa unes sessions al CIAT, compleix dos jornades en cap de setmana, i desapareix. I no se res més d'ella. La meva teoria és que aquesta noia ha tornat a Colòmbia. I no se si en tota aquesta historia, jo crec que hi ha alguna cosa que se m'escapa, que ella no vol evidenciar. A més, és una noia intel·ligent, vull dir, també una mica si que aboca, mira és una noia que portava la DEM 2, que em va dir que no tindré cap problema. Jo crec que aquí dintre d'això, sens escapa una historia que ella no ens vol explicar, hi ha una part de l'història que penso que sí, que segurament quan ella ve es posa a plorar, precisament aquesta noia li vaig fer un seguiment bastant acurat quan va haver-hi tot aquest tema de la parella, més aviat un maltracte psicològic, quan la derivo en el CIAT. Llavors si que hi ha aquest part que jo penso que es verídica, no, que ella es troba en mig d'una situació que es bastant complicada, que al final ella pensa que ho pot gestionar tot, i al final veu que no, que la situació se li gira, però també penso que hi ha alguna cosa aquí que ella no ens acaba d'explicar, que l'afecta directament, i al final jo penso que aquesta noia va acabar marxant.

De fet, a nivell de jutjat es fa un incompliment perquè no se la localitza, passa un temps que no se sap res, l'entitat tampoc, i el jutjat no ens ha dit res. Que moltes vegades quan la citen a traves de jutjat de pau o així, ens acaben dient doncs escolta pues es aquí o hi ha hagut un canvi de domicili o... Jo al principi pensava doncs aquesta noia ha marxat algun altre lloc, no ens ha aviat, doncs bueno, que tard o d'hora em trucaria. Però al final no ha estat així, doncs jo acabo pensant que ha tornat al seu país i bueno, no ho sé. però realment d'incompliment només recordo aquest.

Si que hi ha algun altre cas que recordo, que de fet va acabar molt malament perquè va acabar amb un suïcidi, que tenia patologia dual. Llavors en aquest cas, el compliment va ser en un centre de salut mental, però si hagués sigut un TBC normal i corrent, hagués sigut un incompliment. El que passa és que aquesta noia jo no la podia posar en un TBC normalitzat perquè no hi havia tampoc l'entitat adequada per complir, és una noia que també tenia moltes habilitats, que si hagués hagut l'entitat adequada segurament i haguessin entès la seva situació, segurament hagués complert bé o haguessin hagut faltes d'assistència, perquè bueno, si que havia de venir, llavors et trucava ostres quan haig de venir, la citaves per venir un altre dia, hi havia voluntat, però hi havia un tema més psicològic, si hagués trobat l'entitat adequada que haguessin pogut entendre una mica aquesta situació que a vegades les tenim aquestes entitats, hagués pogut complir, però en aquest cas, això no es va poder vincular, i va ser un tema de salut mental que ella va complir.

Relacionat amb això, amb tot el sistema de mesures penals alternatives, tu creus que es pensa en la dona? T'ho dic perquè sempre hi ha un gran volum d'homes i les dones són com un petit cercle, doncs volia saber si tu consideres si hi ha aquest pensament doncs que hi ha homes i dones...

Bueno jo penso que mesures penals alternatives, com molt altres serveis, es el que dius tu, que hi ha un gran volum d'homes, segurament té un sistema, bueno més que mesures penals alternatives, a nivell de jutjat, potser. Jo penso que va més enllà, segurament hi ha com aquest sistema més patriarcal. Una mica per exemple, en tema de mesures penals alternatives, els serveis que tenim pues moltes vegades es lo que et dic, potser ciutat va diferent, això si fas entrevistes amb la DEM 2 que ha estat a Girona, i la DEM 3 que em sembla que també li has de fer que també esta Girona, potser et diran que hi ha altres recursos. però per exemple, a nivell territorial, a nivell de pobles, si que els serveis, molts dels que tenim, es pensa molt en la dona amb un tema de neteja. Llavors aquí si que es una mica picar pedra, o per exemple, em trobo moltes brigades municipals, no que hi ha molts homes. Llavors hi ha molts municipis que tu potser pensaries, dons aquesta noia pot fer un tema de brigada municipal, pot fer un tema de jardineria, pot fer un tema de pintura, no. Llavors si que et trobes amb alguns municipis, en que això és més complicat poder accedir. I és això, es pensa bàsicament en la dona en una figura de neteja. Llavors això si que, la feina del delegat és picar pedra aquí. I precisament en aquestes entrevistes que tu fas, veure una mica totes les habilitats que pot tenir la persona i buscar-li com algun recurs, i insistir en els serveis en que o per exemple en els equipaments, l'ajuntament té molts equipaments, llavors que no únicament es pensi amb la dona com a neteja de instal·lacions municipals, si no que pot fer altres coses, al pots posar amb un tema, per exemple d'ordinadors, amb una brigada municipal, fent temes de pintura, si la noia, per exemple en sap, o jardineria o pegateria inclús. Vull dir, amb això si que els delegats jo crec que en aquest sentit, si que piquem pedra amb aquest tipus d'entitats, de que puguin permetre fer algun altre tipus de tasca que no plantejar la dona únicament en temes de neteja.

I llavors també, jo he tingut noies que han vingut embarassades, llavors clar, es posar-te una mica en el seu cas de dir d'escolta, ara esta embarassada, doncs potser no cal que comenci la mesura penal alternativa ara, no, una mica aquí explores si es un embaràs de risc, que et diu el metge, tal, estàs una mica darrera perquè bueno, justament ara potser no cal que comenci amb aquesta. Jo crec que els delegats això si que ho tenim en compte, i et diré que, una mica pensant en els meus companys, tant si son homes com dones, som capaços, en aquest sentit, de posar-se en aquesta figura. Penso també més en un tema patriarcal, no, a nivell de jutjat, però jo crec que aleshores passa pel nostre filtre, llavors inclús, tenint en compte el que et dic, la dona com a dona de casa, ha tingut aquesta etapa, i ara més a més de dona de casa, doncs ha de subsistir, ha hagut de buscar una feina. Totes aquestes, aquests elements, no, jo penso que a nivell de delegats si que els tenim en compte.

Per tant és el sistema que és així, però vosaltres feu aquest reforç de millorar la situació.

Exacte, i és el que et dic, a nivell d'entitat també això, et trobes obstacles en dir escolta'm, és una dona, però és una dona que sap fer això, això i això. Per tant, a vegades, tu has de tirar com pel dret, de dir, "escolta'm i per qui?", però posar-li tu l'entitat. Perquè si tu dius que tens una dona que ha de complir que té aquestes habilitats, pues es possible que la resposta

sigui "ah mira, neteja de instal·lacions municipals" i dius bueno, sap netejar, però sap fer això, això, això... llavors que compleixi la mesura, ella té ganes de complir-la, però haviam, nosaltres també l'hem de facilitar, no es tracta de cremar-la. Pot fer algun tema de neteja alguns dies, no passa res, igual que qualsevol altre home, però perquè no busquem que faci un altre tasca un altre dia, i dius una mica alternar-ho en aquest sentit. I això si que es la feina del delegat.

Creus que en aquest sentit s'hauria de canviar alguna cosa perquè això no passes, o creus que amb la feina que feu vosaltres, feu com aquesta barrera de protecció perquè les coses canviïn?

Uf, això, clar, jo penso que el problema és això, no es tant amb la mesura sinó des del sistema en general, i una mica el tema de la mentalitat. Penso que més que tot el canvi, més que en el tema de mesures penals alternatives, és un canvi en general. Et trobes molts llocs que no, que sobretot, jo et diré que les entitats, les entitats que hi ha dones, i que a més a més són joves, vull dir que fas la proposta i cap problema. Però si que et trobes entitats de tota la vida, per exemple, en que la figura ha sigut l'home i tal, que a vegades quan els hi proposes doncs, per exemple, em vaig trobar molt curiosa amb una entitat que no havia tingut mai dones, per això, pel que volum de persones que tenim, bàsicament són homes, per números, no per res. Llavors vaig proposar una dona, i vaig notar una mica de "ostres com l'hem de tractar", ho vaig notar una mica al principi, el fet aquest d'"ostres", i no no, era una noia super espavilada, precisament havia vingut d'un tema d'una separació, una dona bastant angoixada, a més a més va ser un treball en benefici de la comunitat en una hípica. Allà també hi ha homes com dones, i més o menys fan la mateixa feina. El que passa és que a aquesta noia li agradaven molt les flors, i tenia cura del tema de les flors que tenien allà, bueno, vull dir el mateix que podria fer un home, però si que vaig detectar al principi que ostres, no n'hem tingut mai cap, es una persona encantadora, el responsable de la hípica, llavors, jo tenia clar que no hi hauria problemes. I al final, encantats tant ells com ella, vull dir, super bé. Clar una mica és això, jo penso que el canvi és en el sistema en general. I jo puc entendre una part de dir, ens arriben molts homes, ja tenim com la dinàmica molt muntada, i quan arriba una dona doncs és com ostres, però al final, jo penso que hi ha entitats que s'adapten molt bé i d'altres que simplement, és el que et dic, ja et donen un ventall molt limitat de tasques. I a partir d'aquí, doncs és el delegat, jo penso que és una mica a nivell general del sistema, no tant de mesures penals alternatives. I que jo penso que també la justícia és un món amb molta patriarcal, no, llavors això costa molt.

L'ultima pregunta que et volia fer, és si em podries explicar algun cas en que t'hagi costat molt amb una dona intervenir, i que hagi acabat bé. Que el seguiment ha sigut costos i has tingut com barreres, però després la dona ha acabat bé, ha complert tot...

Jo vaig tenir un cas molt complicat d'una dona, però, hi vaig vincular molt bé, no és per tirar-me flors, també em podia haver sortit malament la cosa, però al final aquesta noia es va acabar suïcidant, però jo ja, o sigui. Aquesta noia tenia un problema que et dic, tenia una patologia dual. Llavors, aquesta noia, ja de per si acudia al CAS, però tenia un trastorn límit, un trastorn bipolar diagnosticat i un problema molt gran de tòxics. Llavors aquesta noia havia crescut, una mica, segons la meua exploració, sense límit, família molt honrada, molt noble, però poc control, molt treballadors i els fills estan a casa i es van espavilant. Llavors

aquesta noia havia crescut amb molt poc límit a casa, a nivell educatiu. Llavors, ella es va posar en tot el tema de consum de tòxics, i a més a més al tenir to el tema de diagnòstica de salut mental, això era una bomba d'explosió.

Llavors jo t'explicaré, és molt peculiar aquest cas, perquè ella em va arribar amb un treball en benefici de la comunitat, per un tema de, era una noia que era lesbiana, havia tingut una relació i havia tingut amb una noia una perruqueria, que sembla ser que en aquesta perruqueria hi havia un tema, final ella m'ho va acabar com diguent, de que hi havia un tema de tòxics, no se si consum, venta, bueno una cosa una mica enrevessada. Llavors, aquesta noia va patir una agressió per part de la parella, ella quan em ve a la primera entrevista em ve beguda, però jo noto la olor, però pots intervenir amb ella. Vale, no és allò que diguis ostres, no sentera de res, va d'un costat a l'altre, no, pots intervenir amb ella. Més o menys faig la primera entrevista perquè detecto que bueno, entén, però si que la vaig citant, per anar-la veient. Va ser molt curiós perquè jo envio una citació, la truco i no la localitzo, i em truca el pare i el pare em diu "aquesta noia no et vindrà", aquesta noia té un consum molt gran de tòxics, el pare mateix m'ho diu, i passa de tot.

Aquí hi havia dues part de raó, família gran, els pares grans, i amb tot el que t'he explicat, de falta de límit, tal. Jo penso que tampoc sabien entendre ben bé que aquesta noia tenia un trastorn de salut mental, llavors no és que no li dongues la gana venir, si que tenia una actitud rebel, antisistema i tal, però era una noia molt dòcil, llavors jo crec, que en el fons era un tema de no controlo, que és això. A part de un tema antisistema, que al ser de justícia, que tal, es barrejava una mica tot. Llavors ella ve, ve a l'entrevista i ve una mica amb una corassa de que faig aquí, que és això. Llavors la parella havia entrat a centre penitenciari, pel mateix fet d'agressions mútues, però la parella realment l'havia deixat molt, de fet el primer dia que ve m'ensenya les fotos de la seva cara i em diu, "això no ho he ensenyat mai a ningú" al cap d'una estona de parlar. Llavors és una noia que el primer dia hi vinculo bé, tot i que quan la veuen que entra a la sala, que jo li faig l'entrevista, des del jutjat em diuen és una noia molt agressiva, és difícil de parar, no t'escolta, tal. Jo no vaig tenir aquesta sensació al primer moment que jo vaig parlar amb ella. Ella amb, agafa com un tema de li explico les coses, vale. Llavors ella ja estava ne seguiment amb el cas i és un moment en que ella accedeix a anar a comunitat terapèutica per tractar tot el tema del consum, bàsicament lo seu era l'alcohol, si que hi havia altres tòxics, però la dependència total era l'alcohol. Llavors ella entra a comunitat terapèutica i pactem el seguiment, bueno el vincular la mesura de treballs en benefici de la comunitat a comunitat terapèutica. Els pares m'ho demanen perquè diu que mai ningú l'ha entès, que ella te un problema, els pares insisteixen molt en que té un problema de tòxics, però penso que els pares es descuiden d'aquesta salut mental, que és quan ells no acaben d'entendre el funcionament de la seva filla. Llavors en aquest sentit, ella entra a comunitat terapèutica i jo li faig el seguiment, llavors el seguiment és una mica el que diem, el pots fer de moltes maneres, tu pots estar en contacte amb els professionals, de que et vagin dient com està el tema, els hi envies el compromís i tal. O pots anar a la comunitat terapèutica a veure-la, jo vaig a la comunitat terapèutica a veure-la. allà m'ensenya diferents papers que té també a nivell judicial i li explico, mira això és això, això, això.. quan ella surt, que ha complert la mesura de comunitat terapèutica que va sueper bé, el compliment, surt sense veure absolutament res, i em diu "DEM 1 ets la única persona que m'ha vingut a veure a comunitat terapèutica", em diu ella. Tot i això, ella acaba tinguent mesures judicials que li

acaben caient, ella acaba vinguent a ensenyar-me tot això, i em diu “no confio en ningú, confio en tu, que m’expliquis això”, llavors per això et dic, jo crec que devia ser una mica la manera meva d’intervenir, que ella va com rebaixar. Segurament el meu llenguatge, una mica de si, se que haig de complir això, et veig com a figura d’autoritat, però em sento més bé. Llavors en aquest sentit, ella tot i complir la mesura, em segueix trucant, “DEM 1 m’ha baixat això, tal”, jo li explico, inclús la faig venir aquí en plan a veure ensenya’m-ho, tal, quedem fora del jutjat, “que et passa, com estàs”, una mica segueixo fent aquesta intervenció. Llavors clar, aquí, a nivell de mesures penals la meva feina ja havia acabat. Jo havia deixat de fer aquesta intervenció. Si tu et mires les funcions del delegat, jo segurament aquí, em vaig com excedir en aquest sentit, perquè potser li hauria d’haver dit, escolta fins aquí, però era una persona que no em trucava cada dia, llavors, en aquest sentit jo ja l’hagués parat. Em trucava doncs quan hi havia alguna cosa, llavors jo vaig seguir en aquest sentit amb el seguiment. Ella es va posar en una relació molt tòxica, una noia separada amb un homes, que a més a més era policia aquest home, tenien dos fills, i la noia en comptes de, ella va marxar a viure Blanes, ella era de Santa Coloma, va marxar a viure Blanes, m’allunyo de tot lo que em fa beure, i em vaig amb aquesta relació, se’m va amb aquesta relació, però la seva parella comença un dia a veure una copa de vi, “vinga va, no passa res i li posa una mica de vi. I a partir d’aquí comencen a haver-hi problemes. Ella treballa, es una noia que té moltes habilitats, comença a treballar, i llavors acaba tinguent problemes amb la noia, un dia beu, amb la mala sort de que tenca la porta fort i li enganxa els dits al nen. El pare dels nens la denuncia, i aquí comencem un altre cop amb un procés judicial. Ella torna a la beguda, i al final, hi ha com una escena amb la parella que li acaba posant un ordre de protecció cap al nen i cap a la seva parella. La parella no esta d’acord, vol continuar estant amb ella, volen estar juntes, però l’home, l’ex-home, doncs insisteix que no son unes bones persones, uns bons perfils per cuidar als fills. Llavors l’ordre de protecció segueix.

Ella torna a Santa Coloma, comença a tenir problemes amb els pares, en certa manera torna al consum, tal. I tota l’estona l’amenacen en certa manera, perquè jo parlo amb la seva advocada, bueno es un circuit, i aquí comença a tenir incidents, desobediència a l’autoritat, no, pues beu, crida, els mossos hi van, automàticament es descontrola, la detenen, i clar torna a començar. Després la seva advocada em diu, és que clar, té moltes coses, ara ja acumulades, i es possible que al novembre entri a presó. Ella a la presó li té una fòbia impressionant. Que passa, que el sistema li va dient: el novembre es possible que entris, el novembre es possible que entris, el novembre es possible que entris... i ella això no ho pot suportar, tenir aquesta pressió no ho pot suportar, perquè en el fons es una persona dèbil. Ella em va trucar tal, no se que, un dia em truca amb el pares, jo de vegades també parlo, el pare em truca, ella li dona la sensació de que els seus pares no ho entenen, no l’entenen. Hi ha una part que si, l’altre ella ha tornat a consumir, per tant, els pares és com altre vegada la mateixa historia, Santa Coloma és molt un poble, els pars es senten cada dos per tres, la teva filla l’ha liat, aquí es barregen un cúmulo de coses. Ella vol estar igualment amb la parella, jo intueixo que es segueixen veient encara que hi hagi l’ordre de protecció, això complica les coes, de vegades les detenen i estan juntes, bueno. Total, realment acaba entrant en un bucle que era molt clar que segurament entraria en centre penitenciari, però com que no havia sortit el judici, se li anaven acumulant causes, l’advocada li deia jo no puc fer res, ella seguia amb un noi d’aquí que és un educador social que fa temes d’intervenció amb drogues, tots tres estem com molt connectats. Finalment ella m’acaba trucant un dilluns, jo no li puc agafar, estic amb

entrevistes, se que quan parlo amb ella hi haig de dedicar estones, em sembla que era un dilluns que em va trucar, no, potser un divendres em va trucar. I el dilluns jo tinc anotat a l'agenda, trucar tal, perquè el divendres no la puc atendre de cap de les maneres i el dilluns quan arribo em trobo un correu que em diuen que l'han trobat morta al llit, que ha consumit, tenia unes pastilles, se les ha futut totes, i quan ja han arribat, l'han trobat morta al llit. I la historia acaba així.

Llavors, jo clar, penso, l'haig de trucat dilluns, no hi soc a temps. En el fons jo penso que no l'hagués pogut ajudar en alguna manera perquè penso l'ajuda que ha tingut tot aquest temps, que jo no l'he rebutjat, simplement, he estat amb ella, no tenia perquè haver-ho fet, ho he fet, no penso que jo lo que li hagués pogut dir, hagués canviat. [interrupció telefònica].

Total, lo que passa que amb la historia molt curiosa, es que quan jo arribo aquí al jutjat, clar és una persona d'aquí de Santa Coloma, el jutjat la coneixia d'haver-li entregat molts expedients, a més amb la persona amb la que estava, que va entrar a centre penitenciari, que la va agredir, és una germana d'una persona que era advocada i tal, jo em trobo que jo a aquesta noia la vaig conèixer i et puc dir que no era una persona que tenia mal fondo, et puc dir que dintre de la seva rebel·lia, era una persona molt dèbil i vulnerable, que no va sapiguer aguantar la pressió que li estava posant el sistema, evidentment tenia tota la seva responsabilitat perquè el consum únicament el feia ella, però jo em trobo un dia que vinc aquí, bueno, esta remoguda, perquè no vols que la historia acabi així. Llavors, sents una mica que, lo que es sent al jutjat, bueno els seus pares axis descansen, i tu dius, no, els seus pares no descansen, els seus pares prefereixen tenir-la i haver-se de preocupar per ella, que no tenir-la, no. I llavors dius, els seus pares no descansen, ni descansaran mai a partir del dia d'avui.

Llavors aquí era una figura que quan venia, a buscar citacions i tal, mostrava una mica la seva rebel·lia, però ningú va tenir la ocasió de conèixer aquesta persona. Llavors, jo una mica tinc la frustració que com la persona amb qui havia tingut la relació que va acabar en centre penitenciari que es veu que esta bé, que també consumia, i ara esta bé, com que era germana d'una noia que havia treballat aquí, que era advocada, que tal, no se que, venia sovint, era com en plan, aquella va saber-ho fer bé, es va deixar del consum, però mira aquesta desgraciada. Jo sento una mica això i això a mi m'incomoda, jo els hi acabo dient, en algun moment jo acabo intervenint en plan perquè això ho dieu perquè e no la va conèixer, però bueno. És una mica tota aquesta historia, així una mica, llavors bueno, simplement si que jo per exemple vaig tenir em sap greu no haver parlat amb ella, perquè realment segurament era una trucada de socors, però també crec que jo en aquest moment no hagués pogut fer res, per que entenc que es un moment determinat, a la merda tot, em foto això i no saps si t'acabara portant en un suïcidi o acabaràs en una ambulància, i és un acte més dels que has fet anteriorment de intent de suïcidi o de inconsciència, digali com vulguis.

Llavors bueno, la historia de la mesura penal va acabar bé perquè ella va haver-hi un temps en que estava bé, va anar a comunitat terapèutica i va saber deixar-ho, però la historia que va continuar no va acabar bé.

Moltíssimes gràcies per explicar-m'ho, m'ha agradat molt que ho facis.

Bueno t'ho explico des de la pràctica, jo no sóc molt teòrica i no se si l'entrevista ha anat molt bé o no t'ha anat gaire bé. T'ho explico tot des de la vessant pràctica, dels cassos reals en que ens trobem, que realment es això no, dintre del meu recorregut professional quan t'agafes aquesta feina, com d'altres socials, et trobes amb coses dures, no, llavors es una mica anant-te cultint, i això és una, per exemple aquest cas és una. I la recordo molt, t'explica aquesta perquè una mica és el cas més conflictiu, entre cometes, que he tingut de dones. D'homes et podria explicar d'altres, però de dones.

A mi el que m'interessava més és això, la part practica perquè de teoria si que bueno, tot le funcionament i això ho he anat aprenent ara..

La part practica, resumint, es que segurament t'acabes excedint en algun tasca, excedint vol dir que si tu mires les tasques del delegat, és bàsicament compliment de la pena, si que fem aquesta exploració, tal, però al final acabes entrant en les seves vides, i s tu tens el recurs, perquè no els hi pots oferir. Una mica el tema és aquest, si jo per experiència he tingut casos mes o menys iguals, que els he derivat, que he estat en contacte amb la treballadora social, perquè no ho pots fer. Ara per exemple, tinc un noi, que me'l van traspasar i em van dir "buaah, ya veras, super agressiu, etc.", aquest noi ha tingut una historia de vida en centres d'acollida, en centres terapèutics, en de tot, que sort que esta així, la veritat. I te una discapacitat molt elevada que ell inclús te paranoies, de que realment li han donat una paga perquè el van tractar malament en el centre, no, tu tens una paga perquè tens un trastorn de salut mental i no testes tractant. Llavors ell, com que li donaven molta medicació en el centre no es vol medicar. Llavors es un noi que costa molt intervenir, llavors jo vaig parlar amb serveis socials, que serveis socials va aconseguir vincular-hi , per sort la noia que hi ha ara a serveis socials es molt maca, l'anterior no ho havia aconseguit, ho tractava com un cas molt superficial, aquesta noia entra perquè també ve d'una vessant social i llavors entre les dues, li dic, escolta ets conscient que no el puc vincular enlloc, si soc conscient, treballem el tema de la salut mental, que busqui una estabilitat, llavors, tu això ho pots fer de moltes maneres, i de fet, pots abocar a una persona a un incompliment, depèn de com tu facis al feina també, i no ho estaràs fent malament potser, però bueno potser no es el mes adequat perquè aquesta persona, llavors, si tu mires segurament la tasca del delegat és que compleixis la mesura, proporcionar-li el recurs, fer-li una exploració, evidentment, però això ho pots fer de moltes maneres, llavors a partir d'aquí és una mica la teva experiència, la teva vessant, el teu pensament, inclús la teva experiència personal. Vull dir que...

Estic molt fascinada amb tot el que m'has explicat. Venia amb un mica de por perquè era la meva primera entrevista...

Jo penso que totes anirem per aquí mateix, perquè quan t'expliquem recordem caso i t'expliquem sobre casos, no t'expliquem des de teoria. Inclús la DEM 3, amb un tema de salut mental i tòxics, ella es psicòloga, i et sabrà explicar més.

Totes les delades t'acabaran entrant en lo pràctic, que jo penso que es lo més interessant, perquè la teoria tu pots posar a internet i descarregar-te-la.

Doncs si, moltes gràcies per tot.

10.2. Annex 2. Entrevista DEM 2

Explicació dinàmica de l'entrevista.

En primer lloc, m'agradaria saber quin ha estat el teu camí, fins arribar aquí.

Bueno, jo vaig estudiar Criminologia, vale, i vaig fer les practiques justament aquí a INTRESS, justament aquí on estem ara. I després de fer les pràctiques, vaig cobrir una substitució, després un altre i després vaig acabar entrant. I porto ja, gairebé cinc anys.

Abans d'entrar aquí a INTRESS, vas tenir alguna experiència en l'àmbit..

Bueno, havia fet voluntariats, però experiència com a tal, era la primera feina relacionada amb la Criminologia.

Creus que a l'haver fet criminologia, influencia com desenvolupes la teva feina aquí dins?

Si, jo penso que és clau tenir aquest acarrera perquè et dona una visió molt generalitzada tant en l'àmbit penal, com en la àmbit de la intervenció. I potser altres carreres no tenen totes aquestes visions, a més que som experts en el delictes i la delinqüència i llavors si que tenim molt que aportar.

La teva tasca, com a delegada, com et definiries a tu mateixa.

Com ho definiria jo o com ho defineixen?

Si vols les dir-me les dues coses...

Bueno, a nivell teòric, la tasca del DEM, que es el que diem nosaltres el delegat d'execució de mesures penals, es fer de pont entre el jutjat i l'usuari, és a dir, el jutjat imposa una mesura i nosaltres ens encarreguem d'executar-la. I llavors hem de fer les gestions pertinents perquè la persona pugui executar la mesura i això implica fer intervencions i seguiment amb l'usuari, amb les entitats a les quals s'haurà de complir i tot el seu entorn que tingui a veure amb la mesura i que ens ajudi a poder executar la mesura. Llavors el nostre paper és informar al jutjat des de que comença, fins que acaba. I nosaltres si que fem aquest seguiment directe, però el jutjat té la ultima paraula tot i que si que ens té en compte.

Després, el que fem a la pràctica, va més enllà, o sigui no és simplement una tasca d'executar, sinó que també implica un acompanyament, reconduccions, també es treballa altres àmbits de la persona que pugui influir en que estigui en la situació en la que estigui, també tractem d'estabilitzar una mica la seva situació dins de lo que puguem, però sempre hem de tenir clar els nostres límits perquè no som psicòlegs, ni ens toca fer aquesta feina. Sinó que la clau és tenir un equilibri, entre fer un acompanyament i executar la mesura, que no sigui ni un extrem ni l'altre.

Com t'organitzes una setmana tenint en compte totes aquestes tasques que has de desenvolupar?

La part positiva d'aquesta feina es que cadascú s'ordena la seva agenda com millor li vagi, això no passa a tot arreu. En altres equips, per exemple, Barcelona, els hi organitza l'agenda l'administratiu. però nosaltres tenim la sort de que tu pots, per exemple triar posar-te entrevistes al llarg de la setmana i combinar-ho amb tasques administratives, o dedicar uns quants dies només a entrevistes i buenos seguiments, anar a les entitats i tal, i després altres que es dediquin a fer informes i altres gestions. Llavors, en el meu cas, si que tinc alguns dies que els dedico més a entrevistes, entitats, i alguns dies que els dedico més a fer informes, gestions, trucades, però sigui com sigui tots els dies tenim de tot. Les tasques burocràtiques i administratives estan tots els dies, però pots tenir major quantitat o menys.

De la intervenció amb els usuaris o les usuàries, li dediques més temps?

En el meu cas, li agrada dedicar-li més temps a la intervenció, però ho pots fer de moltes maneres, ho pots fer presencial, en alguns casos també telefònic, si que sempre ha d'haver-hi presencials, però ho pots combinar amb més trucades o menys, amb més entrevistes presencia o menys, també dependent del cas. Però jo si que dedico molta estona a intervencions directes i bueno, després també a les tasques aquestes que no es poden suprimir, que son les administratives.

Mes o menys, sabries dir-me un percentatge orientatiu de les persones que portes?

Dones, al llarg del temps, jo crec que deu ser un 7%, i la resta els homes.

Abans has comentat el tema de la intervenció, que li dediques més temps. Des del moment en que arriba la persona, fins que acaba la mesura, com estableixes aquesta relació perquè sigui una relació de confiança, puguis intervenir més amb ella, que la persona parli amb tu, i t'expliqui el que pensa i tot això..

Hi ha varies coses. A mi el que em funciona molt bé és que des del primer moment explico de manera molt clara quines són les obligacions, els deure que té, que passa que si les incompleix i quina és la meva funció, deixar clar que jo he d'informar de tot, o sigui és la meva feina. O sigui, és la meva feina, no et perjudicaré, tampoc et vull beneficiar, sinó que seré objectiva. I que quedi molt clara aquesta figura, perquè hi ha casos que si tu no ho expliques bé, la persona s'obre amb tu, i després si tu informes al jutjat s'ho pren com si fos algo personal, en plan, jo t'explico això i tu, llavors és important deixar-ho clar.

Després l'assertivitat és super important, perquè treballem amb perfils molt diferents, i no pots tractar igual a una persona que té tendències impulsives amb una persona que té més habilitats comunicatives, que una persona que potser té un trastorn mental o té altres dificultats. Llavors s'ha de saber adaptar el teu discurs. I fer també una gestió emocional perquè no et prenguis les coses a la defensiva, que no et prenguis quan et diuen algo reaccionar de manera com posar-te per sobre, has d'entendre quin és el teu paper i donar exemple també amb la teva manera d'actuar.

I després el que ajuda també a que s'obrin és el fet de no jutjar. Llavors jo tinc molt en compte a l'hora de parlar amb ells, la manera de dir lo que he de dir, perquè no s'ho preguin personalment i que sigui la manera que es puguin obrir. Llavors això em dona molt bons resultats perquè la gent de seguida s'obre super fàcil i m'expliquen temes persones i temes que tinguin a veure amb la mesura, i això m'ajuda també a fer una millor tria del lloc en que han de complir i saber lo que pot passar i tal. Que al final no les tenim mai totes, però bueno.

Després també el tema de la flexibilitat, és a dir, tenir en compte les seves necessitats. Si tu ets molt molt recte, i no tens en compte lo que li pugui passar a la persona, òbviament seràs l'enemic. Per exemple, si un dia el fill es posa malalt i tu li dius no, has d'anar ha complir sigui com sigui o serà incompliment, pues òbviament la persona es rebotarà, i hem de ser humans, es una persona al final. Llavors ha de tenir en compte, sempre també mantenint la postura perquè clar, tu has de tenir una figura autoritària al final, però ja hi ha molts tipus d'autoritat, no has de ser en plan "ho fas perquè jo t'ho dic", sinó que ho entengui.

El tema aquest de ser autoritària, quan es pensa en la figura del delegat es pensa en aquesta doble condició de ser una persona sobretot que és un autoritat, però també te aquesta vessant d'intervenció, de rehabilitació, com ho sols portar això?

Clar és el que et deia abans, amb aquests temes, aquests aspectes de l'assertivitat, deixar les coses clares, la flexibilitat, t'ajuda a tenir com una mica un equilibri, però es un equilibri que es molt difícil mantenir, però es pot. És a dir, que la persona et respecti encara que tu puguis cedir en algunes coses que ho puguin beneficiar, que sàpiga que no ho fas perquè és ell, , sinó perquè ets humana i tens en compte la seva situació. Per exemple, imaginat que li passa alguna cosa i falta, i és la segona falta i s'hauria d'informar al jutge. Pues tu fas un treball de reconduir, li dones una altra oportunitat. Llavors algun cop ha passat que em diguin "ai moltes gràcies, ets molt bona amb mi, no et defraudaré" i en aquest cas tu li has de deixar clar, "no, no, no això no és perquè siguis tu, ni ho faig per tu" es algo que faria amb les persones si ho justifiquen, tu nomes et pots defraudar a tu, a mi no em tens que.. vale, deixar clar i normalment, es que es difícil d'explicar però es com tenir aquest equilibri. Quan has de posar els límits, posar-los, però de manera assertiva.

Ara passariem més a centrar-nos amb la intervenció amb dones, has dit que més o menys havies tractat amb un 7% de dones, el perfil que han tingut aquestes dones, sabries dir-me més o menys com son?

Si, bueno. Crec que soc la que més dones ha portat, haviam que et diuen els companys. Però jo crec que en el temps que porto, quatre anys i mig, gairebé cinc, he portat 30 dones. Llavors companys crec que havien portat al voltant de 9 o 10. O sigui que he tingut bastantes. El perfil que m'he trobat en general, perquè hi ha de tot, hem tingut un perfil normalitzat però si que és minoria, la majoria tenen problemes de consum de tòxics, sobretot alcohol i cocaïna, una de les dues o les dues. També a nivell de salut mental, sobretot depressió, trastorns bipolar o esquizofrènia, l'esquizofrènia en menys casos també, també persones que estan en l'atur de llarga durada, que porten molt de temps, potser 10 anys sense treballar, tenen baixes freqüents per diferents motius, separació de parella, algunes amb fill a càrrec, a nivells d'estudis també, uns nivells baixos d'estudi i dependents, bueno escàs suport social, és a dir que no tinguin amics ni amb qui comptar i en algun cas, que encara depenguin de la mare o

el pare i que siguin una carrega per aquests perquè encara no treballa, perquè té problemes de consum, i a vegades parlem amb el progenitors i ens comenten que estan farts i tal.

Les que tenen problemàtiques de salut mental i les que tenen de drogodependències, com és la intervenció amb elles?

M'he deixat dir-te els delictes. Que normalment les que he portat són delictes vials o furts en general, també alguns de VIDO, violència domestica, però pocs.

Com és la intervenció amb les persones que tenen algun problema de salut mental? Vale, això a vegades ens ho comenten directament a l'entrevista o ho pots sospitar, no sempre ho diuen. Si ens ho diuen lo que fem és preguntar si estan vinculades a un servei, si esta al centre de salut mental o un altre servei per tractar aquesta problemàtica, si s'estan medicant per saber si hi ha risc de que hi hagi descompensació que això també a l'hora de fer treballs s'ha de tenir en compte. I si ens diu que si, lo que fem és contactar amb el referent del centre on estigui per tenir més informació, i també per valorar on podria complir, si ho pot fer amb contingut, si necessita un reforç judicial per anar a les visites, i tal. I si ens diu que no, les informen dels recursos que hi ha, i fem un seguiment una mica més exhaustiu i també preparem a les entitats. Si ha de complir en alguna entitat que siguin treballs ordinaris, si es depressió, doncs avancem que potser que algun dia no vingui i no avisi i que això ho hem de tenir en compte, no li diem la malaltia, però li avancem que pot passar que hagi aquest tipus d'incidència. I si podem també treballem el fet de que ho faci amb contingut, però ha de ser voluntari. O que vagi a una entitat on siguin sensibles a aquest tipus de problemàtiques. Hi ha entitats per exemple, de inserció laboral de persones que tenen algun trastorn mental, doncs allà pot fer algun curs o lo que sigui.

Això sempre i quan la persona accepti? Per que per exemple, has comentat que hi ha dones que no reconeixen o que no saben que tenen una problemàtica, doncs t'has trobat en el cas de que tu li havies recomanat fer això, però elles s'hagin sentit com jutjada?

Clar, és molt complicat si passa això. Si no reconeix la problemàtica és molt difícil que tu li hakis de dir, "mira i per que no", clar si no t'ho reconeix, o bé fas un treball més d'entrevistes i si veus que ho reconeix bé, però es que tampoc som psicòlegs, és a dir, nosaltres no podem treballar aquest tema perquè això ho farien des del mateix centre. Però i que sempre podem tenir com aquest reforç de tractar que ho vegi, però hi ha uns límits, si la persona no vol no podem fer-ho, no hi ha manera.

Tornant a la pregunta d'abans, com feu la intervenció des del principi.

Clar, cada intervenció es individualitzada, però si que hi ha uns passos. És a dir, quan ens arriba el cas, que ja saps que va per territoris, nosaltres la informació que tenim de la persona és el telèfon, en alguns casos, no en tots, la direcció, el nom, i alguna cosa més. I després la sentència on explica els fets i el que ha de complir. Un cop tenim això, si la persona no esta citada directament des del jutjat, nosaltres mateixos la citem. Que potser per telèfon, si ens ho agafa li enviem una carta al domicili, mira te'm citat tal dia i t'ho diem per telèfon, has de portar tal i qual. I si no la trobem, no tenim el telèfon, li enviem una carta certificada, és a dir,

que des de correus ens indicarà si l'ha rebut o no. Llavors el dia aquest, que esta citada se li fa l'entrevista inicial, que es el nom que rep, en aquesta entrevista en un primer moment se li explica perquè esta citada, se li explica el tipus de mesura, el que implica, com es compleix, els drets i deures que té envers la mesura, quina és la meua funció, i un cop té clar això, fem l'entrevista exploratòria, dependent del tipus de mesura, si és treballs en benefici de la comunitat no és tan profunda que si es un programa de violència de gènere o sexual, però si que s'explora temes a nivell persona, de família, a nivell social o laboral, a nivell educatiu, també a nivell de consum, de salut mental, salut en general, a nivell judicial, si te més causes, també tractem el fets, de lo que ha passat i després pactem la disponibilitat.

Si son treballs en benefici a la comunitat, esta obligada a donar una disponibilitat, encara que siguin un dia de quatre hores, vale. però bueno, sempre hi ha alguna excepció, imagina't que esta de baixa o esta treballant de dilluns a diumenge temporalment, si ho justifica podem esperar una mica.

Un cop fet l'entrevista, busquem un lloc on ha de complir, un cop trobem el lloc, ens reunim la persona penada, nosaltres i la persona referent de l'entitat i signem una especia de contracte que seria el pla de treball amb un calendari i tal. La persona penada també tindrà una copia, i a partir del dia que pactem, haurà d'anar tots els dies pactats. I des d'aquí fins que acaba la mesura, és com nosaltres fem seguiment tant amb la persona, com amb l'entitat i com amb el jutjat. I si hi ha qualsevol incidència, doncs ho gestionem. Si veiem que esta faltant, fem lo que hem de fer, els gestionen que calguin. I al final ho acaba bé, s'informa de que ha acabat, es fa una entrevista final i j esta. Si no ha anat bé, doncs s'informa al jutjat i el jutjat decideix si donar-li una altre oportunitat, o és un incompliment, vale. però bàsicament seria això, molt breument.

T'has trobat en algun cas en que hi hagi un incompliment?

Si, de fet, amb les dones que he portat, hi ha hagut bastants incompliments i la majoria han sigut perquè per faltes d'assistència sense justificar i per estar il·localitzables, es a dir, comencen a faltar, no et porten justificants, estàs darrera, no la porta, no la porta i ja després ni contesta. Veus que no hi ha, bueno que passa el temps, i no hi ha compromís per part d'ella, doncs s'informa el jutge. Però els que he hagut de fer incompliment, crec nomes una, li van revocar i no se si esta a presó, però en principi havia d'entrar a presó, i era una noia molt jove.

Les faltes injustificades, t'ho sabies perquè eren?

Tot bé bastant lligat a un tema de, en alguns casos, de tema de consum o tema de baixes mediques. Però, per exemple, en un cas, que van haver-hi dos incompliments, el primer cop era això, que es trobava malament, que havia anat al metge i que et portava el justificant de seguida, potser va portar un i després al llarg dels mesos ja no portava cap. Llavors si que té certa flexibilitat perquè si tu saps que aquesta persona té una depressió pues li costa més complir amb els terminis, però clar si van passant els mesos, o t'ho envia, no t'ho envia, i al final no sabem si es justificats o no i llavors s'ha d'informar. I en altres casos de consum, que

acabin, bueno que pel tema del consum, no vagin a complir no digui res o tal. I en alguns casos dons no ho sabem.

Em podries explicar algun cas, més detallat, amb alguna problemàtica que t'hagis trobat en que t'ha costat molt intervenir?

Bueno ja et dic, és que les dones que he portat normalment requereixen estar molt més a sobre. A mi personalment em requereix molta més feina perquè es això, és un incompliment que no és clar, o sigui, no es com que no vull complir, no tinc ganes de fer-ho, si no que et diu "si, t'ho enviaré, t'ho enviaré", però a la pràctica no ho fa. O et diu "si, vindre tal dia" i tal, i no ve. I son com moltes incidències que van sumant i clar, hi ha un punt en que tu has d'informar. És això, el que et deia, l'equilibri entre entendre la situació, però també estàs executant una mesura. I bueno, és això, jo amb elles si que sento que faig el màxim, o sigui que puc deixar, però després hi ha un punt que si la persona no posa de la seva part, es impossible no poder complir la mesura per tu.

I un cas així que tingui que em va costar molt vincular, però que ara esta anant bé. És una dona que esta en una situació molt precària, té trastorn d'esquizofrènia, també porta més de deu anys sense treballar, deu tenir uns 40 i pico anys, consum de tòxics, actualment en teoria no, però si que havia consumit, va estar també al carrer dormint, i el delicte era de furt. Quan es tracte de delictes contra el patrimoni, nosaltres hem de tenir molta cura on posem les persones perquè a vegades, ha passat, que acaben cometen delictes allà també, també per la situació en la que estan, si veuen accés a diners, pues ho poden fer. I ens ha passat algun cop, i llavors vam acordar que quan hi ha aquest tipus de delictes, i la posem en alguna entitat que pugui tenir accés a diners, doncs hauriem d'informar a l'entitat, almenys o no posar-la directament allà. Llavors el ser un delicte de furt, no sabia on posar-la, a més el seu perfil era molt complex per lo que he comentat. Però finalment si que he trobat un centre cívic a Platja d'Aro on ella esta l'entrada, i també hi ha el tema aquest de baixes freqüents, i tal. Esta a l'entrada, al principi feia el tema d'agafar la temperatura a la gent que entrava pel tema del Covid i tal, i també fa tasques de dinamització dels tallers, posa les cadires, participa i tal i super bé. Esta anant molt bé, si a vegades falta per motius de salut, però si que ho avisa i també és una entitat que és molt acollidora i això també influeix molt, però bueno. Aquest seria un cas més d'èxit.

I després els que t'he dit, ja et dic, normalment és això, que falten molt per motius de salut, i molts cops costa molt que ho justifiquin, i tal. A vegades acabar la mesura costa molt.

Com definiries a teva experiència amb les dones?

Bueno, penso això, que requereix més intervenció, estar més a sobre i en molts casos requereix que estiguin, que s'abordin les seves necessitats primer, i després la mesura. És a dir, si té un problema de la salut mental i no esta medicada, no esta vinculada, és un gran problema, no podrà complir perquè pesaran aquestes coses. O si té un tema de consum, nosaltres no podem obligar a això, llavors ens arriba la persona i amb el podem, fem. Hi ha vegades també que, tu imagina't que vius en un poble petit, no té carnet i té tots aquests problemes, no pot anar al centre de salut mental, perquè per exemple, a la zona on estic jo,

que és el Baix Empordà, el centre de Salut mental queda a Platja d'Aro i si vius a Palafrugell els hi queda molt lluny, han d'agafar el bus, no tenen diners, és totalment inviable. I així a més són limitacions.

El tractament que has comentat, de primer tractament, aquest seria de part teva?

Ens ha arribat algun cas en que hi ha un problema greu de consum, i per exemple el jutjat li posa treballs. I llavors si que hi hagut un cas per exemple, d'una dona que té trastorn bipolar, que just ha acabat, trastorn bipolar i problemes de consum de cocaïna i alcohol de llarga durada, i clar no va poder complir amb l'entitat. De fet, el dia que havia de venir, per signar no va venir, i va desaparèixer. I es veu que havia estat ingressada per un tema de consum. Llavors al tornar, vam fer reunions amb el CAS, amb ella, i vam acordar que ho faci amb continguts, i va anar molt bé perquè ella ja hi anava i així també tenia com un reforç judicial. Però clar, si ella hagués dit que no, no es podria fer res. Si que a vegades si que estaria bé que des del jutjat possessin directament aquest tipus de penes. De dones crec que només vaig tenir un cas que era directament obligació de tractament o de salut mental.

Tota aquesta intervenció que fas amb les dones, en principi es complicada perquè tenen problemàtiques, però ho saps gestionar, et saps desenvolupar, no?

Depèn de cadascú, si que molts cops demanem més formació i més informació en temes de salut mental per caso d'aquestes, que no reconeixen la problemàtica per detectar-la nosaltres, per saber com fer una intervenció amb una persona que té esquizofrènia, amb una persona que té bipolaritat. Perquè clar, no som psiquiatres ni psicòlegs, alguns si eh, però igualment, clar per exemple, tinc un home que té esquizofrènia, i si no m'ho haguessin explicat, jo no ho sabria, tenen com certs temes, per exemple no tolera que li diguin les coses des de l'autoritat, té debilitat pels ganivets, o lo que sigui, o has de saber com dir-li les coses i tal. Clar, si a tu t'arriba la persona i no saps lo que té, que haviam, normalment ja parlem des de l'amabilitat i tal, però imagina't que dius alguna cosa i que s'ho interpreta d'una manera, clar, això ho hem de saber si hem de fer servir un llenguatge neutre o que hem de fer. I això bueno, ho vas aprenent amb l'experiència. Sempre demanem més formació i si que s'estan fent algunes coses, però sempre es necessitaria més.

Quin tipus de formació s'està fent ara?

Per exemple, des de la COP, la Comunitat en Practiques, vam crear una eina que era per això, per les entrevistes, poder detectar quan hi ha casos de problemes de salut mental. Doncs això era una feina entre altres tècnics que érem i també vam invitar a un expert que ens ajudava i tal. I després cada any, des de l'entitat ens demanen que fem un llistat de formació que ens interessin, i molts cops, sempre que sigui possible, ho tenen en compte. Però jo penso que falta més, igualment, i que es vagi actualitzant.

És molt interessant això, el tema de la formació, perquè tots els delegats sou diferents entre vosaltres, i així teniu com algo en comú, i el tema de la salut mental, com és tant important ara...

Si, cada cop hi ha més casos, ens arriben cada cop més.

Bé, més centrant-me en la diferència entre homes i dones a les mesures penals alternatives, com passa també a presó, que els homes solen ser un volum més elevat que les dones, aquí veus que el tractament és diferenciat atenent a aquesta atenció individualitzada. Quan parlem de dones, costa més posar-la en una entitat o intervenir amb ella?

Depèn de cas, i les particularitats que tinguin. També hi ha casos e que es més fàcil posar si es una dona, doncs que funciona bé i tal, és molt més fàcil proposa runa dona perquè des de l'entitat tenen com la percepció de que funcionarà millor que si es un home. Depèn de l'entitat, eh. La dificultat és quan tenen tots aquests problemes acumulats, la precarietat econòmica, salut mental, consum, tot això junt i més una mesura judicial, no tenen cobertes les necessitats bàsiques, aquí, inclús si es home o dona, es complicat, es super complicat trobar un lloc per poder posar-lo.

Però diferències, clar, ja et dic, es tenen en compte les necessitats, per exemple si es una dona a sobre de tot això, també té fills a càrrec i et diu és que jo no puc perquè tinc els fills cada dia, doncs, nosaltres el que fem és que podem fer, tu has de complir aquesta mesura, com a molt i excepcionalment, podem fer per exemple que facis dos dies, de dos hores, perquè normalment el mínim ha de ser quatre, però el jutge si que ho acceptat de vegades. Per exemple, tinc una dona que té una filla amb autisme no funcional, és a dir, a d'estar constantment amb ella, i una altre filla petita. I te una parella que no és el pare, llavors ella no s'atreveix a deixar al home amb la noia perquè no té coneixement de com gestionar-ho, i tampoc té diners per tenir algú o deixar-la en un centre. Nomes té una persona que ve a les tardes dos hores i aquestes hores li permet fer coses. I bueno, algun dia s'ho pot muntar d'alguna manera. Llavors ella va dos dies a la setmana, dos hores a una entitat on han hagut de fer tasques de jardineria i tal. Però passa molt pocs que em diu "mira la meva filla esta amb Covid" i doncs clar, i jo si que li demano que ho justifiqui d'alguna manera, però alguns cops ja deixo passar, perquè conec la seva situació, em va portar els documents en que es veu el que té la filla i tal, i de vegades m'envia un WhatsApp de que avui no pot anar al cole perquè han confinat la classe... llavors si que es té com en compte.

Però també passa que vinguin homes que tinguin els fills al càrrec i que estiguin separats, i també ho tenim en compte. Jo crec que si, ens adaptem en aquest sentit.

Després el tema de les entitats, també, per exemple, pel fet de ser dones no és com vale, tu hauràs de fer coses així, no. Jo dependent del municipi els hi explico tens brigada, deixalleria, etc., dependent de la teva disponibilitat, et diré en quines podries fer els treballs perquè depèn d'això. I li pregunto com et veus, podries fer això o això, i si diu que si, pot ser una deixalleria, brigada de moment no hem tingut dones, però a deixalleria si que vaig posar a una i crec que és el primer cop i de fet no va a anar bé, però perquè te aquest problema de depressió i tal. O jo que se, les tasques eu siguin, la que es vegi còmode. però si que es veritat que en tema de dones, molts pocs en el meu cas, si que apliquem molt mes els treballs amb contingut, sigui formatiu, d'idiomes, de cursos, també entitats com biblioteques, i això. Una mica variat, incus a Càrites fent reforç, Creu Roja, botigues, etc. clar, depèn de cada perfil, però també tenim homes en el mateix lloc.

Quan no van bé, per exemple, el cas de la deixalleria, vau haver de canviar d'entitat o que vas fer?

Clar depèn, quan no van bé poden molts motius, poden ser que l'actitud no sigui correcte, potser que falti i no ho justifiqui, o que hagi fet alguna cosa, vale. Quan és el motiu menys grau, que és més fàcil de gestionar, és que falti un dia i no li digui res, quan passa això i tenim bona coordinació amb l'entitat, ens informa de seguida, i si no el que faig en aquest cas és citar-la i parlar amb ella preguntant-li que ha passat, perquè no has anat, has de justificar-lo, si no hi ha manera de justificar-ho perquè s'ha trobat malament, però no ha anat al metge, pues li recalco, ara que sàpigues que si et trobes malament has d'anar al metge perquè ho has de justificar davant al jutjat i si tornes a faltar, doncs hauré d'informar. Llavors si torna a faltar, depenent de la circumstància, pues ho valorem. No és, o sigui en principi són dos faltes sense justificar, informes al jutjat, però a la pràctica, depenent del que passi, deixem que pugui ser més d'una, però sempre hi ha aquesta reconducció i intentar que li quedi clar, que almenys sempre ho ha d'avisar, si avisen és més fàcil, després de justificar.

Vale, llavors, si després d'això continua faltant, podem demanar al jutjat un requeriment, que requeriment no és incompliment, bàsicament és vull que la citis i li recordis que no compleix passarà tal i qual, llavors el jutjat molts cops no ho fa, vull dir que ho fa però ho fa per telèfon o envia un carta, i llavors o té el mateix efecte, però bueno. Després ho torna a fer, bueno també fem lo del canvi d'entitat, perquè a vegades la persona no encaixa amb l'entitat, i no va bé, i si també la mateixa dinàmica si que s'informa de l'incompliment, però l'incompliment és com ultima ratio, primer s'intenta tot el que hi ha, i si no hi ha manera, la persona. No posa de la seva part, si que s'informa.

Proposaries algun canvi respecte a com s'hauria d'intervenir amb les persones, sobretot això, que m'has comentat que hi hagi més formació per vosaltres...

Si, per exemple no tenim pla d'igualtat, potser estaria bé fer alguna formació obligatòria, per tothom, que tinguem indicacions de si hem de tenir un tracte, com hem de tractar aquest casos en que ens trobem dones en aquesta situació, perquè imagino que cada cop, he vist que hi ha investigacions, dons estaria bé que ens actualitzessin tots i ho poguéssim tenir en compte.

Ens arriba molt poques dones, les que arriben que tinguin també un acompanyament correcte i que no hagin de reincidir. I després també, que des del jutjat s'imposin més aquestes penes perquè hi ha molts casos que ens arriben de multes impagades que es converteixen en treballs, però no es demanen gaire en cas de dones. No se si hi ha prejudicis des del jutjat perquè molta gent quan parles dels treballs, s'imagina brigada, com si fos la única opció, i tenim una ampla varietat d'entitat, d'entitats que poden tots els perfil i totes les experiències, i cada cop hi ha més. Llavors jo crec que és millor que una multa i més si son persones en aquesta situació.

Pel tema de la reincidència jo crec que és molt bona incorporació lo del treballs amb contingut, la veritat és que és un recurs molt útil, en casos en que la persona esta de baixa si que pot complir la mesura amb contingut formatiu, fent un curs, fent tractament. En canvi, no pot fer treballs ordinaris perquè ha d'estar donada d'alta i si està de baixa, pues no pots.

I també per cobrir necessitats que puguin influir en el delictes i en estabilitzar a seva situació. Per exemple també vaig tenir una dona que es argentina i ella sempre ha treballat amb els bars, per allà al Baix Empordà, allà molta gent sempre parla català i li parlen català, i a ella li costa una mica i li vaig proposar u curs de català i em diu "si, perfecte", però ella pel seu compte mai ho hagués fet. I va fer dos cursos, va continuar i va anar perfecte, super bé. I clar, en aquest cas tu veus que pots incidir en tenir feina, que després ho tinguin en compte, i bueno aquesta dona si que va acabar, això que deies també de que sigui víctima - victimari a vegades, ella era una causa de violència domestica cap al fill de la parella, i després quan va acabar la mesura, resulta que ella havia denunciat a l'home perquè l'havia maltractat a ella i s'havia quedat en una situació més precària encara. Que a vegades també ens trobem amb això.

De preguntes, en principi crec que ja estan tractades gairebé totes. No se si em vols explicat alguna cosa més.

Si vols t'explico algun cas d'aquest que de vegades ens dona la sensació de que el jutjat no explora gaire abans de posar una pena. Perquè de vegades t'arriben casos en que dius, no sé que fer amb aquesta persona, perquè hi ha casos molt exagerats. Per exemple, vaig tenir a una dona que també tenia un trastorn d'esquizofrènia o algo així, i també, no seguia bé la medicació, encara tenia com paranoies, ella s'imaginava que aniria a treballar a un lloc molt prestigiós, "ara estic fent les oposicions, ara entraré.." i clar, no era real. Llavors havia estat en algunes entitats i no funcionava, perquè es una dona que de seguida que esta en un lloc, necessita fugir. Li costa molt fer qualsevol tasca, inclús que sigui molt senzilla, no podia. Va ser molt difícil i quan la vaig tenir jo, perquè la portaven altres companyes, finalment fent un treball amb ella i amb l'entitat vaig poder posar-la en una biblioteca, que havia de fer tasques de forrar llibres, tasques senzilles. Però tot i així, hi havia moltes dificultats, li costava molt seguir qualsevol instrucció i tota l'estona li deia a la responsable, "vale, puc marxar ja", feia dos hores per dia, poquet, i sempre la responsable li deia "no, t'has de quedar, fins acabar", llavors la responsable si que era molta carrega per ella, perquè havies d'estar constantment revisant el que feia, havies d'estar veient constantment que no marxés, però va fer molt bona feina i va fer aquesta feina extra i la dona va poder acabar la mesura. I li vam agrair molt perquè si no fos per ella, jo cec que no hagués pogut acabar a un altre lloc. Per això vull dir que les entitats també ajuden molt, si son entitats que estan més sensibilitzades amb aquest temes i que tenen més paciència i predisposició a col·laborar, també et faciliten molt les coses, perquè també hi ha entitats que a la mínima que la persona falta, doncs ja no la volen perquè els hi donen més feina, els hi preparen coses i no venen, llavors com que els hi costa entendre que hi ha altres coses darrera. No li pots exigir a una persona, amb certes característiques i tal, que a una altre.

Aquest va ser un cas molt complicat, però que va acabar bé, no?

Molt complicat. Després també vaig tenir a una dona que era un perfil més normalitzat, que era de conducció, de fet ella portava una botiga i tal. Des del primer moment no volia complir, que no tenia temps, que no se, que portava la botiga, que amb el covid... al final, com no volia, doncs jo li vaig dir, vale dons informen al jutjat que no vols complir i que vols pagar una multa encara que no es podia. Llavors el jutjat ens va dir, no, no, ha de complir. O

sigui no hi ha opció, perquè era una pena directa, no era una multa impagada. Llavors la vaig posar a la biblioteca aquesta mateixa, i fatal, inclús volia denunciar a la biblioteca perquè no li va agradar el tracte, la responsable era com borde, bueno tenien caràcters diferents. Llavors vaig fer un canvi d'entitat en aquest cas, li vaig dir vale, mirem un altre lloc, potser és això, que no has congeniat. I la vaig posar en una botiga, que ja coneixia aquella botiga i em diu "si, si, en aquesta botiga, que conec a una de les treballadores i aquí puc aportar coses", la vaig posar en la botiga i va anar perfecte. Els hi va ajudar molt amb l'escaparatè, amb moltes coses, ella també super contenta. Dons això, a vegades es un canvi, a vegades es també la persona que posa de la seva part, i encara que sobretot que tingui mínima predisposició i que es sentin acollides i que no ho visquin com ho càstig, perquè si ho viuen com un càstig normalment va molt malament.

A mi també lo que m'agradaria, però ja se que es impossible, perquè cada cop tenim més carrega administrativa i tal, estaria bé que poguéssim treballar la responsabilització i aquest temes que és lo que no es treballa perquè no tenim ni mitjans ni temps, en alguns casos si, en els casos en els quals requereix més intervenció la persona i la veus més, nosaltres també treballem altres coses. Per exemple, imagina't que es una persona que sempre arriba tard, i que això li passa a totes les esferes de la seva vida, i que li porta problemes, nosaltres des d'aquí també ho podem treballar amb els treballs, "és important que arribis aviat", parlem del tema, fem que vegi el que implica i a vegades hi ha involució o temes de consum. També teníem, en aquest cas un home, que tota la vida tenia problemes amb l'alcohol, i també tenia problemes de salut que es va espantar, però continua consumint, tots els delictes de conducció beguts, i molts delictes. Era d'aquests, que en lloc de posar-li un tractament perquè era la causa per la qual sempre arriba a justícia, li posaven treballs, treballs. En un primer moment li vaig proposar que faci el tractament, però li quedava molt lluny de casa seu i amés no volia, no volia, i bueno, no es pot obligar, però si que a cada entrevista, tocàvem el tema i tal. I al final em va dir que si, i va estar un temps anant al CAS, inclús va estar un temps sense consumir, va recuperar una feina, si que estava una mica millor, però clar, ara no se com estarà perquè ha acabat, però si que ens diuen des del CAS que a vegades eren com altibaixos, períodes sense consum, períodes amb consum, però bueno, que hagi estat aquest temps sense consumir i que sigui capaç de veure que tots els problemes venien de l'alcohol, per mi ja es guanya algo, després és la persona mateixa que posarà de la seva part.

És molt interessant, sobretot el tema del consum, que hi ha moltes persones que es troben en aquesta situació.

Tenim aquests que ho veuen i tenim els que no ho veuen. Els que no ho veuen, no creuen que tenen un problema, que pensen que beuen en un moment puntual, però et poses a indagar hàbits, que cada dia veu no se quantes cerveses, o que es fa no se quantes ralles, al final si que ho expliquen tot.

Bueno, crec que no tinc cap pregunta més. Crec que ha estat tot molt ben respost.

10.3. Annex 3. Entrevista DEM 3

Presentació, explicació dinàmica de l'entrevista i de la investigació.

Així, primer comentar-te que la DEM 2 em va dir que havia portat bastant casos de dones, jo a lo millor en els sis anys que porto aquí, a lo millor he vist 10. No tinc una mostra bastant ferma.

Bueno, jo vaig estudiar psicologia i vaig fer el màster de psicologia forense criminal, i vaig començar aquí fent practiques i a part estic estudiant oposicions per estar a l'àmbit penal.

Tens alguna experiència en el sector, anteriorment?

Aquí, aquí vaig venir fent practiques del Martes i ja em vaig quedar.

Com et definiries com a tu mateixa, del teu càrrec com DEM?

És com una miqueta, una figura com d'acompanyament i d'autoritat alhora. O sigui, hem de tenir una miqueta aquesta part social perquè no ens vegin com a enemics i es deixin una miqueta aconsellar, però sense oblidar-nos del context judicial en el que estem.

Com et reparteixes les tasques que desenvolupes?

Doncs prioritzo una miqueta pel tipus de perfil, hi ha perfils que són molt normalitzats i funcionen molt bé, independentment de la pena que tinguin imposada. I llavors aquests van com més sols, els deixes anar més al seu ritme i també gent que saps que si passa qualsevol cosa, et contacten ells. Després hi ha tots els perfils que tenen problemàtiques més de salut mental o de tòxics o que tenen situacions psicosocials complicades, que si no estan a sobre, se't perden. I aquests els veig amb molta més freqüència, lo que estipula generalment es veure'ls cada tres mesos, doncs hi ha perfils que veig o setmanalment o cada quinze dies o cada mes, depèn una miqueta no només de la persona, si no en quin moment està la persona.

Perdona, abans no t'he preguntat sobre si la teva formació com a psicòloga, com creus que t'influencia amb els usuaris i les usuàries?

Doncs, per exemple per la capacitat d'escolta, tenir escolta activa, l'assertivitat, l'empatia, mantenir també la calma depenent en quines situacions, jo crec que és lo que més m'ajuda, hi hauran potser formacions més de juristes o així que manquen més d'aquesta part.

Com és una setmana per tu, com t'organitzés?

Doncs tenim els dies que simplement faig entrevistes, tot programada entrevistes, normalment em fico al mateix dia de la setmana, aquell dia per fer entrevistes. La resta de dies, combinat entre fer informes i anar entitats, perquè com has d'estar una miqueta a merced, no, dels horaris de les entitats, vas una miqueta segons els hi convingui a ells.

Quina és la part de la teva feina que més t'agrada?

Quan veus que tot i estar allà picant pedra amb una persona que sembla que no avançarà i que no hi ha res a fer, vas veient petits avenços, i van reforçant a tu també per seguir treballant amb aquesta persona. Quan veus que realment has calat, d'alguna forma, o has pogut aportar alguna en la reinserció o en la millora d'aquesta persona, i venen i t'ho fan saber o ja només el simple fet, per exemple, una persona que en tots els serveis on ha estat intentat vinculada, no funciona, no va, i no res, i a tu no et falla cap dia. M'agrada pensar que és perquè algo em treu també, o gen que ha tingut, esta vinculada a fer tractaments, i allà tenen al seu psicòleg, al seu psiquiàtric, etc., i prefereixen venir amb tu i no, això és molt positiu.

Ets com un reforçament per ells, no?

Si, en alguns casos acaba sent com més referent principal, perquè saps que en la teràpia en general, o en qualsevol intervenció d'aquest tipus, el vincle que fas amb el professional es casi tant important com lo que es treballarà. I tenir casos on faig més vincles amb ells, que el que fan amb el seu propi psicòleg, pues també m'ajuda a fer a mi la meva feina.

En relació això, quan has d'establir una relació des del primer dia que ve la persona que ve a complir la mesura, com és aquesta interacció, costa molt fer una relació de confiança?

El primer dia si, la confiança és algo que t'has d'anar guanyant, com tot en la vida. El primer dia jo crec que és un tanteig, ells venen primer amb moltes pors, molts a la defensiva, i jo crec que el primer contacte es perquè et deixin de veure com una figura d'enemic, per passar a ser un altre cosa, que després ja decidiran ells una miqueta fins a on et deixen participar, deixar clar que ets com el referent judicial, però que no ets un enemics. I jo crec que aquesta és com la primera barrera que s'ha de trencar el primer dia. Molts venen amb moltes ganes d'explicar-te els fets, la seva versió dels fets, amb la sensació de que els tornarà a jutjar, i crec que lo primer és desmuntar, primer que ja han estat jutjats, de que el teu paper no és aquest, i quins son els objectius i que la qüestió és que el nostre objectius és com acompanyar, fer aquest acompanyament perquè et deixin de veure com un enemic i pensar, potser aquesta persona em pot ajudar en algú. I crec que les primeres i segones entrevistes va més a desmuntar això, i després pots anar construint a sobre, però primer que s'ha de treure aquesta barrera.

És fàcil per tu? T'has trobat algun cas en que t'ha resultat difícil establir aquesta relació?

Clar, és que els vincles no depenen només de la persona, no. Llavors, jo crec que sempre, tiro una corda no, diguéssim, i llavors hi ha persones que te l'agafen enseguida, hi ha persones que te la rebutgen, hi ha persones que trigaran dies, llavors no només depèn de mi. Llavors, per i és fàcil en el sentit de que no tinc prejudicis, generalment, tots en tenim, però intento no tenir-ne. I intento sempre comportar-me igual, és igual si el delictes és molt greu o menys greu. I llavors dependrà una miqueta de les barreres que tingui l'altre persona. Hi ha persones que et contesten amb monosíl·labs, llavors és molt difícil treballar coses amb una persona que realment no vol que indaguis en res, ni que treballis en res, "i tu porque tienes que saber esto, porque tengo que contarte esto, esto es relevante?" i evidentment amb aquestes persones és picar una mica la pedra durant un temps. Hi ha persones que mai

permetran res i seguiràs fent una figura d'autoritat i seguiran tinguent aquesta posició hostil cap a tu.

Com a barrera et refereixes a que la persona és més tancada, que té problemàtiques?

Si, que no deixa de veure't com, no pot discernir, entre que ets una figura judicial i que pots ser algú que l'ajuda, no? Per ell si vens de justícia i estàs en un context judicial, i com la justícia l'ha fastidiat tant la vida, tu formes part d'aquest pack. "I tu no entens res, perquè tu ni has passa això, ni no..." llavors en aquest cas és molt difícil perquè automàticament et veuen com un enemic.

Algun cop t'has trobat que la persona ha incomplert o ha tingut varies problemàtiques per poder portar-la a terme correctament?

Si, la majoria o la gran majoria de caso alguna problemàtica hi ha. Bueno, s'ha de mirar quines problemàtiques són, si son reals o no. Quina voluntat real te la persona en complir, si son realment les circumstancies lo que l'estan arrossegant, o és ell que s'està aprofitant d'una circumstancia per no complir. Una mica.

Passem amb la intervenció amb les dones, m'has comentat que has tractat a poques, com definiries aquest perfil, quin perfil creus que tenen?

Mira quan em vas enviar el guió vaig estant fent una recopilació mental de totes les dones que havia tingut, i si a lo millor he portat 10, et diré que 9 et diré que hi havia també tema de maltracta psicològic per part de parelles o exparelles. Llavors es una element que suposo que es rellevant perquè estava present en tots els caso, i suposo que va relacionat una miqueta amb la situació psicolsocial pobre, de barris marginals, pocs recursos, i totes mes o menys estaven per aquí.

Tenien com aquesta doble condició de víctima - victimari?

Si i de fet m'ha suposat a vegades una barrera a mi, perquè per exemple en un dels casos era una dona que era víctima, a més havia patit una agressió física molt forta, que li havien trencat la mandíbula i tal, i era una víctima i així la percebia jo també, intentava ajudar-la. I a l'hora de complir, va ser una complidora nefasta, tot i intentar-la ajudar, la vaig posar a complir en un lloc fent teràpia, a mes era un lloc fent teràpia per a dones maltractades, i tot i així, va ser un compliment molt nefast i quan em vaig haver de veure obligada a fer un incompliment, aquesta persona em va amenaçar a mi. Llavors va passar a ser víctima per mi, a agressora, perquè a més va venir allà com amb una navalla, i de dir, ostres, algú que realment esta despertant com molta compassió i estava intentant fer com tot un treball amb ella, per ajudar-les, tinguent en compte les circumstancies, a al que l'he ficat un tope, perquè no puc oblidar que esta aquí per complir una pena, automàticament se'm va girar. Et fica en una contradicció, perquè dius, ostres, a sobre que t'estic intentant ajudar, t'estic posant totes les facilitats tinguent en compte precisament aquesta circumstancies, el primer que fas es venir-me a amenaçar.

És curiós perquè clar, que li ha pogut passar perquè faci aquest canvi?

Clar perquè, que sigui víctima no vol dir que tingui altres condicions. Aquesta persona venia d'un barri, d'una zona, d'un estil de vida molt baix. Això no treu que ella pugui ser també agressora cap a altres persones, que l'hagin agredit a ella, és a dir, que ella sigui víctima no vol dir que ella sigui un àngel en tots els aspectes de la seva vida. Em va crear bastanta contradicció, perquè em va acabar amenaçant ella. I sàpiguen ella lo que se sent a l'estar amenaçat, precisament era lo que més em...

A lo millor és com un comportament après... El tema de la salut mental, ha estat presenten en aquests perfils?

Si, també et diria en un 80% dels casos hi havia problemàtiques de salut mental. En molts dels casos també hi havia associat també, no se si coneixes el que és la fibromiàlgia. Es com un dolor crònic, muscular. El que passa es que, jo quan estava estudiant psicologia, parlaven molt de que te un component psicossomàtic molt fort, els perfils de les persones que pateixen fibromiàlgia, solen ser dones, més de 50 anys i generalment que han tingut un rol a la vida que ha quedat desocupat. O sigui, per exemple, una dona que hagi estat mare tota la vida, no hagi treballat mai, i quan te 50 anys els fills marxen de casa i el seu paper de mare se'n va, i no te feina i queda com, que faig a la vida. O havien tingut dols molts que no havien gestionat, i havien passat a tenir un dol crònic. I era bastant el típic perfil. Quan vaig començar aquí a treballar, tal qual, em trobava això, una dona que no havia treballat mai, que els fills havien marxat, que el marit l'havia deixat, i parlaves amb ella i et deien, "no, que jo tinc fibromiàlgia", llavors parlaves amb ella i et deien "no que el meu germà va morir, jo era molt petita, no vaig poder-lo anar a enterrar" i veia molt aquest tipus de perfil i moltes tenen aquestes problemàtiques. Que per mi es una forma també de no saber gestionar certes coses en la seva vida i entrar en aquest bucle de centrar-se molt en el cos, en el dolor físic, una forma de cridar l'atenció. No ho dic com una crítica, és un sistema que tenim tots, el plor és una forma de cridar l'atenció, no, perquè els tens simplement, i era bastant així.

Aquestes problemàtiques influeixen a l'hora de realitzar el compliment?

Clar, influeix perquè després quan les fiques a fer treballs en benefici de la comunitat, es que tinc això, es que em fa mal, es que.. i dic, clar. Si que influeix perquè dic, no ha sigut ni una ni dos, les poques que he portat, moltes anaven per aquí. I no et diria que és una problemàtica en si de salut mental, però té a veure amb la salut mental perquè és molt psicossomàtica, és el que et comento.

Com ho has pogut gestionar això?

Mira una d'elles, la vaig ficar a fer treballs amb un grup de teràpies amb persones amb fibromiàlgia, perquè es sentis escoltada i etc. I amb altres anar treballant, el dia que ella no es podia aixecar perquè li feia mal tot, doncs no podia anar, i demanant justificants mèdics i així adaptant una miqueta, perquè clar, jo no li puc negar que no senti dolor, ni li puc negar la seva malaltia, jo puc pensar que hi ha tota una altra qüestió que no es tractada. I l'altre cosa que intentava molt era derivar-les al psicòleg de Salut Mental, però com no son casos

de malaltia greu, la majoria de casos no l'han acceptat. Cosa que et fan sentir bastant frustrants, perquè sembla que si no tenen malaltia mental greu, parlant d'esquizofrènia, bipolaritat, etc., no els atenen al Centre de Salut Mental. Jo crec que és gent que milloraria molt tant a nivell físic com mental, si se les escoltes una mica i se les atengues, i no tenim ocasió.

Això seria una cosa que proposaries que es canviés? Que s'acceptés que aquestes persones rebrin un tractament?

Bueno, clar és que això, no depèn ja de justícia ni de res, es tracta de que van saturats, falten professionals, el Centre de Salut Mental fan un cribratge evidentment, necessiten tenir abans compensat una persona amb esquizofrènia que una persona que tingui un trastorn d'ansietat o estigui una mica deprimida. Segueixen per criteris de gravetat. I llavors no poden atendre coses que no siguin malalties mentals greus, ni per tu, ni per mi, ni per aquesta penada.

Pel que estic veient sou vosaltres mateixes les que gestioneu aquestes situacions amb les vostres pròpies eines. M'agradaria saber com defenes la teva experiència amb les dones amb aquest tipus de problemàtiques.

Amb la majoria he pogut treballar, són persones que precisament, pel que et comentaven, el que necessiten és ser escoltades i es el que busquen una miqueta això. Si que durant tot el treball hem pogut parlar molt, i si que son persones que han vingut a totes les sessions, i has fet entrevista d'hora i mitja perquè realment tenen ganes d'explicar-te perquè estan allà i com han arribat. I per mi, és dels casos, tot i que no siguin ateses des de la xarxa de salut mental, si que de cares a mi, m'ha ajudat per treballar molt amb elles. El que passa es que és això, quan s'acaba la mesura, si que moltes m'han dit, "ai, no em podries seguir veient-ha fora?" doncs no puc, i a part, no puc oblidar que jo estic aquí com a delegada judicial, no com a psicòloga, ni estic fent teràpia. Llavors es frustrant perquè arriba el punt que quan s'acaba, s'ha acabat. I penses ostres, ara aquesta persona es queda penjada..

En relació al tractament que reben les dones dins del sistema de mesures penals en general, com ho valores? Creus que s'atenen correctament en relació a la proporció de les dones? Creus que passa igual que a presó?

Jo crec que no, tenim un ventall d'entitats diferents. El que si que et diré, potser som nosaltres que si que tractem una miqueta diferent perquè per exemple, a mi quan m'arriba una dona que ha de fer treballs, em costa molt pensar doncs a la brigada, no, automàticament penses quines entitats fan tasques de bugaderia i neteja, i això es super masculista. I clar, quan ho penses, és així, automàticament, els homes, brigada, no penses en un home a ficar-lo a planxar. I si que es una miqueta la única diferenciació que fem, al menys jo, es algo que intento treballar-me, de fer aquesta distinció alhora de buscar un tipus d'entitat o altre. O buscar-lis biblioteques llocs que estiguin cuidant-les una miqueta més, en els homes penses més en feina bruta, si ha d'aixecar tapes, no penses en ficar una dona en fer això quan es perfectament capaç. I aquí jo crec que si que pequem una miqueta de tractar diferent en

aquest sentit, notant que els sistema judicial les tracti diferent, que no crec, però nosaltres una vegada ens arriba a nosaltres, de cares als treballs si que hi ha aquesta distinció.

T'has trobat en algun cas en que el seguiment hagi estat complicat i que després hagi acabat generalment bé?

Et tingut un cas d'una dona amb una situació complicada i no ha acabat gens bé. O acaben, i funcionen bé, però no han estat casos en que digui, no se que fer amb aquesta dona, perquè és el que et dic, venen, i tenen ganes de ser escoltades, tenen molt respecte pel sistema judicial generalment, i llavors bé, quan et veuen noia, fan més vincle amb tu, no venen amb aquesta defensa. Pensa que molts homes que ens venen, venen per violència domestica, que els atengui una noia, m'és com.. no tenim generalment aquesta barrera amb les dones i això per mi facilita les coses. però els casos, o els casos han anat molt bé, o els casos han anat fatal, han anat fatal des de reincidir, han acabat fatal. No es que si jo no he sapigut fer tot el que hagués pogut, o es que no..

També depèn molt de la persona i les ganes que tingui...

Si el que jo et dic, és que tan aquesta dona que li vaig buscar l'entitat om a un altre dona que venia que tenia problemes tòxics, un trastorn límit de la personalitat, estava vinculada a tot arreu, i a mes tenia un infrapés brutal, que a vegades havia vingut, i li havíem donat entrepans, menjar, i després em trobava que em muntava un show i m'insultava i em deia, "pues no me hubieras dado comida, no se que, que te jodan", ostia tu saps el que és dir, m'he quedat sense esmorzar per donar-te l'entrapa, perquè ara m'estiguis insultant així.. Doncs aquests casos és dir, no se si ho he sapigut fer millor o...

La relació que estableixes amb elles, amb les dones generalment, et costa més que els homes?

No, menys. Per lo que et dic, estem més acostumades tant a parlar d'emocions, com de sentiments, com d'això d'ajudar-nos, les dones també van més al metge, més acostumades a picar la porta quan algo no funciona. I en aquest cas, tot i que vinguin per una obligació judicial, venen més predisposades, jo crec, que després sorgeixen altres problemàtiques durant el compliment. I és el que et dic, la DEM 2 té una mostra més ample, i ja m'ha dit que són casos més complexes, jo no m'hi he trobat en aquests sentit, tret d'aquestes dones que t'he dit, que tota la historia era mes complicada. En general, les problemàtiques que tenen no es de que t'acabin insultant, liant-le, son, ara els fills, ara me fa mal això, son incompliments mes complicats perquè els hi sorgeixen mil histories i et venen molt amb el rollo, de intentar tocar amb l'empatia. Venen més de d'aquí, que no els homes que ja venen pujats, més des de l'agressivitat.

Volia mes que res saber com gestionaves tu quan una dona presenta problemes per anar als compliments.

Les tracto igual que els homes, al final, tot i que si tens una problemàtica, vina i en parlem si es pot fer alguna cosa, però si el que es fa és evadir-me les trucades, desaparèixer, la conseqüència serà la mateixa que si fos un home, al cap i a la fi, si hi ha alguna cosa es pot

parlar. Si esta justificat, doncs esta justificat, si no és un incompliment igual. No tinc un tracte diferent, no seria just.

No se si volies comentar-me alguna experiència que hakis tingut amb les dones.

En general, que ha sigut molt més agradable treballar amb elles, que he pogut més enllà, hi ha casos que, el que et comento, que faig de delegada judicial, i hi ha casos, que m'ho permeten, que es poden treballar més coses fora de l'obligació. Hi ha casos en que es poden treballar més i menys. I en les dones és dels casos que generalment sempre podràs treballar, estan més receptives a seure's i estar més hores parlant. Son elles les que et diran "ai, quan et puc tornar a venir a veure" i clar, per mi això és molt bo.

Es una experiència bona?

Si, perquè em dona la sensació de que més enllà de la pena estrictament, pots fer mes feina amb elles.

Proposaries algun canvi en el funcionament o si proposaries rebre algun tipus de formació més en quant al desenvolupament de les teves tasques...?

Trobo molt important treballar des de la perspectiva feminista, per tenir consciència al treballar amb les dones, per tenir també un punt de vista de com poden gestionar les coses com a víctimes les dones, també les víctimes que puguin cometre violència domestica elles mateixes. Jo el que reforçaria, m'agradaria es poder tenir més accés a programes de salut mental per tot aquest tipus de perfil, que no arriben a ser greus, però bueno, hi ha molta cosa a treballar que si es treballa, tindria un impacte positiu en la reinserció. Jo a nivell professional, estic molt contenta amb el nivell que hi ha de totes les companyes i així com la majoria som dones també, jo crec que facilita perquè igual que elles tenen més empatia, nosaltres també, però a part d'això, no crec que les tractem diferent tampoc, son elles les que ens fiquen la facilitat alhora de parlar les coses, no és per tenir un tracte diferent, sinó perquè elles ens fiquen les coses més fàcil.

Doncs no tinc cap més pregunta, no se si em vols comentar alguna coseta més, explicar-me algun cas..

Doncs mira si, et comento un cas que ha sigut una mica diferent. M'ha arribat una noia marroquina, de trenta-tres anys, que s'acaba de divorciar, i mai ha anat al cole, ni ha treballat, i llavors bueno, va arribar aquí amb el marit i suposu que la situació aquí a casa no estava bé, i es va informar i es va divorciar. Llavors l'ha acollit Creu Roja i Càrites, i ara esta en un pis vivint amb un altre noia, i li estan intentant ensenyar una professió. I llavors clar, aquesta noia ha arribat aquí per agafar el cotxe sense carnet, perquè clar en el seu país conduïa sense carnet. I doncs clar, m'ha arribat una noia que no té formació, no té experiència laboral, li ha arribat això, i esta en una situació en que aquesta noia com aquell qui diu, ha acaba de sortir de l'ou, amb trenta-tres anys. i bueno, com té aquesta pena de treball, el que estic intentant és perquè no sap ni llegir ni escriure, ni àrab, ni català, ni castellà, intentar ficar-la en un curs de castellà i comptabilitzar-li altres hores en el curs que esta fent ara a Càrites, que esta en una empresa de neteja. Intentar comptar-li les hores per aquí, en comptes de ficar-la a fer

qualsevol cosa que no li serveixi, intentar fomentar aquesta formació perquè esta clar voldrà més formació, a la que tingui una feina estable, es podrà treure el carnet com qualsevol persona i no reincidirà en aquest delictes i valor que bueno, que es una persona que esta en un moment molt crític de la seva vida, molt valenta també, i intentar veure com puc ajudar perquè aquesta persona no torni a entrar al sistema judicial. Es un cas molt interessant, aquí no hi ha problemàtica de salut mental, i fibromiàlgia, ni res, es una tia que em sembla molt valenta i intentar ajudar-la a que no torni a entrar al circuit. Aquest es un cas de noia a destacar.

Super interessant, que valenta.

[...]

La DEM 1 també m'ha comentat el tema de la fibromiàlgia, i no sabia que hi havia tanta problemàtica amb això

Si, es que es molt curiós per això, quan vaig començar a conèixer a molta gent, quan estava estudiant vaig anar a un congres i anaven molts metges, neuròlegs, i clar, hi havia moltes dones que havien patit fibromiàlgia i que havien anat allà. I em recordo que havien fet tota l'explicació del dolor i tal, i recordo que al final va aixecar la ma i va dir, si bueno, però jo com puc fer per deixar de sentir dolor, i el metge li va dir, doncs no volent sentir dolor. I clar la dona, plorant i va ser.. i vaig estar veient el component que tenia emocional, tens als metges dient és un dolor inventant, que realment no. D'alguna forma se't provoca, hi ha d'haver un mecanisme, no. I cada vegada que m'arriben dones que tu veus no, que havien esta prostitutes o maltractades per les parelles, problemes de tòxics, etc., i quan vas a l'apartat de salut, i ja quan et fan el gest de, "pues mira ahi va", i automàticament. Moltes morts en la família sense gestionar, es que molt clau..

Si que havia sentit parlar sobre aquest tema, però com m'ho has explicat tu, ho he entès super bé.

Si, busca per internet fibromiàlgia psicossomàtic, i amb aquestes paraules veuràs que hi ha molts estudis que parlen d'això.

Moltes gràcies per tot.

10.4. Annex 4. Entrevista DEM 4

Explicació treball i dinàmica de l'entrevista.

En primer lloc, m'agradaria conèixer qui ets i que has fet fins arribat aquí, a mesures penals

Jo em dic dem 4, la meva formació de psicòleg, sóc llicenciat en psicologia per la UB. Fa 12 anys queestic aquí treballant aquí com a delegat. Vaig començar al 2010 quan va iniciar-se l'externalització del servei, perquè abans o gestionaven funcionaris. Com a psicòleg, jo m'he format a la branca de psicoteràpia i he fet un màster que es diu màster en teràpia cognitivo-social que és un tipus de, una branca de la psicoteràpia, que se centra, diguéssim que es com

una unió de diferents paradigmes, pues el de teràpia familiar, el constructivisme i la teràpia humanista. I bueno, també m'he especialitat en, he fet un postgrau en violències i una mica soc psicòleg general sanitari, i previ a això havia treballat d'educar, a INTRESS a un Centre d'Urgències Infantil, que el que fa és, quan una situació de violència que intervé l'Administració en una família, doncs es fa una retirada dels infants per fer un estudi del que esta succeint i aquests infants van a un centre d'acollida d'urgències infantils. Que hi ha una part que és la part educativa, que era la que formava jo, i la part tècnica, que fan l'estudi, treballen amb la família per veure si es pot fer un retorn dels infants, posteriorment un treball, o bé es infants van a un centre residencial o família d'acollida, depèn del cas. Doncs vaig estar treballant allà i abans havia treballat molt en tot el tema oci i diversitat funcional, bàsicament això es tot el meu currículum.

I creus que tota aquesta experiència abans d'entrar treballar aquí com a delegat, influeix en el teu dia a dia.

Si, perquè al final, o sigui les mesures penals, aquesta programes al final, estableixes, hi ha un programa tècnic on tot esta, diguéssim el que has de fet estat tot pautat, però al final, com tots els programes de caràcter social, hi ha una relació amb l'altre, és on jo crec que si hi ha alguna cosa interessant d'aquestes programes, es que tenim llibertat per poder veure a la gent, quan nosaltres ho creiem, ho necessita, podem establir una freqüència d'entrevistes de seguiment segons el nostre criteri, no. I aquesta acompanyament, que al final no deixa de ser una relació, una relació professional, però una relació humana. I en el gruid d'aquesta relació, d'aquests diàlegs, que s'estableixen entre la persona que ha de complir i el delegat, pues es on es poden produir processos de canvi, que puguin ser positius per l'altre i per un mateix. I crec que això és la nostra feina, al final. Es a dir, que serveix, tot el teu bagatge o la teva motxilla d'experiències, que et conforma com a persona, és al final el que tu vas creant, vas creant les teves creences, la teva manera de parlar, la teva manera de funcionar, la teva manera d'entendre la vida, pues tot això al final en les teves relaciones ordinàries ja apareix, i en aquest tipus de relació professional, dons també.

Tu com definiries un delegat, tu com et definiries com a delegat?

Mira, el primer que diria és que un delegat o delegada és una figura que esta infravalorada. Jo crec que som o hauríem de ser, agents de canvi en les persones, i crec que les competències que hauríem d'exercir o tenir, tenen a veure amb això, amb intentar que la persona, amb l'excusa de complir una sèrie de programes, doncs tingui l'oportunitat de canviar, no com tu vols que canviïs, des del meu prisme, si no que fessin un procés reflexiu i intenti arribar en un lloc diferent d'on estar ara. Que tingui una nova oportunitat per plantejar la vida d'una manera més tranquil·la, mes fàcil, mes respectant al altres, etc. etc., no se, crec que va una mica per aquí la idea que tinc. Crec que hauríem d'acompanyar, jo sempre els hi dic, jo sempre faig aquesta presentació i els hi dic "mira la meva feina s'anomena delegat de mesures penals", sempre dic el mateix, des de fa 12 anys, "la meva feina és informar al jutge del que tu d'alguna manera has pactat que vols complir, doncs com vas fent, com vas desenvolupant aquest pacte o aquest compromís que has adquirit i llavors jo haure d'anar informant", jo li explico de com va i tal, "buscar-te una entitat, si és un treball en benefici de la comunitat, informar del programa formatiu, el que t'hagi imposat" i sempre els hi dic,

“però també acompanyar-te en tot el teu procés, acompanyar-te, estar al teu costat, veure quines dificultats apareixen, que t’agradaria canviar, veure si jo no puc ajudar-te, on podem trobar un professional que pugui ajudar-te”.

Faig èmfasis també, perquè clar hi ha una part de la nostra feina que és molt de seguiment, que és molt, ho dic entre cometes eh, coercitiva, no, com judicial, com és una cosa molt... però intento encabir una mica també la part més, no se, terapèutica, humana, no sé com dir-ho. Es adir, també que et vegin com una persona que bueno, si en la major de lo possible puc donar un cop de ma o donar una visió diferent del que t’està succeint perquè et serveixi per canviar el que tu creguis que has de canviar o el que, al final és el sistema el que creu has fet alguna cosa que és punible, alguna cosa has de canviar per poder incidir o tornar allà. Perdo, m’estic enrullant molt.

No, no, de veritat que no. I tinguent en compte això de que més o menys has de repartir la teva feina més o menys en lo que es la informació al jutge, la feina més burocràtica, amb la feina de acompanyament, com ho divideixes?

És que tu al final, jo el que faig és no ho divideixo, per mi tot és com un continuo, o sigui hi ha la feina ordinària formal, que jo he de fer i jo la faig, i llavors hi ha l’altre feina que d’alguna manera penja de l’altre perquè jo, per exemple, si jo valoro que una persona és té un risc alt de reincidència, cons l’haig de veure cada ves, si però jo estic fent l’acompanyament cada mes. O sigui estic complint amb la meva tasca formal, però al mateix temps segueixo acompanyant. No es que ho divideixi, el meu cap no ho divideix, alhora d’explicar-ho, explicar-t’ho si que clarament hi ha una part com més formal que és el que has de complir, que tens l’encàrrec judicial, l’encàrrec dels programes de caràcter psicosocial, no se que, i tens l’altre feina que tu intentes incorporar la teva empremta una mica, que és aquesta petita llibertat que tenim, doncs ho faig tot al mateix temps. Perquè és amb la relació diguéssim, amb el contacte, pues truques, saps que tens un judici, pues tu truques, estàs fent seguiment perquè ho poses a la base de dades, però t’estàs preocupant per com li ha anat el judici. I ell no pensa m’està trucant perquè cada mes em truca, ell pensa m’està trucant perquè li interessa com ha anat el judici. El mateix temps estic fent una valoració del risc perquè si es un judici amb la mateixa víctima informaré a l’Oficina d’Atenció a la Víctima, saps. Però al final és el mateix, per dir-ho, no se si m’he explicat.

Tornat al que has comentat abans, que sempre li deixes clar als penats que tens aquesta funció d’informar al jutjat, però que també els acompanyes. Doncs aquesta figura que so els delgats que sou com autoritat però també persones d’intervenció, com ho gestionas davant els usuaris.

El que és molt important és fer-lis entendre en que consisteix el programa, els hi dic que tenen dret a una atenció acurada, professional per part meva, perquè moltes vegades estan agraïts alguna gent, malgrat fer el seguiment, ser un pesat, no se que, al final diuen, osti gracies DEM 4 per trucar-me, o gracies DEM 2... jo sempre els hi dic, no gracies no, és la meva feina, tu tens dret a això, o sigui, els hi deixo molt clar que no es algo personal, o sigui, que la meva feina és acompanyar-los. Saps que passa que hi ha un rics, que és el rics que diuen, “osti en DEM 4 és un buen tío”, no no soy un buen tío, soy un delegado. Jo per exemple amb el llenguatge vigilo molt no, quan em diuen “DEM 4 tal”, ràpidament intento retornar a

l'àmbit, no de vostè, però formal perquè entenguin que es una relació professional. És un relació professional, però això no vol dir que jo no intenti que tu estiguis millor o que tu acabis tot el procés a un lloc diferent on vas començar, perquè és la meva feina, llavors, ara m'he anat una mica de la pregunta, em preguntaves la part judicial no, com diferenciava...

Si.

Sempre els hi recordo que la meva figura és una figura de control, perquè si no els hi estaria mentint. Jo controlo, però al mateix temps acompanyo. I sembla una contradicció, però la vida és una contradicció. Jo els hi dic, si no compleixes informaré del incompliment, si no vens a l'entrevista, et programaré un altre, però si no vens a l'altre, informaré al jutge. El que els hi deixo molt clar és que són lliures en aquest procés, o sigui jo no em responsabilitzaré, és responsabilitat teva complir, anar, ser formal, tractar a la gent amb educació, tenir una bona actitud de treball, tothom entén que no es la teva feina, que estàs pagant, més que pagant, que diuen ells molt, repagan. Per tant, ningú t'exigirà que vagis al 200%, però has de ser formal, has d'anar, has de tractar bé a la gent, etc., etc. i llavors el que intento és això, recordar molt quin és el meu rol i això ho faig molt en la relació, molt amb el diàleg i amb els termes que utilitzo, amb les paraules, i recordant que les seves accions tenen unes conseqüències no, i que el meu deure és informar. Ells tenen dret a tenir una atenció personalitzada, respectuosa, digna, però també tenen el deure de complir, amb el que s'ha compromès no amb mi, amb el jutjat. I aquest equilibri, és la màgia que ha de tenir el delegat, un equilibri que s'ajusti a cada persona. Hi ha gent que necessita fermesa, i hi ha gent que necessita, que esta en els ultimes, i llavors necessiten, no necessiten fermesa, necessiten acompanyament, comprensió, motivació, necessiten un altre cosa. Llavors jo crec que el delegat aconsegueix, si és un bon professional, o la delegada aconsegueix aquest equilibri perquè al final la gent compleixi, estigui bé, es senti bé i no hagi hagut de caure en el rol aquesta de, "bueno si inclumples, tal".

Ara que has comentat això de l'incompliment, t'has trobat en algun moment en que has hagut de ser figura autoritària total?

Si, moltes vegades. Jo reps amenaces.. si, jo el que mira, el que et volia dir abans que s'ha m'ha anat, és que són lliures, però un per a ser lliure ha d'estar ben informat. Si tu incompleixes, jo informaré al jutjat, t'he informat, tu ets lliure d'incomplir, jo no aniré a fer la jornada per tu, jo no deixaré d'enviar un informe per tu, la meva feina és enviar l'informe, la meva feina és informar al jutjat, però tu ets lliure. Ara que tens tota la informació, el programa formatiu té 13 sessions, si faltes a dues, no justificades, és un incompliment. Però informaràs? Si, i serà un incompliment. Iré a prision? No lo sé, puede ser. Ara, ets lliure, sempre els hi dic, d'anar-hi o no anar-hi. La decisió no és meva, és teva. Una mica sempre intentes que ells entenguin que és el seu compromís, i llavors jo l'únic que faig és, jo els hi dic, no és lo únic que fas, no és informar, fem moltes coses, però en relació a aquest fet puntual que és l'incompliment, jo només informo dels teus actes. Si ens hi trobem bastant, pensa que incompleix una persona cada quatre, per dir-ho ràpid.

En aquesta relació que estableixes amb la persona penada, per tu que és important perquè la persona t'agafi confiança?

A veure primer la gent, pensa que quan un va al jutjat, si ha passat per un procés judicial, que normalment es veritat el que et diu la gent, jo he anat com a testimoni, mai he sigut mai, bueno mentida, una vegada em van robar la bici, ells el que et transmeten és que ell no parlen, no tenen veu en el judici. I llavors el primer que veuen en l'entrevista és que jo els hi dic, vull que m'expliquis perquè estàs aquí, i alguns que estan enfadats em diuen, "pues leelo en la sentència" no no, "lo he leído ya, pero me interesa saber tu visión, que ocurrió des de tu perspectiva", "ah vale", llavors, això ningú els hi ha preguntat, l'advocat si, en principi, però hi tenim tot el temps del món, tenim una hora, però ells no saben, però clar comencen a explicar-te... Primer punt, els estàs escoltant, i jo els escolto i m'interessen perquè són històries narratives molt intenses, "ah bueno, i entonces hacia tres años que os peleabais ... i que habias hecho tu, i que hacias tu en esas situaciones... a pues, aguantar... i por que..." comences a interessar-te, no només escoltes sinó que reflexiones l'entorn de la seva vida. I això va teixint com un vincle que has d'anar equilibrant, és un vincle professional, però molts d'ells pues són gent que han tingut moltes pèrdues, que hi ha de tot, són gent que ningú els hi ha preguntat últimament com estan, només amb el fet de preguntar com estàs, encara que sigui una entrevista de seguiment d'un quart d'hora, "bien, tal", ja per ells és important, llavors el que es tracta és de teixir un vincle, equilibrar, que et permeti treballar professionalment, i al mateix temps intentar ser de veritat, que hi hagi un interès real en aquella persona perquè hi hagi un procés de canvi. I quan es produeix aquest equilibri, més o menys pots anar caminant i el procés es va construint, i es crea un vincle, un vincle professional, pero bueno, i en el que tu com a professional també extreus molta reflexions de vida, molts aprenentatges. Però es important anar ajustant sempre, perquè hi ha el risc que a vegades passa, hi ha risc que o bé la part professional o bé la part més humana, doncs tu t'involucris, bum, una pesa més, la densitat d'una vida molt xunga, molt crítica, maltractament, quan tu sents aquest testimoni, doncs ets humà i t'impliques, vols salvar-lo. I això es un risc, tu no has de salvar-lo, és ell.

Algun cop t'has trobat en la situació en que aquest vincle s'ha fet tant fort, més que res per la persona, que per tu, i t'has involucrat més del compte?

Que m'he equivocat?

Bueno equivocarse no...

Si, si, és un error. Al final és un error, perquè tu al final no ets pots involucrar, no pots.. si, si em va passar fins al punt fer, res exageradament, però recordo casos que un home molt gran havia acabat i em seguia trucant i jo l'agafa i.. i encara tinc gent que porto de Girona i me'ls he trobat pel carrer malament, beguts, peus que uf.. vas amb el teu fill i dius, un moment, a veure que estàs fent tal, intentes intervenir en el carrer, no se. Coses d'aquestes que van més enllà de la feina, perquè realment dius, ostres, amb lo bé que havia funcionat. Si, passa, a vegades passa, cada cop menys, pero al principi t'impliques més, truques a serveis socials i dius, "aquest home esta sense habitatge", recordo una trucada que una treballadora social em deia, "nem a veure, aquest home, ha després la perspectiva, ha maltractat a tota la seva família, beu, esta consumit, i tu truques perquè esta al carrer, saps quantes famílies que fan bé les coses estan al carrer sense un habitatge" no em venia dir que

no mouria un dit per aquest home, però.. Al principi passava molt això, t'impliques molt en els casos, a un nivell molt profund, però realment perds la perspectiva, es bo mantenir un equilibri i una perspectiva, saber fins a on has d'arribar i que al final pues la vida es així, tampoc t'has de mantenir com, les meves funcions són aquestes fins aquí... no, però si que hi ha un límit.

Es bastant interessant veure com vosaltres els delegats funcioneu de diferents maneres que depenen de com has dit, de les experiències...

Si, i a més a més, amb aquesta recursos, a aquestes eines hi haurà persones que li anirà bé i haurà persones a les no els hi anirà tant bé. Aquesta és la part positiva. Que tenim cm un encàrrec, però cadascú se'l fa seu l'encàrrec una mica.

En part, és lo bo d'aquesta feina, que no teniu tot esquematitzat... Bé, crec que ara passaríem al tema més de la intervenció amb dones. M'has dit que portes 12 anys aquí al servei, has tractat amb gaire dones?

Si, si he tingut. Saps que passa que quan em llegia el guió pensava, és difícil, quantes dones, a final recordes casos concrets, però si clar , he portat dones i en diferents programes i en diferents experiències. Evidentment son molt, els casos que arriben de dones que tenen mesures penals, son molt menors. I el gran gruix que portem son homes, perquè delinqueixen molt més i la tipologia de delictes en principi també son diferents.

Sabries dir-me el perfil de dones amb les que t'has trobat en general?

Mira, no podria dir-te un perfil concret, però si que podria dir-te un cosa, és vivencial, puc equivocar-me. Quan rebusco en la meva ment, si que recordo, que la majoria de dones, i molts homes també, han sigut de violència, de gènere, víctimes, si. Independentment, si haig de dir alguna cosa que tinguin en comú, és que han patit violència, tot i que elles tinguin un programa perquè han exercit la violència també o... per quan tu revises la historia de vida, sempre hi havia present la violència. Això és un tret bastant comú, en homes i dones, però en dones encara és molt més, te molt més pes. Hi ha moltes persones que tenen programes de mesures penals que quan els hi preguntes si han patit violència, encara que sigui per un tema de transit, li preguntes de manera genèrica, "la teva infància com la recordes" o "amb qui vas conviure" ... de manera tangencial, sempre apareix "pues mira, vaig patir violència, em picava tal..".

I després que son persones, son dones que doncs pues com les dones que es fan càrrec dels fills, dels nets, que tens més dificultats per buscar una entitat perquè tenen càrrec la cura de la família o una part important, això també.

M'interessa molt saber la problemàtica de que han sigut víctimes, o que han patit violència abans, el fet de que hagin patit violència, tu has vist que hagi influït alhora de fer les mesures, o de com es aquesta intervenció.

En relació a que? Al compliment?

Si al compliment, en general, però també a l'hora de fer tota aquesta relació, el vincle.

Home, jo el que intento és ser molt respectuós amb l'història, escoltar activament. I tampoc el meu paper és ser un psicòleg, és psicoteràpia, és a dir, no entro, respecto molt el fins aquí. Sempre els hi dic, a tothom, mira jo ara la meua feina és preguntar molt, són una mica pesat, sempre els hi dic. Igual, hi ha tres o quatre coses que tinc molt clar, l'acompanyament, la llibertat i que no m'han de respondre a tot el que pregunto, que no és un altre judici, i que jo pregunto perquè m'interessa una mica per saber qui són i que és el que pot anar millor i una mica això. Per tant, el primer que faig és intervenció mínima, no es tracta d'obrir històries, si no d'anar endavant. El que passa és que inevitablement un fet de violència, no se que, et porta a un altre, al final la gent té patrons de conducta, té maneres de fer, que al final són el que un mateix ha viscut i ha incorporat, i llavors això ho parlem, però si que soc respectuós, la primera cosa molt respectuós amb la història i sempre els hi dic que moltes gràcies per explicar-m'ho, que es una part íntima i que valoro molt que m'ho hagin pogut explicar.

I llavors sobretot, si la persona veig, hi ha vegades que tu veus que, ara et podria explicar moltes coses, però com tampoc podem entrar explicar històries, però hi ha vegades que veus que hi ha coses de fa molt anys, que fa mal encara, que els hi causen dolor. Tu els aconselles, els intentes derivar a algun lloc on els puguin atendre, i treballar aquestes coses. I això és el principal, detectar qüestions que tu creus que seria bo abordar-les en un espai terapèutic, derivar a les persones, si no es que la mesura ja ho contemplen, que han d'anar al CAS o al Centre de Salut Mental, i crear un espai de seguretat, que sàpiguen que aquell espai per ells, pel tema del programa i tal, però que bueno, si apareixen coses que és íntimat, no li interessa a ningú i que serveix una mica per treballar a tots.

He canviat amb molta gent de lloc, perquè el lloc on havien d'anar a complir els hi feia mal per la seva història personal. Ara recordo un cas concret eh, imaginat que tu has estat en una zona concreta exercint la prostitució, i has d'anar a netejar aquest lloc, per exemple. O per la zona on has d'anar a complir hi ha camioners, i tu tens una història, que no té res a veure amb allò, amb un camioner, o.. qüestions d'aquest tipus, amb dones sobretot, sempre soc respectuós i sempre els hi dic, i amb homes també, si no estàs bé diga'm-ho, no són treballs forçats, tu d'estar d'acord i has d'estar agust, si el tracte no és correcte o qualsevol cosa, truca'm i busquem un altre lloc, i ho fem. Per tant, és respectar el que els hi fa mal i intentar assessorar-los, no se com dir la paraula, de, escolta, si això encara ho tens aquí, perquè no demanes ajuda o tal. Que són coses que a vegades no tenen a veure, però al final si tenen a veure perquè allò pot fer que la persona senti ràbia, senti dolor, i que això activi conductes cap als altres...

En les dones, aquest vincle del que parlàvem abans, el desenvolupes de la mateixa manera que els homes, t'has costat una mica més?

Mira, amb les dones, una cosa que si que faig, és mantenir una distància de seguretat, és a dir, i ara t'ho dic sense pensar-ho gaire en el que estic dient, però em dona la sensació, perquè m'estàs fent reflexionar que, per exemple, ara estem fent l'entrevista no, no se si t'has fixat

que no he tancat la porta abans, fins que no hem sentit gent, a mi tancar la porta aquí, ho poso per aquest detall, que és estúpid, estem fent una entrevista, perquè la gravació sigui millor, es millor que la porta estigui tancada, però a mi em costa mantenir al porta tancada. Per exemple, evitament en un despatx, per intimitat, pues tanques la porta, però al mateix temps, pues em resulta una mica difícil, i això amb un home no em passa. Son qüestions que tenen a veure més amb mi, que amb l'altre, que amb la persona que ha de complir. I això és la metàfora de la meva intervenció amb els dones, és a dir, anar sempre com, no diré amb peus de plom, tampoc eh, però el vincle es crea a una distancia major i potser, no es crea amb la mateixa intensitat, no se si això es políticament correcte el que t'estic dient, però si que intento, perquè tinc molt clar que els homes son, tenim un potencial per fer, causar dolors a la dona, de manera conscient i inconscient amb els nostres actes, i llavors intento ser molt curos i molt respectuós.

Em sembla molt interessant aquesta reflexió que has fet.

Jo tinc la sort de que la meva mare és ultrafeminista, la meva parella també és molt, i llavors sempre em situa en un discurs molt, un home no se si pot dir que es feminista, però tinc molt clar que el meu paper com a home és de potencial feridor cap a una dona, i haig de ser molt més curos amb els meus actes i les meves accions, sempre. I llavors bueno, com sempre tens una distancia de seguretat, si.

M'ha semblat molt curiosa la metàfora que has fet, de tancar la porta.

La idea és, que significa no, això, tancar una porta, per una persona, per una dona jove, per una dona... per exemple, jo quan tinc entrevistes amb , i diràs, no se si es políticament correcte, però quan tinc entrevistes amb noies joves faig així, el despatx és molt petit, jo els hi dic que passin primer, però no es per un tema de gentilesa, si no per evitar qualsevol contacte físic, i sempre faig així, una mica deixo com la porta mig tancada, hi ha intimitat, però la mateix temps fem seguretat. I clar, elles es seuen aquí, i la sortida esta aquí i la porta esta oberta i jo em sec allà. Son coses que potser no ets més conscient, pues tu ens fas reflexionar, penses osti, realment si que fas coses.

Crec que en general, crec que les delegades, per exemple la DEM 2 o la DEM 3, que son dones, a la intervenció, que treballen amb homes majoritàriament, com ho fas tu per, o sigui ho tenen molt mes complicat que jo, primer perquè la intervenció amb homes és molt més majoritària, amb homes que tenen una concepció del gènere femení o que molts estan per qüestions de violència de gènere, que darrera hi ha un pensament molt masculista, mol tal. I al final, pues, osti clar, es complicat.

Aquests és un tema que em van comentar...

Clar per elles, tota aquesta part d'acompanyament implica molt més riscos i més perillosos que el que pot implicar, perquè al final un, a mi em poden dir, "DEM 4 es que eres la Leche", a DEM 3 li poden dir "tu preocupas mucho por mí", ja entres en una dinàmica perillosa...

T'has trobat amb alguna dona que presenti alguna problemàtica de salut mental?

Si, dones m'hi he trobat, i homes també. I normalment, el que és més habitual, és trastorns afectius, depressions, qüestions que tenen a veure amb traumes, moltes dones, també el que es dona és que el motiu pel que estan és perquè un home ha pres la iniciativa cometre, ara estic pensant en un cas que ara finalitzat després de 5 anys, [interrupció administratiu]. És bastant freqüent trobar-te a dones que estan enganxades, que estan allà perquè el motor el fet delictiu, és per part de l'home, i l'home també ha acabat i la dona també. Però quan escoltes el relat, és bastant exculpori. En el sentit de "el estava haciendo esto, me pidio que tal..", moltes vegades, això també és freqüent, almenys en el meu record, mares, parelles, és habitual.

Les problemàtiques que tenen les dones, de salut mental, o que hagin patit violència abans, es relaciona amb el compliment de la mesura?

En alguns casos si, en alguns casos recordo dones que patien, per exemple, quan pateixen depressions majors, és complicat. Perquè una persona que pateix depressió tampoc pot, o sigui, ja tens l'informe del centre de salut mental, però cada vegada que falta, no li pots demanar que vagi a urgències. Llavors el compliment es fragós per les dues parts, és una gestió.

I com ho reconduïxes aquestes situacions?

Jo el que intento és, quan una persona té una problemàtica de salut mental, que el nucli de la intervenció sigui això, independent del que hagi fet, normalment aquets trastorn d'alguna manera esta relacionat amb el fet delictiu, llavors, el treball s'ha de centrar en la recuperació o en la estabilització o dotar a la persona de recursos, a llocs on la poden atendre... jo el que intento és no et vincularé a un lloc perquè facis un treball que no et ve de gust, que no faràs be i que acabaràs incomplint, anem a centrar-nos en que et passa, "vaig perdre al meu fill", "vaig tenir un accident", "sempre m'he sentit així", "no he demanat ajuda"... vale, pues busquem una alternativa això, com ho podem enfocar. Jo intento centrar-me en el problema, que li passa a aquella persona. Perquè al final, si tu dius va, mira has de complir 30 jornades o 600, més igual. Una persona que te un problema més gros que aquest, doncs no ho farà. Llavors es com dir, anem al focus, el focus no son les 30 jornades, el focus es aquí, que et passa aquí. Una mica intento centrar.

T'has trobat amb el cas de que ha estat difícil que la persona porti el compliment?

Si, si recordo casos complicats. També recordo algun cas d'una dona, que tenia un problema de autocontrol, d'agressivitat, o sigui, es testimonial, es un 0,0, però recordo una dona que va picar a la de l'entitat, que va bf, hi havia una treball, com en molts homes, doncs no pots parlar així, no pots tractar així, un treball d'aquest tipus.

Aquest és un cas en el que la intervenció, tot el seguiment ha estat complicat, però després ha acabat bé?

Si va acabar bé, de fet, va acabar treballant on va començar a complir, que va començar fatal eh. I era una dona que havà fet violència domestica i li van imposar un o dos anys de presons, que ara quan hi havia substitucions, que ara no existeixen, i li van canviar. I realment estava sense feina i va començar en aquesta entitat i super bé, al principi no, al principi molta dificultat d'autocontrol, verbalment era molt salvatge amb la manera de comunicar-se quan s'enfadava, però posteriorment super bé, i va acabar treballant i molt bé.

Crec que respecte la intervenció amb les dones no t'hagi de preguntar res més específic, només si em vols explicar alguna coseta més, com valors l'experiència en general amb les dones.

Jo crec que en general, hauríem de fer, això que estàs fent tu, pensar una mica com intervenim amb les dones, perquè al final, es com que intervens, amb homes i dones, però crec que no s'ha fet un abordatge específic sobre com intervenir pues des de una perspectiva de gènere amb les dones amb les mesures penals, i crec que aquest exercici es necessari, que el fem globalment. Jo crec que per exemple, una cosa que si he incorporat, bueno no es per posar-me medalles, però al principi no feia i ara he canviat, és que quan jo proposava una entitat a una dona, sempre era per netejar, i ara per exemple, ja no. Mira tinc una noia de 25 anys, que pot fer, que necessites, a doncs pintar, li pregunto, que potser abans deies, home pintar, li pregunto, saps pintar, no però puc aprendre, diu que no en sap, vale, segur, si... al port, igual. Jo intento no fer distincions, amb homes tampoc, "no es que yo limpieza no", "como que limpieza no, si no quieres limpieza te busco otra cosa, pero porque no quieres hacer limpieza", "no porque la limpieza, esto que lo haga una mujer", això ho sentim, cada cop menos... "però tu, no tienes calificación, tienes 21 años, no has trabajado de nada, si buscas trabajo, pues a lo mjeor te toca hacer limpieza", estem parlant d'un camp de futbol, per exemple, que quan hi ha partits dons és recollir els papers, passar l'escombria, és a l'aire lliure, que hi ha persones que volen a l'aire lliure. Vull dir, que no es tan indigne aquesta feina. I bueno, també tenim un treball amb els homes no, de dir, no hi ha distincions, si no es algo molt concret, i bueno intento això, poc a poc amb els anys he incorporat aquesta idea de que tothom pot fer.. i quan una entitat em demana una dona específicament per plegar, dic, una dona, jo plego i jo plancho, bueno si, si tens un noi que ho faci bé... Aquesta idea de trencar esquemes d'aquest tipus.

Creus que el sistema de mesures penals té aquesta perspectiva de gènere que tu comentes? O es algo que incorporeu vosaltres?

Jo crec que no, però ara m'agradaria no mentir-te. Crec que no hem fet cap formació, ni ens ha passat cap circular així com si ens ha passat alguna circular sobre per exemple, llenguatge inclusiu, i hem fet formació, no se si vam fer sobre perspectiva de gènere. però sobretot el tema LGTBI i tot el que implica l'ús del llenguatge inclusiu, si que hem fet formació, però específicament sobre perspectiva de gènere, crec que no. I crec que caldria perquè, especialment els homes com jo, que tenim una edat, 40 anys, pues la nostra, ja ens hem quedat enrere, dons hauríem d'actualitzar el nostre discurs, obrir perspectives noves i veure des d'una perspectiva més feminista i més actual.

Proposaries algun canvi en el funcionament de les mesures penals alternatives, precisament per això, per introduir la perspectiva de gènere.

Mira no se si es correcte, però ara parlant amb tu això, no se si seria convenient que totes els dones fossin ateses per dones. Per no haver de mirar la porta, i potser m'estic tirant pedres a la meua teulada, però es una reflexió que caldria fer-se i si mes no, revisar les competències que tenim homes i dones per atendre a dones, o tenir molt clar que hi ha certes coses que s'han de fer de manera diferents. I potser es molt radical eh, el que he dit, dones ateses per dones, però si no es així, revisar molt bé quines competències, com ho fem, formar-nos, etc., etc. jo crec que això si que es necessari, cada cop més.

No nomes per atendre dones, per fer el que és la autorització de practiques, en general per tot, per tot el que impliqui un contacte [interrupció administratiu].

Al final del que es tracta es que la nostra intervenció sigui el més respectuosa, digne i acurada possible. Tan a homes com a dones. A dones implica pues un treball més sensible i que crec que s'ha de fer una reflexió sobre com estem intervenint amb les dones, i quines necessitats tenen les dones, que nosaltres, els homes especialment, poden desconèixer o no se. Jo crec que va per aquí. No sabia dir-te coses concretes, més enllà d'això de intentar respectar doncs els llocs on van a fer els programes, respectar les històries personals, ser sensibles a qüestions, histories traumàtiques, i bueno entendre, incorporant a la nostra intervenció, als homes que ens fa especialment, es que acabo llegir un llibre que m'ha deixat, després te'l dic, que ens fa especialment, com ho diria sense ser radical, però que ens fa com agents de causar dolor involuntàriament o voluntàriament, però involuntàriament també, saps. Un microsuccés, com és tancar la porta, et pot generar incomodat, anem a veure si ens ho podem estalviar, no. Aquest tipus de, a veure que ja se que tot no es ni d'avui per demà, intentar incorporar o reflexionar sobre això. Com podem fer els homes, per fer un home més tranquil i menys violent, agressiu per les dones. I que no es quedi en les paraules. En un enunciat, sinó que realment sigui unes accions concretes.

Bé fins aquí l'entrevista. Moltes gràcies.

10.5. Annex 5. Entrevista DEM 5

Explicació del tema del treball i com s'estructura l'entrevista.

M'agradaria saber quin ha estat el teu camí, abans d'arribar a mesures penals.

Vale, bueno, lo meu va ser un cop de sort, per dir-ho així, perquè jo vaig estudiar criminologia, justament vaig acabar quart perdut, sense saber que fer com aquell qui diu. L'únic que amb l'itinerari que vaig agafar, de la menció, ens van venir dues excompanyes que vam tenir aquí Girona, que ja no hi son, a explicar-nos la feina que feia el delegat, i la feina que feien sobretot, ens vam centrar en temes de toxicomanies perquè era l'assignatura que feiem. Em va cridar una mica l'atenció la tasca, vaig començar a indagar, vaig veure que hi havia una post grau, d'execució penal, que es dedicava precisament a especialitzar en aquesta tasca. Vaig fer les practiques aquí a Girona, i no havia acabat el post grau per anar a Reus. Vaig estar un any allà, i ja després ja cap a aquí. O sigui, porto des dels 2015 treballant com a delegat.

En l'àmbit de l'execució penal, només has treballat aquí a mesura.

Si, si. De fet és això, la meua etapa laboral com aquell que diu, ha estat aquí, des de que tenia 23 anys, que va ser quan vaig començar, fins ara.

M'has comentat que has estudiat criminologia, aquí a Girona també?

A la Pompeu. Allà es fa més investigació, estadística ... es centrava molt en itineraris d'investigació.

El fet de ser criminòleg, tot el que has après durant el grau t'ha servit com a delegat?

Certes coses sí, sobretot es el que et comentava, que com vaig fer la menció de psicologia i biologia forense, vam fer bastant temes d'avaluació de risc, temes de toxicomanies, temes programes de tractament de la delinqüència, vam fer justícia juvenil que no la toquem, però sí que hi ha coses relacionades i després sobretot el post-grau, en el postgrau llavors ja vaig aprendre més eines d'intervenció com aquell qui diu.

Si que es veritat que en el grau, amb totes aquestes especialitzacions, vaig assentar una mica les bases teòriques de coses que aplico avui en dia, no et dic que no.

Com et defineixes tu com a professional, com a delegats d'execució?

Avia'm, difícil, descriure's a un mateix. Jo em considero una persona, que a nivell d'intervenció, que això em sembla que no se si m'ho preguntaràs després i no se si m'avanço, considero que el tema del vincle amb la persona és essencial. Considero que es important que en el moment de que la persona quan arriba en el servei de mesures penals, és vulguis o no, un seguiment de tot el tema judicial, en un món on tu estàs perdut, no has entrat mai, ho veus com a dolent, un estigma, tot això.. es ficar una mica de llum, i ser una miqueta una figura d'acompanyament dins del procés perquè ell o ella pugui complir la pena de la millor manera possible, com aquell qui diu. Jo sobretot intento sempre basar-me en aquesta figura de suport i intentar ser una persona de confiança amb qui si te qualsevol dubte o incidència pugui dir-ho, per dir-ho així. Es el que dic, intento basar-me sempre en una posició propera, em costa posar els límits, no ho negaré, però sí que es veritat que bueno, el nivell d'experiència que has anat acumulant al llarg dels anys, vulguis o no, ja saps de quin peu calcen. Al final es això, jo em considero que soc una persona propera, però alhora que saben quin es el meu paper dintre d'aquest joc en el qual juguem.

El que has comentat, que et costa posar límits, té algo a veure amb aquesta doble condició que teniu els delegats de ser com una figura d'autoritat, però alhora també una figura com d'intervenció?

Si, perquè es això, vulguis o no, no deixes de ser com el braç executor del jutge, que es com els hi dius tal qual, la meua feina sobretot es executar la pena, "yo soy un mandao", els hi dic així de clar, la meua feina aquí és fer que el que el jutge m'obliga, o sigui que si no ho faig bé, no és que estigues fent tu el delictes, que qui l'esta liant sóc jo. Vull dir, sí que es veritat que et trobes una miqueta en aquesta doble vessant de dir, per una banda haig de ser una persona

que vegin que si passa algo, em puguin trucar, o sigui, que “no sea el malo de la pel lícula” com aquell qui diu, però per altre dir-li que bueno, que si li dono el dit, no m’agafin la màniga, per dir-ho així. I costa, a vegades costa, sobretot depèn del programa, de la persona, de moltes coses.

A vegades és això, quan tu et presentes molta gent tampoc sap que ets, et ve amb posició de por, i quan els hi demostres qui ets i això, ous ja vulguis o no, intenten fer-te demandes que també estan fora del teu abast. També es això, ensenyar-los una miqueta quin es el teu full, es a dir, el teu paper dintre de la mesura, per dir-ho així.

La relació que estableixes amb la persona perxada, com fas que sigui de “confiança”?

Sobretot, jo els hi deixo clar que jo no mano, o sigui, que la meva posició no és d’autoritat, que jo no tinc cap tipus d’autoritat. Que l’autoritat i la decisió final sempre la tindrà el jutge, això vulguis o, ja rebaixa molt la tensió. I també demostrar-los que si tenen qualsevol problema, dintre de les meves capacitats o com seria, possibilitats o funcions, per dir-ho així, doncs intentaré ajudar-los lo possible. Si se’ls ha de derivar a un servei, doncs se’ls hi derivarà, si els hi ha de donar, algun tipus de contacte d’algun altre servei que els hi pugui ajudar, doncs també se’ls facilitarà. Però sempre deixant clar que el meu marc de funció esta limitat al compliment de la mesura. Es a dir, jo no els hi puc tramitar que els hi firmi, a vegades t’ho demanen.

En general, costa molt aconseguir aquesta relació?

No, no se perquè, però no. La verdad, és que en aquest sentit, fer-ho, em costa poc a fer vincle amb les persones. A vegades és també, et prenen el pel, però bueno, quan te l’han pres més d’una vegada, doncs també aprens.

En relació, ambles tasques que desenvolupes, com és la distribució, com t’organitzes una setmana?

Ara he tingut canvis a nivell d’equip, i ara es una mica complex. Però bueno, jo normalment intento aglutinar-ne el que vindria a ser tota la feina d’intervenció entre els primers dies de les setmanes, després el que vindria a ser tota la gestió amb entitats, perquè clar com que portem diversos tipus de mesures també, entremig de setmana, i deixo finals de setmana tot el tema administratiu, siguin informes o tot el que vingui.

També cal dir que jo, com soc el referent de les mesures de seguretat d’internament en el meu equip, sempre que hi ha qualsevol incidència amb el tema de les mesures de seguretat es para el mon, o sigui això es urgent i pots deixar el que estiguis fent. I ara es veritat que porto un volum alt, no se, pel tipus de mesures que es, i estic tinguent bastantes incidències. Visc una mica el dia, al dia, no t’ho negaré.

Creus equivalent la feina que tens, la interoenció directa amb els penats i amb la gestió més administrativa?

No. Jo crec que cada cop ens estan carregant més administrativament i ens estan deixant menys temps d'intervenció. Això ja es des del departament, son ells els que donen la manera d'intervenir que hem de tenir. També es veritat, que això espero que es quedi aquí, jo soc una miqueta libre albedrio, o sigui, avia'm, jo lo meu ho porto ben net i endreçat, però el que ve a ser els terminis, a mi els jutjats em toquen el crostó de que els hi haig d'enviar els informes i ho sento, a mi el tema administratiu el faig perquè l'haig de fer, però si que es veritat que perquè et surti bé la tasca administrativa has de fer una bona feina d'intervenció, perquè si no. Jo soc del parer de que si no fas una bona intervenció, tindràs incidències, quantes més incidències, més feina et generarà. Pe tant, si tu ja assentes les bases de la teva feina de manera satisfactòria, tindràs menys feina després. Es tot una miqueta..

En el tema de la interveenció, algun cop t'has trobat en que amb la persona t'hagi costat que arribi a fer bé el compliment, que hagi estat molt a sobre... per si podries explicar-me alguna mica..

Però que vols dir que t'hagi costat en plan, jo amb aquesta persona no puc, o que realment dic, a mi em costa, però al final s'ha m'ha sortit?

Les dues coses.

Que m'hagi costat i que s'hagin sortit, amb alguna persona si, però sobretot aquest caso són més, que a mi em generen dificultats de fer el vincle jo amb ella. Perquè veig que hi ha alguna cosa turbia amb ella que no d'això, o que m'has pres el pel, per exemple, coses així, que son persones que tenen un historial llarg, que costen molt, que tenen alguna cosa que a mi no em generen aquest símptoma de confiança, però com se que jo ho haig de tirar endavant, doncs ho tiro endavant.

Persones en que jo hagi tingut dificultats, fins el plan d'estar desbordat fins el punt de no saber que fer amb elles, doncs també he tingut, i al final amb això doncs tires una mica de companys o si no , mira fins i tot, no fa gaire va ser, que ara l'he tingut de traspasar, perquè eh tingut canvi de localització, abans estava a Girona, ara estic a Blanes, però portava una noia, precisament, que estava desbordat, i bueno, havia de fer una obligació de tractament de deshabituació, que estava vinculada ja al CAS, també tenia un problema mèdic i coses això, i tampoc ens estendrem perquè si no estaré aquí tota la tarda. Però si que es veritat, que la seva psicòloga de referencia en el CAS, jo vaig arribar a plantejar-li, Marisa, perquè es diu la doctora, es que estic desbordat, no se com agafar les entrevistes amb aquesta noia, t'ho juro, em surt per aquí, jo intento anar per aquí i em surt per allà, i em diu, no no, tranquil, no ets tu. I arribar allò de desbordar-te si, si.

Ara passariem amb la interveenció amb les dones, no se si em vols comentar alguna cosa de la teva tasca com a delegat, abans d'entrar en aquest bloc.

Bueno no se, si necessites alguna cosa que et digui en contret, d'això que t'hagi dit.

Bueno, sobretot m'interessa veure com això, veure aquestes problemàtiques en les que t'has trobat és el que més m'agrada conèixer, com el cas de la noia que m'acabes d'explicar.

No Bueno, ha estat aquest cas particular perquè ha estat l'últim, però també m'ha passat amb nois això. Si que es veritat, potser perquè això era una cosa més específica, perquè aquesta noia, tenia una situació bastant complexa, per així que digui en tots aquest anys que m'hagi marcat de dir, ostia, un cas que així que realment estigui fins el punt de desbordat i de dir, treu-me-la perquè no se com actuar, és amb l'única que m'ha passat.

Tenia problemes des toxicomanies?

Si, a part de tenir problemes de toxicomanies, els problemes de toxicomanies, per això, dir-ho dins de la seva llista de problemàtiques, doncs era la penúltima. Tenia un seguit de problemes abans, fins i tot el compliment de la mesura, i havia altres a nivell de casa, a nivell de salut física per dir-ho així, tenia una malaltia, bueno això en tema de protecció de dades no bueno, com que tampoc et dic qui es, doncs tampoc passa res, tenia una malaltia a nivell gastrointestinal que provocava molts d'ingressos hospitalaris, els metges tampoc sabien que tenia ben bé, que tampoc sabia com desencadenar o trobar una situació d'aquesta problemàtica. Tenia molts ingressos hospitalaris, al ingressar-se no podia fer el seguiment amb el CAS i per tant no podia fer el seguiment de la mesura de manera satisfactòria, nosaltres en ingressos ens enteraven sempre per sistema informàtic, que des del CAS ens ho deien, perquè no podia anar a les entrevistes, no sabíem perquè, després descobríem que era per això. I la noia quan estava bé, tu la citaves i et deia, dins de tota la puta merda que estic vivint jo, ara m'has d'aparèixer tu, de justícia, a dir-me que haig de complir això, quan jo tinc altres problemes en la meua vida, que no pas consumir cocaïna. I clar, jo ho entenc, però clar, es el que dèiem abans, jo a mi m'obliguen a fer un seguiment de la teua situació, puc arribar a entendre, que no hi estiguis d'acord, puc arribar a entendre que explotis i que em diguis això, intentes calmar-la, intentes dir-li que no li fas, o sigui, que no li posaràs dificultats, que si cal fer els seguiments telefònics, els hi fas els seguiment telefònics, que nosaltres enlloc de fer uns seguiment de drogodependències, si val fem un seguiment mèdic, però no, no perquè es el que et dic, com que la seva preocupació es posar-se bé, i veu que a nivell físic no ho esta aconseguint perquè tampoc saben que li pesen, doncs quan apareix un factor que distorsiona, en cas meua, la situació peta. Per això va ser difícil.

Però va acabar bé?

Bueno ara no se, ara la té una de les meves companyes, que li vaig passar el cas. I jo la vaig deixar això, que estava ingressada a l'hospital, o sigui que aquí ja no se com ha seguit el tema, però si que es veritat que ja l'última cosa que vam fer es demanar una proposta d'alçament de la mesura, dir-li al jutjat que en la situació medica que esta aquesta persona, es impossible que compleixi un tractament de deshabitació.

Passem al bloc de la intervenció amb dones, no se si has tractat amb gaire dones...

A veure, en proporció no, no t'enganyaré.

Encara que sigui una proporció petita, podries dir-me quin perfil tenien?

Amb això no t'enganyaré, he tingut de tot. He tingut de tot, he tingut des d'una dona que treballava com a comercial que exportava vins a Estats Units, anava i venia, i les vegades que venia aprofitaven perquè complís uns treballs en benefici de la comunitat que havia de fer. He tingut una dona que ha estat víctima de violència masclista, que acabat ella fins i tot havent de complir també treballs per temes de discussions amb la filla i tal. De fet ara també esta complint treballs en benefici de la comunitat una dona administrativa, super normal, com aquell qui diu, situació estable, família i tot bé. Fins a situacions precàries com la que hem parlat ara, o de tot. No t'enganyaré, no es allò que digui que normalment amb dones si que tenen un perfil específic, si que t'he tingut bastant, en proporció si que potser he tingut més dones en situacions vulnerables, que no pas com aquells qui diuen perfils normalitzats, entre cometes perquè tampoc m'agrada dir-li així, però he tingut de tot.

L'experiència en quant a intervenció, tractament tot lo que és, quina podries que ha estat?

Jo intento fer-ho de la mateixa manera, eh, si que es veritat, que no se si es per la manera d'actuar, normalment t'agafen com més confiança ràpid, potser també juga el paper, ara no tant,estic parlant més dels primers anys, que al seu un noi jove, perquè clar, jo vaig començar amb 23 anys, ara no en tinc ni 30, en tinc 29, vulguis o no, et veuen com una mica, com una figura del seu fill. I al final també es això, t'agafen confiança bastant ràpid, sobretot perquè quan tenen bastantes coses a casa, que són difícils de solucionar, i veuen que hi ha una persona que els hi pot donar un cop de mà ni que sigui per ordenar una miqueta tot el seu esquema de problemes, t'escolten. I son més agraïdes, normalment són més agraïdes que nos pas el nois, això si que es veritat.

M'has comentat una senyora que havia estat víctima, la intervenció amb aquesta dona ha condicionat el fet que hagi estat víctima, la influït en algun aspecte?

No, en el compliment de la mesura no, i en el nivell social, laboral i tal, per dir-ho així, tampoc, si que es veritat que ella, quan vam estar parlant de la seva situació actual, per al final conèixer una miqueta la seva disponibilitat que ella tenia per complir els treballs, em va explicar una miqueta la seva vida com estava fent, i tot okey, normal. Si que es veritat que jo normalment treballo una mica els fets que m'arriben en sentència. Com que eren uns fets precisament contra la seva filla, i tot això venia una miqueta perquè em va explicar per una situació de que era el pare que manipulava a la nena i al final va ser així de manera que van aconseguir que ella també pringues en tot el procediment. Es difícil treballar uns fets amb una persona que realment ha estat víctima d'aquests fets. Clar com que tampoc, com que jo tampoc volia victimitzarla de nou i fer-li reviure un altre cop el tema i d'això, i vulguis o no, passes una mica pies puntillas, com aquell qui diu. En aquest sentit, si que costa més treballar els fets, més que els fets, l'assumpció de responsabilitat dels fets. Jo mai, mai, mai el meu objectiu es dir-lis que m'acabin dient, si DEM 5, ho he fet jo això, no, jo els hi dic, jo vull que em diguis que ho has fet, jo el que vull es que siguis conscient de que fer determinades coses en aquest mom, comporta certes conseqüències i que per molt injust que et sembli, això ho has de complir si o si.

Clar, tu una persona fer-li entendre això quan també ha estat víctima del mateix culebron, per dir-ho així, es complicat. I per això, passes una miqueta això, com aquell qui diu, més de

dir, bueno vale, ha passat això, s'ha de fer això.. la noia, la veritat que m'ho va reconèixer des d'un primer moment, que la situació no era la més satisfactòria a casa, que se li havia imposat aquesta pena i que l'havia d'incomplir si o si, vull dir, que es lo que hay i què haig de fer. Si que es veritat que se m'arriba a posar de cul, tampoc se com actuaria.

És complex, es el que et dic, tampoc vull fer-li tornar a reviure una situació que se que no es fàcil per ella.

T'has trobat en algun cas que hagi tingut temes de salut mental?

Bastant casos, temes de salut mental amb dones, no et diré la gran majoria, però si que així que em vinguin al cap ara, quatre, i dels quals guardo record, fins i tot amb 'ultima que vaig finalitzar al febrer, que no fa gaire va acabar, que nomes vaig fer el seguiment un any, no ni un any, perquè ho havia començat una companya que va plegar i després vaig agafar jo el cas. Si que es veritat que era una dona amb la que vaig fer el vincle ràpid també, i el hi guardes especial record perquè es això, perquè son gent amb les que has d'estar, ja no nomes dones, fins i tot homes en aquest sentit també que has d'estar molt a sobre, i vulguis o no, a mi el tema de salut mental no es que em cridi l'atenció, però si que ho considero com un repte perquè agafar confiança amb aquest perfil es molt complicat. Es molt complicat construir-la i molt fàcil de perdre-la. O sigui que en aquest sentit si que, pues això, m'ho prenc com un repte i tornant una miqueta al que et deia al principi, si que son gent molt agraïda, sobretot les dones amb les que he tractat, sempre que els has ajudat, encara que sigui molt poquet, doncs l'han donat les gracies, i això vulguis o no, pues dintre de tota la misèria que tractem, pues vulguis o no és maco.

M'ha cridat molt l'atenció el que has comentat, això que et costa fer com aquesta relació de confiança, aquest vincle amb les persones que pateixen problemàtiques de salut mental, però que també és molt fàcil perdre-la. Podries explicar-me com ho fas per intentar, si ho fas de manera diferent que a les altres persones que no es troben en aquesta situació.

Si, perquè normalment aquest tipus de perfil que ens arriba a nosaltres ja ve vinculat a xarxa assistencial. O sigui ja estan vinculats tant al centre de salut mental, en el CAS, o fins i tot al servei social o en el cas de dones en el CIAT o fins i tot en algun centre especialitzat. Jo pel que em baso sobretot en aquest punt, és fer-lis entendre de que jo no soc un satèl·lit dins del mon aquest, sinó que vinc a ser una persona que s'inclou dintre de la xarxa per dir-ho així, de fer-li entendre de que jo no "seré uno más", que realment treballaré de manera coordinada amb tots els professionals amb els que esta ella assistint, i que jo no donaré un pas sense, o sigui que per molt que a mi el jutge em digui que tu has de fer això, jo mai faré això si a mi el teu referent mèdic no em dona l'okey. Perquè per mi el més important és el teu estat de salut, per dir-ho així, després ja mirarem com complirem la mesura, que això també és important, però si tu no estàs bé, no compliràs. Per tant, anem primer a assentar aquestes bases, i un cop ho tinguem tot bé, ja veurem com acabem fent el compliment de la mesura. Sempre t'intentaré facilitar i sempre anirem en benefici del teu estat de salut, se que es una mica rebuscat el que he dit, però o sigui jo el que els hi faig entendre, el mateix que t'he dit abans, no sóc una figura d'autoritat, ni d'imposició, sinó que jo sempre aniré de la mà de tots els suports en que ella està vinculada. Vulguis o no, això també els hi dona una sensació de

tranquil·litat, de dir vale, jo haig de fer tot això i a mi aquesta persona m'està dient que jo no haig de fer res diferent del que estic fent. Vulguis o no, el tema de salut mental és molt tema de rutina, per dir-ho així, sobretot a nivell mèdic i a nivell social. Si tu vens aquí, i els hi trenques tots els seus esquemes, això hi ha una possibilitat després que els hi peti, i acabi brotant, per evitar-ho, fer-lis entendre que no han de fer res diferent al que han estat fent fins ara i jo l'únic que faré és supervisar que això vagi bé. Que en el cas que hi hagi una incidència jo no seré el que vagi a renyar-los, de qui vagi a acompanyar-los per dir-lis "escolta, recorda que has de fer això" i ja esta.

He obligat preguntar-t abans, sobre el tipus de problemàtiques t'has trobat relacionades amb salut mental.

Clar, amb el tema de les mesures de seguretat i tot és una miqueta caòtic, però sobretot, amb dones, drogodependències, bipolar i esquizofrènia, son els que m'he trobat, principalment, sempre i quan consideren drogodependències temes de salut mental, que nosaltres ho englobem així.

Sobretot drogodependències, després esquizofrènia i ja el tercer part seria bipolaritat per dir-ho així.

Lo que és el compliment de la mesura, que li hagin imposat a aquestes persones amb aquestes problemàtiques, ha estat complicat?

Depèn una mica, si que es veritat que la persona que esta estable.. es que també depèn de la mesura que esta complint per dir-ho així. Si es un tractament de deshabitació o un tractament, nosaltres aquí diem una obligació de compliment de deures, que és una obligació de tractament de salut mental al final, el que passa que a nivell judicial no se li pot dir així perquè no et poden obligar a fer un tractament mèdic, per dir-ho així. És més fàcil, perquè al final l'únic que han de fer és anar al metge, com aquell qui diu. És donar-te un suport mèdic perquè tu et posis bé, o bo, o tinguis la teva patologia estabilitzada de manera que puguis fer un nivell de vida normal i corrent, dins del estàndards que nosaltres considerem normals.

Si que es veritat, que si hi ha una pena de treballs en benefici de la comunitat, es molt complicat, ja no és nomes complicat pel fet que de que tingui mes dificultats o no, sinó perquè realment la seva situació social sol ser tant inestable que aconseguir un nivell d'estabilitat per començar a fer una tasca rutinària, és inviable. Si que és veritat que tenim la eina dels treballs en benefici amb contingut, de que se'ls hi pot fer anar a fer el tractament i tot i això, que de vegades és una eina per vulguis o no, assentar les bases aquestes per agafar rutines. Si que es veritat que de vegades indagues una mica dins de la xarxa i intenta ser el més creatiu possible perquè se li dongui sortida a aquest compliment de la manera més fàcil possible.

Et volia preguntar si t'havies trobat en el cas de que tot el recorregut havia estat difícil, però després ha sortit mitjanament bé, que aquest estam ja m'he l'has explicat bé.

En general, crec que no tinc més preguntes. En quant a intervenció, si que et volia preguntar si tu creus que el sistema de mpa, té en compte aquestes dificultats amb les que es troben les dones.

O sigui, les guies d'intervenció son les mateixes, tant per homes, com per dones. Si que es veritat, que tu quan t'arriba un perfil tan específic, però bueno, amb això parlo a nivell personal, jo intento adaptar-ho sempre a la persona independent de si es home o dona, al final sempre intentes fer una intervenció i un compliment de la mesura, de la manera més individualitzada possible. Al final, si que acabes actuant de manera protocol·lària en depèn quins perfils, sigui persona que ha de fer poques jornades de treballs en benefici de la comunitat, que té una estabilitat social laboral x, normal i tot, jo no indagaré en aquest sentit i faré una cosa més especial. Ara, gent que em ve amb situacions particulars, si que intentes particularitzar una miqueta el compliment. En aquest sentit, si que es veritat, no estaria malament conèixer eines d'intervenció o serveis especialitzats per dones, perquè nosaltres quan ens arriben, per exemple, el CIAT jo no el coneixia fins que no em va arribar una dona amb la qual vaig haver de fer una vinculació amb el CIAT, si no a mi em parlen del CIAT i no se que es.. I precisament l'única vegada que he hagut de treballar amb aquest servei específic, perquè vam intentar fer un recorregut específic per aquesta persona, perquè si no, no hi ha manera perquè complís la pena.

O serveis d'inserció laboral, tampoc hi has col·laborat gaire fins que no t'has trobat en aquesta situació. Si que es veritat que no vas coneixent recursos a la xarxa fins que no t'ho trobes, i normalment son amb noies que sol passar això, que fins que no t'hi topes, no ho descobreixes.

En serveis específics per aquest col·lectiu, no se'ns ensenya.

El tema del CIAT per exemple, sobretot el que mes en em ve al cap és el CIAT, al final és amb el qui, és això, dones que han vingut víctimes de violència masclista que al final també acaben caient amb nosaltres per altres tipus de delictes, vulguis o no, com els hi fan un suport terapèutic, pots lligar el tema dels treballs en benefici de la comunitat d'aquesta manera. I al final també com esta vinculat a serveis socials també es fàcil, lligar-h i donar un contingut específic. Però això, serveis mes determinat, no em ve cap més al cap. Al final també treballar amb recursos de xarxes, casi es el mateix per tothom, i en temes de inserció laboral també.

En relació si proposaries algun canvi en el funcionament, tinguent en compte el que m'acabes de comentar o també relacionat amb a formació que rebeu vosaltres com a delegats per atendre les noves problemàtiques que vagin sorgint.

Canvis... a nivell d'intervenció potser si que estaria bé fer algun tipus de formació sobretot en problemàtiques de salut mental perquè si que es veritat a vegades els perfils que ens venen son bastant determinats. No es el mateix tractar amb homes que amb dones, quan t'arriben perquè es el que dèiem, totes aquestes problemàtiques darrera tenen altres problemàtiques, valgui la redundància, que si no les coneixes o no ets capaç de rascar una miqueta perquè aflorin, te les perds i al final també dificulten una miqueta la teva intervenció, i si les descobreixes, al revés, te les faciliten. Perquè es això, jo que se, des d'una simple alcoholèmia que et demostris a tu que hi ha temes d'alcoholisme darrera, però que tot

això pot estar relacionat per una situació difícil a casa perquè ja no dic VIDO, no em refereixo amb temes de violència domestica perquè, per exemple, ella es la única germana que ha s'ha d'encarregar de la mare, que tot això son càrrecs... vulguis o no, entendre una miqueta que encara vivim en un sistema patriarcal encara avui n dia, del qual la dona s'ha d'encarregar de moltes coses, extralaborals, per dir-ho així, o fora del marc sociolaboral normalitza que entenem nosaltres avui en dia, de treballar vuit hores la jornada, arribar a casa, descansar i després tornar a treballar. Una miqueta aquesta estona de lleure que podem disposar alguns, aquestes hores les han dedicar realment a dur a terme altres tasques essencials. I que moltes vegades estan soles, i això també s'ha d'entendre. Vulguis o no, el ser conscient de que aquest marc avui en dia existeix, crec que sí que es important tenir-ho en compte. Ja que podem fer poc per canviar-ho en aquest sentit, perquè vulguis o no, no deixem de ser formigues dins d'aquest mon, però bueno, si mes no, és el que diem no dificultar el compliment en aquestes persones, al final és l'objectiu.

Per acabar, et volia fer una reflexió i es que m'ha semblat curios que cadascun de vosaltres teniu la vostra forma de treballar de fer les coses, i sobretot l'enfocament. M'ha agradat molt perquè si que teniu aquesta professió de delegats es com que cadascú s'ho emporta al seu terreny.

Al final també el fet que no tinguem una mateixa professió, dintre de 'equip, facilita la manera de treballar que comentes, però també es veritat que ho veig també que si tu treballes còmode des del teu punt de vista, és molt més fàcil intervenir. Al final no hem d'oblidar que estem treballant amb persones, si tu estàs treballant de manera incòmode, l'altre persona ho nota i això vulguis o no, dificulta una mica el vincle aquest que et comentava abans, això ja parlo de manera subjectiva també. però si tu estàs en un àmbit on realment estàs còmode i fas que la persona amb la que estàs davant també estigui còmode, és molt més fàcil que això vaig bé. I també s'ha de dir que per molt que nosaltres treballem de manera separada o cadascú porta el seus casos i tot, també tenim una xarxa de suport amb els nostres companys i que si hi ha qualsevol altre dificultat per que jo crec, per exemple, jo no so cap especialista amb salut mental, però si que tinc companys que si que dominen més, dons si tinc qualsevol dubte si que els hi puc preguntar. I també al revés, si ells tenen algun dubte per exemple, en temes de mesures de seguretat, potser si què m'ho vindran a preguntar a mi, no deixem de ser un equip. Cadascun treballa de manera particular, però més o menys tots anem sota el mateix paraigües.

És molt interessant veure tot això.

Si sí, i l'experiència també fa molt perquè vulguis o no, el teu librillo d'intervenció sempre te l'acabes fent una miqueta a base d'hosties que et vas duent en el camí. A tu et poden ensenyar que una entrevistes has de tocar tots aquests pals, o has de tocar aquestes àrees, has de fer això, has de fer lo altre, has d'explicar-li d'aquesta manera o has d'explicar-li això de l'altre. però al final, a base d'anar fent entrevistes i endur-te osties i que et preguin el pel, i trobar dificultats i trobar-te casos en que es impossible intervenir, perquè tu ets incapaç, peus es una miqueta el que tu et va modelant alhora de fer la teva intervenció.

Bé, fins aquí seria l'entrevista, moltes gràcies.

